L. 5. Kraków, dnia 10. maja 1909. Rocznik XXX.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ

dla stoł. król. miasta Krakowa.

Przedpłatę roczną 2 kor. składać można w biurach Komisarzy obwodowych. Właściciele domów w Krakowie otrzymują „Dziennik rozporządzeń“ bezpłatnie.

Budżet wydatków i dochodów gminy miasta Krakowa

na rok 1909,

ułożony przez Komisyę budżetową na zasadzie przedłożeń Magistratu, wniosków Sekcyj i uchwał Rady miejskiej, a uchwalony na posiedzeniach Rady miejskiej w dniach 13., 14., 15., 16., 20. i 23. marca roku 1909.

DZIAŁ I. Zarząd główny.									Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
Wydatki zwyczajne.										
1. **Reprezentacya miasta.**										
a) Dotacya Prezydenta									18000	
b) „ I. Wiceprezydenta									8000	26000
	Pensya	Kwaterowe	Dodatek osob.	Pięciolecia	Trzechlecia	Dodatek funkc.	Dodatek budow.	Razem		
2. **Pensye urzędników.**										
a) Personal konceptowy:										
Dyrektor Magistratu	6400	1472	—	—	—	2400	—	10272		
1 Starszy Radca	6400	1472	—	—	—	—	—	7872		
5 Radców po 4800 i 1288 kor. . . .	24000	6440	—	3536	400	—	—	34376		
1 Radca (płatny z funduszu interkalarnego)	—	—	—	—	—	—	—	—		
1 Radca (płatny z funduszu akcyzowego)	—	—	—	—	—	—	—	—		
6 Sekretarzy po 3600 i 1104 kor. . .	21600	6624	400	1556	—	—	—	30180		
1 Sekretarz (płatny z funduszu akcyzowego)	—	—	—	—	—	—	—	—		
5 Sekretarzy nadetatowych	18000	5520	—	—	—	—	—	23520		
3 Wicesekretarzy po 2800 i 960 K .	8400	2880	—	—	285	—	—	11565		
5 Wicesekretarzy nieobsadzonych . .	—	—	—	—	—	—	—	—		
1 Wicesekretarz (płatny z działu Biura statystycznego)	—	—	—	—	—	—	—	—		
1 Wicesekretarz (płatny z działu Biura pośrednictwa w pracy)	—	—	—	—	—	—	—	—		
3 Wicesekretarzy nadetatowych . . .	8400	2880	—	—	—	—	—	11280		
5 Koncepistów po 2200 i 768 kor. . .	11000	3840	—	—	527	—	—	15367		
3 Koncepistów nieobsadzonych	—	—	—	—	—	—	—	—		
1 Koncepista (płatny z fund. wodociągowego)	—	—	—	—	—	—	—	—		
6 Praktykantów koncept. po 1600 kor.	9600	—	300	—	820	600	—	11320		
1 Praktykant konceptowy 1600 kor. (płatny z działu Biura statystycznego) .	—	—	—	—	—	—	—	—		
2 Praktykantów koncept. po 1400 kor.	2800	—	—	—	—	—	—	2800	158552	

	Pensya	Kwaterowe	Dodatek osob.	Pięciolecia	Trzechlecia	Dodatek funkc.	Dodatek budow.	Razem	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
b) Personal manipulacyjny:										
1 Starszy oficyał w randze VIII. . .	3600	1104	—	—	—	—	—	4704		
2 Star. ofic. w randze IX. po 2800 i 960	5600	1920	256	—	400	—	—	8176		
8 Oficyałów po 2200 i 768 kor. . . .	17600	6144	334	—	3400	560	—	28038		
2 Oficyałów (płatnych z działu Ekonomatu)	—	—	—	—	—	—	—	—		
8 Kancelistów po 1600 i 576 kor. . .	12800	4608	—	—	2105	440	—	19953		
1 Kancelista (płatny z działu Ekonomatu)	—	—	—	—	—	—	—	—		
1 Kancelista (płatny z działu Biura pośrednictwa w pracy)	—	—	—	—	—	—	—	—		
6 Praktykantów manipulacyjnych po 1200 i 384 kor.	7200	2304	—	—	680	—	—	10184	71055	
c) Personal egzekucyjny:										
1 Kontrolor	2800	960	328	—	—	240	—	4328		
5 Oficyałów star. po 2200 i 768 kor.	11000	3840	400	—	1400	1280	—	17920		
1 Oficyał starszy (płatny z fund. wodociąg.)	—	—	—	—	—	—	—	—		
5 Oficyałów młod. po 1600, 576 i 240	8000	2880	—	—	600	960	—	12440		
1 Oficyał młod. (płatny z fund. wodociąg.)	—	—	—	—	—	—	—	—	34688	
d) Personal budownictwa:										
Dyrektor	6400	1472	—	—	—	—	1000	8872		
2 Radców po 4800 i 1288 kor. . . .	9600	2576	800	—	—	—	1600	14576		
1 Radca	3600	1104	1280	400	—	—	600	6984		
1 Inżynier starszy 3600 i 1104 kor. (płatny z funduszu akcyzowego)	—	—	—	—	—	—	—	—		
2 Inspektorów star. po 3600 i 1104 kor.	7200	2208	—	—	—	—	1200	10608		
1 Inżynier	2800	960	—	—	—	—	400	4160		
2 Inspektorów po 2800 i 960 kor. . .	5600	1920	—	—	—	—	800	8320		
1 Inspektor (płatny z fund. interkalarnego)	—	—	—	—	—	—	—	—		
2 Adjunktów po 2200 i 768 kor. . .	4400	1536	—	—	—	—	800	6736		
2 Praktykantów po 1600 kor.	3200	—	—	—	—	—	—	3200	63456	
e) Personal Wydziału obrach.:										
Oddział rewizyjny i likwidacyjny:										
Dyrektor	4800	1288	—	—	—	—	—	6088		
Rewident rach. (zast. Dyrektora) 3600 i 1104 kor. (płatny z fund. akcyzowego)	—	—	—	—	—	—	—	—		
Rewident techniczno-rachunkowy . . .	3600	1104	—	800	400	400	—	6304		
Likwidator	3600	1104	—	—	—	—	—	4704		
3 Adjunktów star. po 2800 i 960 kor.	8400	2880	780	—	976	—	—	13036		
4 Adjunktów młod. po 2200 i 768 kor.	8800	3072	—	—	346	—	—	12218		
1 Adjunkt młod. (płatny z fund. wodociąg.)	—	—	—	—	—	—	—	—		
6 Asystentów po 1600 i 576 kor. . .	9600	3456	—	—	827	—	—	13883		
1 Asystent	1600	576	—	—	—	—	—	2176		
4 Praktykantów po 1200 i 384 kor. .	4800	1536	—	—	—	—	—	6336		
1 Praktykant nieobsadzony	—	—	—	—	—	—	—	—	64745	
f) Personal Kasy miejskiej:										
Kontrolor	3600	1104	—	400	—	—	—	5104		
Kasyer	3600	1104	—	576	—	300	—	5580	10684	
g) Opłata podatku osobisto-dochodowego od pensyi urzędników, pobierających po 2000 kor.									500	403688

3. Pomocnicy biurowi.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Płace dzienne personalu egzekucyjnego	7680	
b) Płace dzienne dla innych pomocników	95000	102680

4. Płace służby.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
2 woźnych I. klasy po 950 i 350 kor. i dod. funkc. 240 kor.	3080	
1 woźny I. klasy 1000 i dod. osob. 200 kor.	1200	
8 woźnych II. klasy po 800 i 300 kor., pięciolecia 450 kor., dod. funkc. 240 kor.	9490	
29 pachołków po 650 i 250 kor., pięciolecia 1895 kor., dod. funkc. 240 kor.	28035	
Umundurowanie ich	4670	46475

5. Biuro statystyczne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Kierownik biura (Wicesekretarz Magistratu) IX. rangi kor. 2800 i 960	3760	
b) Praktykant konceptowy	1600	
c) Praktykant bibliotekarz kor. 1200 i 384	1584	
d) Pomocnicy nieetatowi	5381	
e) Biblioteka	300	
f) Druki i portorya	1000	
g) Na wydawanie publikacyi biura	2000	
h) Na opał	415	
i) Pachołek kor. 650 i 250, umundurowanie 40 kor.	940	
k) Na statystykę hipoteczną	240	
l) Ryczałt na koszta większych opracowań i rzeczowe potrzeby biura	500	
m) Na uzupełnienie inwentarza biurowego	100	17820

6. Okręgowy urząd pośrednictwa w pracy.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Kierownik (Wicesekretarz Magistratu) IX. rangi kor. 2800 i 960	3760	
b) Kancelista XI. rangi kor. 1600 i 576	2176	
c) Siły pomocnicze	3600	
d) 2 pachołków po kor. 650 i 250, umundurowanie i ryczałt 150 kor.	1950	
e) Na dyety i koszta podróży członków Wydziału zawiadowczego	75	
f) Wartość czynszowa lokalu	4000	
g) Utrzymanie budynku i czyszczenie kominów	116	
h) Opał i oświetlenie	740	
i) Abonament telefoniczny	85	
k) Uzupełnienie inwentarza i druków	800	
l) Biblioteka	150	
m) Na publikacye i sprawozdania Urzędu	300	
n) Ogłoszenia	650	
o) Opłaty pocztowe	800	
p) Wkładka do państw. Związku biur pośred. w pracy	100	
r) Inne wydatki kancelaryjne	250	19552

7. Dyety, koszta podróży i komisyjne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Koszta podróży i dyety	5000	
b) Na podróże informacyjne dla urzędników	1000	6000

8. Wynagrodzenia.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Syndykowi miejskiemu	4000	
b) Urzędnikom i służbie za roboty pozaurzędowe . . . kor. 3500 Za redakcyę Dziennika rozporządzeń . . „ 500	4000	
c) Za prowadzenie protokołów w sekcyach i komisyach	1400	
d) Sekretarzowi prezydyalnemu	1200	10600

9. Zapomogi.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Urzędnikom i służbie etatowej	6000	
b) Dyetaryuszom i służbie nieetatowej	3000	9000

10. Koszta kancelaryjne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Papier i potrzeby piśmienne dla wszystkich biur	10000	
b) Oświetlenie biur i 3 latarń całonocnych przed mieszkaniem komisarzy	4403	
c) Opał i pomoc do opalania biur przez 8 miesięcy:		
α) Opał	12112	
β) 7 palaczy przez 8 miesięcy po kor. 2·20 dziennie . . . . . kor. 3726·80 γ) Palacz kaloryferów . . . . . kor. 876·—	4603	
d) Sprzęty kancelaryjne	4000	
e) Prenumerata dzienników i różnych dzieł	2500	
f) Druki	10000	
g) Roboty introligatorskie	4000	
h) Portorya	1500	
i) Inseraty	700	
k) Materyały rysunkowe i instrumenta techniczne	1200	
l) Utrzymanie czystości i porządku w biurach	2600	
m) Koszta oczyszczania sali Rady m. po zebraniach publicznych	600	
n) Roboty autograficzne	5000	
o) Na zakupno dzieł technicznych	400	
p) Opłata za użycie telefonów i ewentualne przebudowy	2000	
r) Drobne wydatki	200	65818

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
11. Emerytury.		
a) Dotacya dożywotnia dla byłego prezydenta miasta	8000	
b) Urzędnikom	45816	
c) Wdowom i sierotom po urzędnikach	59585	
d) Żonom i dzieciom byłych urzędników	867	
e) Sługom miejskim, wdowom i sierotom	28732	143000
12. Zaopatrzenia i dary z łaski.		
a) Dary z łaski		21617
13. Koszta prawne w interesach gminy		1500
14. Najem lokali dla biur Magistratu		2971
Razem wydatki zwyczajne . . .		**876713**

Wydatki nadzwyczajne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
1. Na maszynę do pisania	600	
2. Na sprzęty do urządzenia nowych biur	2000	
3. Koszta druku XI. zeszytu statystyki m. Krakowa	1500	
4. Opracowanie sprawozdania o działalności Rady m. od r. 1867—1905	4000	
5. Na druk prawideł nowego toku czynności kancelaryjnych	8500	
6. Roboty introligatorskie (oprawa prawideł i wzorów dla nowego toku czynności kancel.)	2600	
7. Na częściowe wprowadzenie reformy kancelaryjnej	14450	
8. Uporządkowanie archiwum planów budownictwa miejskiego	800	
Razem wydatki nadzwyczajne . . .		**34450**

Dochody zwyczajne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
1. Pensye urzędników.		
Personal egzekucyjny:		
a) Egzekutne od podatków i należytości gminnych	9000	
b) Egzekutne od podatków i należytości państwowych	25000	34000
2. Emerytury.		
Odsetki od funduszu emerytalnego		22038
3. Okręgowy urząd pośrednictwa w pracy.		
a) Ryczałt Rad powiatowych krakowskiej i wielickiej po kor. 1500	3000	
b) Opłaty od pracodawców . . .	2300	
c) Spodziewane subwencye od Wydziału krajowego i c. k. Ministerstwa handlu	1000	6300
4. Fundusz fundacyj różnych i funduszów, zostających pod zarządem gminy m. Krakowa.		
Częściowy zwrot kosztów administracyjnych po 5% od rocznego dochodu brutto		3000
5. Zwrot kosztów za przygotowanie i oczyszczanie sali Rady m. na zebrania publiczne		600
Razem dochody zwyczajne . . .		**65938**

DZIAŁ II.

Zarząd majątku miejskiego.

Wydatki zwyczajne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
1. Personal Ekonomatu miejskiego.		
a) Inspektor 3600 i 1104 kor. .	4704	
b) Na dorożki dla niego . . .	1000	
c) Podinspektor 2200 i 768 kor., trzechlecie 34 kor.	3002	
d) 2 oficyałów po 2200 i 768 kor.	5936	
e) 1 kancelista 1600 i 576 kor. .	2176	
f) Magazynier woźny I. kl. 950 i 350 kor.	1300	
Umundurowanie jego . . .	80	
g) Inkasent do ściągania czynszów miejskich	480	18678
2. Utrzymanie gruntów miejskich.		
a) Dozorcy łąk i wikla w Dąbiu wynagrodzenie	600	
b) 3 polowych po 650 i 250 kor. i pięciolecie 50 kor.	2750	
c) Umundurowanie	470	
d) Na pomiary gruntów	600	
e) Na utrzymanie Błonia i brzegów Rudawy za obrębem miasta .	510	
f) Na utrzymanie i przygotowanie wikla do sprzedaży	4000	
g) Na oparkanienie gruntów miejskich	800	
h) Nieprzewidziane wydatki . .	150	
i) Na utrzymanie brzegów Młynówki królewskiej i na wyrazisko Młynówki	1500	11380
3. Utrzymanie budynków miejskich.		
a) 5 stróżów po 650 kor., 1 kwater. 250 kor., 1 pięciol. 50 kor. i dod. 120 kor.	3670	
b) 2 woźnych II. kl. (cieśla i murarz) po 800 i 300 kor. i pięciolecia	2400	
c) Umundurowanie i ryczałty . .	1000	

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
d) Naprawy i przeistoczenia . .	14000	
e) Na utrzymanie porządku i czystości w budynkach	1200	
f) Czyszczenie kominów . . .	854	
g) Ubezpieczenie budynków od ognia i wypadków przy wodociągach oraz ubezpieczenie kasy m. przed włamaniem	2200	
h) Oświetlenie	2237	27561

4. Utrzymanie Sukiennic.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Zasługa 4 stróżów po 650 i 250 kor. i pięciol. 500 kor. .	4100	
b) Umundurowanie i relutum . .	470	
c) Oświetlenie: α) gazem i elektrycznością . 5640 kor. β) obsługa oświetlenia i nadzór nad światłem i instalacyą . 360 „	6000	
d) Opał	2958	
e) Zabezpieczenie budynku od ognia i wypadku przy wodociągach .	400	
f) Czyszczenie kominów . . .	124	
g) Podatki i ekwiwalent . . .	14500	
h) Utrzymanie i naprawy budynku	2000	
i) Drobne wydatki	300	30852

5. Utrzymanie gmachu poteatralnego.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Wynagrodzenie inspektora teatru	600	
b) Dozorca gmachu, woźny I. klasy	1350	
c) Palacz i stróż pachołek 650 i dod. osob. 70	720	
d) Umundurowanie jego	86	
e) Naprawy budynku	600	
f) Czyszczenie kominów . . .	116	
g) Zabezpieczenie budynku od ognia	300	
h) Oświetlenie budynku	2500	
i) Opał	5270	
k) Za wodę do restauracyi i drobne wydatki	500	
l) Podatki	3000	
m) Utrzymanie porządku i czystości	720	
n) Opłata telefonu	170	
o) Utrzymanie garderoby . . .	1500	
p) Służba (bileterzy)	2000	19432

6. Utrzymanie zegarów.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Za nakręcanie i regulowanie zegarów	532	
b) Za naprawę i czyszczenie tychże	50	582

7. Podatki i opłaty skarbowe.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Podatek gruntowy i domowoczynszowy	12000	
b) Ekwiwalent od majątku miejskiego	2500	
c) Stemple i należytości	2000	16500
Razem wydatki zwyczajne . . .		**124985**

Wydatki nadzwyczajne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
1. Za pomiar miasta z 10 rat 9-ta rata	4900	
2. Gminie Grzegórzkom tyt. bonifikacyi za ubytek w dochodach z terytoryum, przydzielonego do miasta	300	
3. Na reprodukcye fotogr. szkiców polowych pomiaru miasta II. rata	2000	
4. Na reprodukcye nowych map katastralnych	800	
5. Na sporządzenie inwentarza majątku miejskiego	1000	
6. Na 100 graniczników	225	
7. Na koszta zaprowadzenia kultury wikliny	6650	
Razem wydatki nadzwyczajne . . .		**15875**

Dochody zwyczajne.

1. Z gruntów miejskich.

Poza obrębem rogatek:

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Z błonia miejskiego: czynsz dzierżawny od Skarbu wojskowego . . kor. 410; ze zbioru trawy i wikliny . . . „ 100; za paszenie bydła „ 700; za tor wyścigowy „ 4000	5210	
b) Dochód z folwarku w Dąbiu: α) ze sprzedaży wikla kor. 10000; β) „ „ siana „ 2000; γ) Dochód z gruntów w Grzegórzkach (stare wiklisko) . „ 800	12800	
c) Dochód z dzierżawy innych gruntów	200	
d) Różne drobne czynsze . . .	702	

W obrębie rogatek:

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
e) Różne drobne czynsze . . .	4500	
f) Opłaty od gablotek i wystaw sklepowych	950	
g) Czynsze ziemne zahipotekowane na realnościach	200	
h) Czynsze ziemne skapitalizowane	50	24612

1. Z domów i innych objektów miejskich.

a) Czynsze z domu:

		Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
L. 405 Dz. I. ul. Szpitalna L. 21	kor.	3982	
L. 422 Dz. I. (altana na plantach)	„	600	
L. 4 Dz. III. po Schneidrze, ul. Podzamcze L. 30 . .	„	100	
L. 508 Dz. I. ul. Podzamcze L. 12 (Komenda art.) . .	„	3986	
z piwnic pod Magistratem .	„	200	
z hali licytacyjnej	„	10	
z nowych koszar obrony krajowej, ul. Siemiradzkiego	„	15700	
z odwachu wojskowego . .	„	1055	
z domu L. 1 Dz. III., ul. Podzamcze L. 5 i 7 (Biuro wodociąg.)	„	2000	
z domu L. 111 Dz. I., ul. św. Idziego L. 12 (pustka) .	„	—	
z realności L. 239/8 Dz. IV., ul. Krupnicza L. 25 . .	„	1050	
z domu L. 49 Dz. IV., ul. Karmelicka	„	3000	
z domu L. 4 ul. Zyblikiewicza (płaci akcyza) . . .	„	3200	
z domu L. 98 Dz. IV. (Górne młyny)	„	2058	
z domu L. 28 Dz. VIII. (Birnbaumów)	„	500	
z domu w Dębnikach L. 22 (areszta)	„	240	
z domu l. h. 142 Dz. I. (po Estreicherze)	„	6236	
różne czynsze	„	583	44500

b) Wartość czynszów w budynkach, na szkoły użytych oraz na inne cele:

		Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
Szkoła I. im. św. Wojciecha, barak przy ul. Biskupiej	kor.	6800	
„ III. im. św. Mikołaja, barak przy ul. Lubomirskich	„	13000	
„ IV. im. św. Jana Kantego, barak przy ul. Smoleńsk	„	7000	
„ IV. filia barak w ul. Wygoda	„	5200	
„ V. i XXVIII. im. Kazimierza Wielkiego, Ratusz, pl. Wolnicy	„	14000	
„ VI. i XXII. (szk. VI.) im. Czackiego, (szk. XXII.) im. Długosza, przy ulicy św. Wawrzyńca	„	20000	
„ VII. im. św. Floryana, pl. Matejki	„	10000	
Szkoła VIII. im. św. Szczepana, ul. Rajska . .	„	7000	
„ IX. im. Konarskiego, przy ul. Bernardyńskiej	„	15000	
„ X. im. św. Jadwigi, przy ul. Loretańskiej	„	10000	
„ XI. im. Dietla, barak przy ul. Miodowej .	„	7000	
„ XII. im. Piramowicza, przy ul. Miodowej .	„	6200	
„ XIII. im. Mickiewicza, przy ulicy Studenckiej	„	11000	
„ XIV. im. św. Salomei, przy ul. Poselskiej .	„	3800	
„ XV. im. Klementyny Tańskiej, przy ulicy Miodowej	„	9000	
„ XVI. im. Ces. Franciszka Józefa I., przy ul. Dietla	„	9800	
„ XVII. im. Ces. Elżbiety, przy ul. Dietla	„	9200	
„ XVII. filia barak w ul. Dietla	„	5200	
„ XVIII. im. św. Anny, przy ul. Topolowej .	„	13000	
„ II. i XIX. im. św. Barbary i T. Kościuszki, przy ul. Krupniczej .	„	6500	
„ XX. im. Zbigniewa Oleśnickiego, na Kleparzu	„	11900	
„ XXI. im. Władysława Jagiełły, przy ul. św. Marka	„	4000	
„ XXIV. im. Kochanowskiego, przy ul. Kapucyńskiej	„	20000	
„ XXV. im. św. Krzyża	„	5000	
„ XXVI. w domu po akcyzie	„	6000	
„ wydziałowej im. św. Scholastyki . . .	„	10000	245600

		Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
Akademia handlowa			20000
„ Sztuk pięknych			20000
Biuro pośrednictwa w pracy			4000
Wartość czynszowa lokalu w Ogrodzie Angielskim, przeznaczonego na mieszkanie dla personalu ogrodniczego i szklarni			4000
Miejskie schronisko dla bezdomnych pod zarządem Brata Alberta, a to:			
wartość lokalu w domu L. 47 ul. Krakowska, po Helclowej . . .	kor.	2480	
wartość lokalu w domu L. 51 ul. Krakowska, po Birnbaumie . .	„	2500	4980

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
Miejski dom kalek i nieuleczalnych pod wezwaniem św. Anny, a to:		
wartość lokalu w domu L. 32 Dz. VI. i wartość czynszowa całego baraku po szkole III. i XVIII.	12680	
Magazyn teatralny, wartość czynszowa .	10000	
Archiwum aktów dawnych	7000	
Lokal na warsztat uczniów szkół średnich, wartość czynszowa domu po Schneidrze, ul. Podzamcze L. 30 .	1500	374260

3. **Ze Sukiennic.**

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Wartość czynszu Muzeum narodowego	30000	
b) Czynsze za 30 sklepów . . .	55000	
c) Czynsze za 60 kramów . . .	24500	
d) Czynsze za stałe tablice ogłoszeń firm	588	110088

4. **Z gmachu poteatralnego.**

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Czynsz z restauracyi i za używanie inwentarza (mebli i naczyń) oraz zwrot za opał	10300	
b) Czynsz z sali koncertowej i za używanie inwentarza i zwrot za opał	9500	
c) Czynsze z 3 sklepów oraz zwrot za opał	9300	
d) Za lokal dla Towarzystwa muzycznego i zwrot za opał . .	6500	
e) Dochód z garderoby	8500	44100

5. **Z zakładów miejskich.**

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Dochód z Gazowni	240000	
b) Zwrot zysku na oświetleniu gazowem miasta	22697	
c) Zwrot zysku na urządzeniach gazowych	5000	
d) Dochód z Elektrowni	20000	287697

6. **Od kapitałów lokowanych.**

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Inżynierya wojskowa od kaucyi 800 kor. 4%	32	
b) Odsetki od kapitałów, ulokowanych w miejscowych instytucyach kredytowych	3000	3032

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
7. **Ze sprzedaży starego materyału** .		1000
Razem dochody zwyczajne . . .		**844789**

Dochody nadzwyczajne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
Za częściowe zużycie budynku kontumacyi „Związek hodowców i handlarzy bydła we Lwowie“		10000
Zwrot od najmobiorców kramów w Sukiennicach za urządzenie oświetlenia elektrycznego, rata ostatnia .		3273
Reszta kasowa z r. 1907		86482
Za grunta w Dąbiu, wywłaszczone pod wał wiślany		68000
Razem dochody nadzwyczajne . . .		**167755**

DZIAŁ III.

Opodatkowanie i opłaty gminne.

Wydatki zwyczajne.

1. **Wydatki z powodu opodatkowania psów.**

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Na marki dla psów	260	
b) Na zestawienie rejestrów podatkowych	160	420
2. **Wydatki na zestawienie rejestru biórczego 5% dodatku czynszowego**		200
Razem wydatki zwyczajne . . .		**620**

Dochody zwyczajne.

1. **Podatki bezpośrednie.**

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) 10% dodatek gminny od wszystkich stałych podatków rządowych, z wyjątkiem osobisto dochodowego na potrzeby gminne	245000	
b) 5% podatek gminny od czynszów z mieszkań	445000	
c) Podatek od psów	10000	700000
2. **Podatki pośrednie konsumcyjne** . .		**1080000**

3. **Opłaty.**

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Myto rogatkowe	230000	
b) Taksy za konsensa	48000	
c) Taksy za przyjęcie do Gminy .	300	278300
4. **Podatek tramwajowy**		70000
Razem dochody zwyczajne . . .		**2128300**

DZIAŁ IV.

Zarząd długu miejskiego.

(Długi, opłacane z funduszu obrotowego miejskiego).

Wydatki zwyczajne.

	Na kapitał K	h	Na procent K	h	Razem K
1 Spłata kapitału i procentów.					
a) 3000000 kor. 4¹/₄% pożyczki inwestycyjnej z roku 1892, zaciągniętej w czeskiej Kasie oszczędności, spłacalnej w 50 latach, rata 33. i 34. .	30915	44	111584	56	142500
b) 300000 kor. 4¹/₂% pożyczki na budowę teatru z r. 1894 zaciągniętej w Kasie Oszczędności m. Krakowa, rata 29. i 30.	2935	40	12064	60	15000
c) 176000 kor. 4¹/₂% pożyczki z Kasy Oszczędności m. Krakowa na zakupno realności L. 155 Dz. III. Muz. Czapskiego, spłacalnej w 51 lat., rata 10. i 11.	1143	31	7656	69	8800
d) 180000 kor. 4¹/₂% pożyczki z Kasy Oszczędności na zakupno realności 147 i 157 Dz. I (dom Larysza)	1133	27	7866	73	9000
e) 142230 kor. 4% pożyczki Banku kraj., ciążącej na realności 147 i 157 Dz. I. (dom Larysza)	3015	28	5384	72	8400
f) 3600000 kor. pożyczki z Kasy Oszczędności m. Krakowa na inwestycye, za oprocentowaniem z góry po 4·25%, spłacalnej w 105 półrocznych ratach annuitet., raty płatne 1/3 i 1/9 każdego roku	—	—	153000	—	153000
g) 4000000 kor. pożyczki w Centraln. Banku dla czeskich Kas oszczędności w Pradze, spłacalnej w 50 latach, w półrocznych ratach annuitet., płatnych 31/3 i 30/9 każdego roku	29725	85	166236	15	195962
h) 1600000 kor. 4¹/₂% pożyczki krótkoterminowej, spłacalnej z zaciągnąć się mającej pożyczki 24000000 kor.	—	—	72000	—	72000
i) 30759·07 kor. pożyczki, zaciągniętej w Kasie Oszczędn. m. Krakowa na zakupno realności Birnbaumów L. 28 Dz. VIII., spłacalnej w ratach półrocznych 1/1 i 1/7 po 960 kor.	417	47	1502	53	1920
k) 86930 kor. 4% pożyczki Banku kraj., ciążącej na realności L. 135 Dz. I. po Estreicherze, rata III-cia	1790	22	3564	78	5355
l) 4¹/₂% od kor. 50000 jako reszty ceny kupna real. L. 135 Dz. I., należącej się Stefanii Rozbierskiej w dniu 24/2 i 24/8 po 1125 kor. . .	—	—	2250	—	2250
m) Wypłacone awansowo za r. 1908 Stefanii Rozbierskiej 4¹/₂% od niespłaconej reszty ceny kupna realności L. 135 Dz. I w kwocie 50000 kor., stemple i % zwłoki, oraz Bankowi kraj. I. i II. rata od pożyczki 86930 kor. (vide poz. *k)* za r. 1908	1714	92	4810	08	6525
Razem wydatki zwyczajne . . .	72791	16	547920	84	620712

Dochody zwyczajne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
1. Spłata kapitałów i procentów.		
a) Fundusz krajowy na umorzenie pożyczki 300000, zaciągniętej w Kasie Oszczędności miasta Krakowa tytułem subwencyi, udzielonej przez Sejm na budowę teatru po 5% przez lat 51, 15. rata		15000
b) Wodociągi miejskie tytułem raty i procentów od pożyczki 850000 kor., w stosunku do pożyczki, zaciągniętej w czeskim Banku centr.		
na kapitał . . kor. 6316·74		
na procent . . „ 35325·26		41642
c) Fundusz gruntów pofortyfikacyjnych 4¹/₂% od kwoty koron 1200000, zużytej z udzielonej mu dotacyi kor. 2100000 . .		54000
Razem dochody zwyczajne . . .		**110642**

DZIAŁ V.

Bezpieczeństwo publiczne.

Wydatki zwyczajne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
1. Straż pożarna.		
a) Pensye i żołdy:		
Naczelnik straży kor. 3600, 1104 i na umundurowanie 300 .	5004	
3 starszych brandmistrzów X. kl. rangi po kor. 2200 i trzechlecia 1000	7600	
1 młodszy brandmistrz w XI. randze	1600	
2 sierżantów jako telegrafistów starszych po kor. 1200 . .	2400	
Mieszkanie dla nich	800	
4 sierżantów po kor. 1200 . .	4800	
11 starszych pompierów po kor. 960	10560	

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
12 pompierów I. klasy po kor. 840	10080	
12 pompierów II. klasy po kor. 720	8640	
10 praktykantów po kor. 600	6000	
1 woźny	720	
1 ordynans pogotowia . . .	600	
1 stróż koszarowy	600	
b) Umundurowanie	12310	
c) Utrzymanie łóżek i pościeli .	600	
d) Koszta leczenia pompierów . .	400	
e) Opał koszar	2688	
f) Oświetlenie gazowe i elektryczne	3788	
g) Uzupełnienie i utrzymanie przyrządów ogniowych	4000	
h) Utrzymanie telegrafu i telefonów pożarnych	2000	
i) Opłata telefonu	217	
k) Utrzymanie budynków . . .	400	
l) Czyszczenie kominów	113	
m) Drobne wydatki	200	86120

2. **Zaprzęgi miejskie.**

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) 12 fornali po kor. 720 . . .	8640	
b) Mieszkanie dla nich po 20 kor. miesięcznie	2880	
c) Umundurowanie dla nich . .	1680	
d) Pasza dla koni	16200	
e) Kucie koni	960	
f) Naprawa uprzęży, wozów i smarowidło	1200	
g) Na drobne wydatki	60	
h) Na lekarstwa i sól dla koni .	150	
i) Na zakupno 1 pary koni . .	1800	33570

3. **Areszta miejskie, detencya policyjna i stacya szupasowa.**

		Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Zarządca 1600, 576 i 600 kor.		2776	
b) Kluczny 800 i 300 kor. . .		1100	
c) 2 konwojentów po 650 i 250 kor. i pięciolecia 150 kor. . .		1950	
d) Umundurowanie klucznego i konwojentów		362	
e) Czynsz za lokal z domu L. 38/39 Dz. VIII. i zwrot 4% pod. wodoc. . . . . . kor.	4160		
utrzymanie budynku „	500	4660	
f) Żywność aresztantów		5500	
g) Opał aresztów i strażnicy policyjnej		846	
h) Oświetlenie aresztów i strażnicy policyjnej		420	
i) Na słomę, pościel sprzęty i odzież aresztantów		700	
k) Zwrot kosztów szupasowych z Wydziału kraj. za przynależnych do Krakowa		200	
l) Na drobne wydatki		100	
ł) Wynagrodzenie za kontrolę aresztów miejskich		400	
m) Na koszta leczenia detencyonistów		50	
n) Opłata od telefonu		122	19186

4. **Dodatek na utrzymanie policyi państwowej.**

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) W służbie czynnej	67789	
b) Dla emerytów	300	68089

5. **Utrzymanie strażnicy policyjnej w Magistracie.**

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Opał	137	
b) Światło	40	177

6. **Strażnica policyjna w dzielnicy III.**

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Czynsz i zwrot dodatku gminnego	1400	
b) Opał	250	
c) Światło	100	
d) Obsługa	120	
e) Telefon	85	
f) Drobne wydatki (miotły i szczotki)	50	2005

7. **Stacya ratunkowa na Wiśle.**

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) 4 strażników, czuwających nad kąpiącymi się	1400	
b) Umundurowanie ich	100	
c) Tablice ostrzeżeń	40	
d) Na łodzie i drobne wydatki .	50	1590

8. **Oświetlenie miasta.**

		Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Gaz dla śródmieścia i przedmieść		133820	
b) Nafta w ulicach, nie oświetlonych gazem:			
Nafta do 20 latarń całonocnych i 7 północnych . kor.	1296		
Knoty, szkła, zapałki i oszklenie . . „	80		
Naprawa latarń i naczyń . . . . „	90		
Obsługa . . . . „	320		
Drobne wydatki . „	14	1800	135620

Razem wydatki zwyczajne . . . 346357

Wydatki nadzwyczajne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
1. Zwrot właścicielom realności L. 38 i 39 Dz. VIII.	500	
2. Na zaległe opłaty na straż pożarną (z 3 rat rata 2-ga dla Zakładu ubezpieczeń od wypadków za lata 1895—1905)	6000	
3. Subwencya na umundurowanie straży pożarnej ochotniczej	1500	

Razem wydatki nadzwyczajne . . . 8000

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.

Dochody zwyczajne.

1. Straż pożarna.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Dotacya Tow. Ubezpieczeń na straż pożarną miejską . . .	4000	
b) Za roboty, wykonane przez straż pożarną	50	4050
2. Zaprzęgi miejskie.		
Za nawóz ze stajen		400
3. Areszta miejskie.		
Zwroty za utrzymanie szupaśników		1000
Razem dochody zwyczajne . . .		**5450**

Dochody nadzwyczajne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
1. Ze sprzedaży koni		200

DZIAŁ VI.

Budowy i roboty publiczne.

Wydatki zwyczajne.

1. Utrzymanie dróg.

		Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) 1 drogomistrz rangi XI. kor. 1600, 576, 200 i 400 . . . kor.	2776		
1 drogomistrz kor. 1200 i 480 . . . „	1680	4456	
b) Maszynista I. klasy do walca parowego kor. 1800, 600 i 720 .		3120	
c) Woźny II. klasy jako palacz walca parowego kor. 800 i 300		1100	
d) 12 dróżników, płaca po 650, kwat. 250, dod. funkc. 120 i pięciol. 650 . kor.	12890		
Umundurowanie dla nich i palacza . . „	1670	14560	
e) Płaca fornala 720, mieszkanie 240, umundurowanie 140 . .		1100	
f) Pasza dla jednego konia . .		700	
g) Ryczałt na uprząż, podkowy i inne		300	
h) Remuneracya dla wypłacającego listy robotników drogowych .		240	
i) Konserwa na szosy		55000	
k) Narzędzia dla dróżników . .		1500	
l) Piasek do walcowania konserwy		5000	
m) Robocizna przy utrzymaniu dróg		12000	
n) Utrzymanie w ruchu walca parowego		6000	
o) Naprawa poręczy przy drogach		2000	107076
2. Konserwacya bruków			50000
3. Na nowe bruki, chodniki i fabrykę betonów			75000
4. Utrzymanie mostów			3000
5. Utrzymanie brzegów Wisły i Rudawy w obrębie Krakowa .			1000
6. Na naprawy bruków i chodników (z powodu prywatnych budowli)			12000
7. Koszta, połączone z ewidencyą i kontrolą opłaty składowego, oraz utrzymanie porządku na placach składowych			3000
Razem wydatki zwyczajne . . .			251076

Dochody zwyczajne.

1. Utrzymanie bruków i chodników.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Towarzystwo kolei elektrycznej za konserwacyę bruków . . .		6000
b) Opłaty za składanie materyałów budowlanych		7000
c) Opłaty placowego od cyrków, menażeryj etc.		3000
d) Opłaty placowego od dorożkarzy		1500
e) Zwroty za naprawę bruków z powodu prywatnych budowli . .		12000
f) Gazownia zwrot za naprawę i utrzymanie bruków		58500
g) Fundusz wodociągowy zwrot za naprawę i utrzymanie bruków .		30000
h) Fundusz Elektrowni zwrot za naprawę i utrzymanie bruków .		12300
Razem dochody zwyczajne . . .		**130300**

DZIAŁ VII.

Upiększenie miasta.

Wydatki zwyczajne.

1. Koszta zarządu i utrzymanie inwentarza.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Inspektor ogrodów miejskich kor. 2800, 960, 200 i trzechlecie kor. 200	4160	
b) Ryczałt inspektorowi na dorożki	100	
c) Adjunkt kor. 1600, 288 i 300 dod. osob.	2188	
d) Ogrodnik kor. 950, 350, 200, 60 dod. i 2 pięciolecia 100 .	1660	
e) Umundurowanie ogrodnika, roczny ryczałt	110	
f) Fornala płaca i umundurowanie	830	
g) Opał dla inspektora i pomocników	686	
h) Wydatki kancelaryjne . . .	20	

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
i) Pasza dla pary koni	1200	
k) Kucie i leczenie koni	100	
l) Naprawa uprzęży, wozów i beczkowozów	600	
m) Kupno narzędzi i naprawa starych	450	
n) Opłata od telefonu	85	
o) Opłata za 2 bilety roczne kolei elektrycznej	138	12327

2. Ogród miejski i szkółki.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Wartość czynszu lokalu w ogrodzie angielskim (przeznaczonego na mieszkanie dla personalu ogrodniczego i szklarnie) . . .	4000	
b) Na ogrzewanie 12 szklarń . .	2655	
c) Obsługa szklarń i zakładanie inspektów	2572	
d) Wazony drewniane i gliniane .	500	
e) Nawozy	600	
f) Naprawa okien inspektowych i na szklarniach	500	
g) Utrzymanie szkółki	600	
h) Utrzymanie budynków w ogrodzie miejskim i wodociągu . .	700	
i) Czyszczenie kominów	90	12217

3. Utrzymanie plantacyj naokoło miasta.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) 2 pomocników ogrodowych . .	1875	
b) 4 dozorców etatowych po 650, 250 i pięciolecia 258 kor., remuneracya dla trzech po 120 kor.	4218	
c) Umundurowanie dla nich . .	520	
d) 5 dozorców prowizorycz. przez cały rok	3640	
e) Umundurowanie dla nich . .	330	
f) Płace robotników dziennych i stróżów nocnych	8745	
g) Na krzewy ozdobne	300	
h) Na róże z zapisu ś. p. Kremera	40	
i) Na nasiona traw i roślin ozdobnych	600	
k) Na nowe żywopłoty i utrzymanie starych	200	
l) Na sprawienie ogrodzeń . .	3000	
m) Na nowe ławki i naprawę starych	800	
n) Na zakupno żwiru i utrzymanie ścieżek	4000	
o) Na żerdzie i pale do drzew i róż	320	
p) Na słomę do okrywania krzewów i na maty	350	
r) Na 30 kóp mioteł	162	
s) Na ubezpieczenie robotników w Kasie chorych	150	
t) Na konserwacyę pomników i wazonów na plantacyach . .	100	
u) Na konserwacyę ogrodzeń żelaznych wewnątrz i zewnątrz plantacyi	600	
w) Czynsz za kram Nr. 49 w jatkach poddom. i na narzędzia robocze	80	30030

4. Utrzymanie skwerów w ulicy Dietla.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Dozorca kor. 650. 250 i pięciolecie 43 kor.	943	
b) Dozorca przez miesiące letnie .	490	
c) Umundurowanie dozorcy . . .	85	
d) Robotnicy	1730	
e) Na zakupno żwiru	300	
f) Na utrzymanie baryer . . .	450	3998

5. Utrzymanie ulic i placów pod względem ogrodowym.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Upiększenie placów przed Magistratem, Teatrem, „Sokołem“, Hotelem krakowskim, lasku i nowej drogi na Błoniu . .	1800	
b) Na wysadzenie ulic i placów drzewami, oraz na sprawienie koszów żelaznych	4500	
c) Dozorca prowizoryczny . . .	728	
d) Umundurowanie tegoż . . .	100	7128

6. Utrzymanie Parku Dra Jordana.

A) Pod względem gospodarczym:

		Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Dozorca parku (woźny II. klasy) kor. 800 i 50	kor. 850		
b) Umundurowanie jego	„ 100		
c) Opał dla niego . .	„ 70		
d) 2 pomocników dozorcy przez 7 miesięcy letnich	„ 900		
e) Na utrzymanie budynków i wodociągu .	„ 750		
f) Asekuracya budynków	„ 200		
g) Opłata od telefonu .	„ 73		
h) Robocizna	„ 2000		
i) Na utrzymanie ławek	„ 150		
k) Na zakupno mioteł .	„ 50		
l) Na zakupno żwiru i utrzymanie ścieżek .	„ 800		
m) Na nasiona traw .	„ 200	6143	

B) Zabawy i ćwiczenia:

		Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Dyrektor	kor. 1450		
b) Przewodnicy dla uczniów szkół ludowych i średnich . .	„ 2320		
c) Przewodnicy dla rzemieślników . . .	„ 200		
d) Przewodnicy dla sierót Zakładu św. Józefa	„ 50		

		Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
e) Przewodniczki dla uczenic	„ 860		
f) Uzupełnienie i naprawa przyrządów .	„ 600		
g) Wynagrodzenie za codzienną inspekcyę w Parku	„ 500		
h) Inne drobne wydatki	„ 100	6080	12223
Razem wydatki zwyczajne . . .			**77923**

Wydatki nadzwyczajne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
1. Na przemianę baryer koło plant .	7500	
2. Naprawa przyrządów meteorologicznych	150	
3. Na nową szkółkę w Krowodrzy rata II-ga i ostatnia	4000	
4. Na parkany w ogrodzie miejskim .	550	
5. Naprawa pawilonu dla muzyki wojskowej na plantach	800	
Razem wydatki nadzwyczajne . . .		**13000**

Dochody zwyczajne.

1. Dotacye i zapisy na utrzymanie plant.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Procent od kapitału 3000 dukatów ś. p. Straszewskiego Floryana, na dobrach Tenczyńskich ubezpieczonego	1645	
b) Procent od kapitału 1000 kor. ś. p. Dra Kremera na róże . .	40	
c) Procent od kapitału 1000 kor. ś. p. Jakubowskiego Łukasza .	40	
d) Procent od kapitału 2000 kor. ś. p. Rzewuskiego Walerego na skwery	80	1805

2. Własne dochody.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Z dzierżawy parcel na plantach	4642	
b) Za drzewka	300	
c) Za kasztany	30	
d) Za szkody i kary	30	5002

3. Utrzymanie parku Dra Jordana.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Opłaty szkół średnich . . .	1540	
b) Dochód z opłat za festyny i koncerty	1000	
c) Dochód z kursu naukowego gimnastycznego	500	
d) Dochód z opłat za tenis . . .	250	
e) Z dzierżawy mleczarni w parku	400	
f) „ paszy „	50	
g) Subwencya sejmowa	1000	4740
Razem dochody zwyczajne . . .		**11547**

DZIAŁ VIII.

Zarząd targowy.

Wydatki zwyczajne.

1. Na dozór targowy.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Komisarz kor. 2200, 768 i 400	3368	
b) Dozorca targu rybnego . . .	150	
c) 2 woźnych II. klasy po 800 i 300 kor. i 2 pachołków po 650, 250 kor. i pięciolecie 97 kor. .	4097	
d) Umundurowanie	340	
e) Prowizoryczna służba . . .	1460	
f) Umundurowanie	85	9500

2. Wydatki targowe.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Sprawienie i naprawa straganów	400	
b) Za mycie stołów miejskich pod sprzedaż mleka	500	
c) Sprawienie 800 tabliczek dla przekupniów	200	
d) Utrzymanie wagi miejskiej . .	10	
e) Na druki kontrolne	1000	
f) Prenumerata pism i zakupno dzieł	100	
g) Drobne wydatki	100	2310

3. Jatki rzeźnicze poddominikańskie.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Stróż jatek kor. 650 i 150 pięciolecie	800	
b) Umundurowanie	118	
c) Opał	100	
d) Pomocnik) w zimie przez 8 miesięcy)	528	
e) Wywóz śniegu i drobne wydatki	300	
f) Utrzymanie budynków i konserwacya wodociągu	500	
g) Światło	350	2696

4. Kramy i place targowe.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Utrzymanie kramów w ulicy Mostowej i innych kramów miejskich	100	
b) Utrzymanie hali na Placu Nowym:		
α) Pachołek kor. 650, 250 i pięciolecie 150	1050	
β) Pomocnik stróża . . .	803	
γ) Umundurowanie i opał .	146	
δ) Utrzymanie budynku . .	500	
ε) Węże gumowe, miotły i drobne	200	
c) Na wodę i potrzeby przemysłowe	450	3249

5. Targowisko końskie na Groblach.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Stróż targowiska	511	
b) Utrzymanie targowiska . . .	200	

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
c) Opał kancelaryi	70	
d) Na szuter i piasek	300	1081

6. **Jarmarki końskie.**

a) Wydatki insercyjne	300	
b) Remuneracya za dozór nad jarmarkami	240	
c) Drobne wydatki, t. j. szuter, piasek, robotnicy i nadzór . . .	100	640

7. **Centralna targowica na bydło.**

a) Weterynarz starszy i połowa płacy weterynarza pomocniczego	5644	
b) Agent komercyalny	1800	
c) Tantyema dla niego	1730	
d) Remuneracye funkcyonaryuszom targowicy	1480	
e) Pomocnik manipulacyjny . .	960	
f) Stróże z umundurowaniem . .	3416	
g) Druki i potrzeby kancelaryjne	500	
h) Telefon	300	
i) Opał i światło	550	
k) Utrzymanie budynków . . .	1000	
l) Ubezpieczenie od ognia . . .	300	
m) Woda i dezynfekcye	1800	
n) Podatek domowo-czynszowy .	170	
o) Pasza i ściółka dla bydła . .	7000	
p) Wydatki nieprzewidziane . .	1500	28150

8. **Dawny zakład kontumacyjny.**

Podatki		1200
Razem wydatki zwyczajne . . .		**48826**

Wydatki nadzwyczajne.

1. Rozszerzenie targowicy (subwencya Wydziału kraj. kor. 200000 w 10 ratach, 4-ta rata)	20000	
2. Sprawienie nowych stołów targowych	2000	
3. Należytość wodociągowa w jatkach na „Placu Nowym"	700	
Razem wydatki nadzwyczajne . . .		**22700**

Dochody zwyczajne.

1. **Kramy i place targowe.**

a) Opłaty placowe roczne od przekupniów stałych	10000	
b) Opłaty dzienne od stołów miejskich	6000	
c) Opłaty od stanowisk pod kramy i stragany prywatne	6000	
d) Opłaty z kramów miejskich przy ulicy Mostowej	2000	
e) Opłaty z kramów miejskich na Placu Nowym	4700	28700

2. **Jatki poddominikańskie.**

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Opłaty targowe za 38 jatek rzeźniczych większych	10700	
b) Opłaty targowe za 20 jatek rzeźniczych mniejszych	3700	
c) Opłaty za 10 kramów . . .	800	
d) Opłaty za 23 podcieni kramarskich	1450	
e) Opłaty za 3 sklepy	2400	
f) Wartość czynszu kramu Nr. 49	80	
g) Kram przy placu św. Ducha i placu Jabłonowskich	360	
h) Kram przy placu Wolnica . .	240	19730

3. **Targowisko końskie na Groblach.**

a) Taksy 20-halerzowe od wprowadzonych koni i wózków na targ		2000

4. **Waga miejska.**

a) Opłaty za ważenie przedmiotów		100

5. **Dochód z centralnej targowicy na bydło.**

a) Czynsz z lokali na kancelarye komisyonerom	400	
b) Z dzierżawy kantyny i bufetu .	2600	
c) Za pozwolenie prowadzenia kasy targowej	2000	
d) Z opłat targowych	35000	
e) Z opłat stajennych	5200	
f) Z wagi	1850	
g) Z paszy i ściółki dla bydła .	8700	
h) Z innych źródeł	50	55800

6. **Dawny Zakład kontumacyjny.**

a) Czynsz najmu Zakładu . . .		7000
Razem dochody zwyczajne . . .		**113330**

Dochody nadzwyczajne.

1. Subwencya Wydziału kraj. 200000 na rozszerzenie targowicy, z 10 rat rata 4.		20000
Razem dochody nadzwyczajne . . .		**20000**

DZIAŁ IX.

Zdrowotność miasta.

Wydatki zwyczajne.

1. **Służba zdrowia.**

a) Lekarz naczelny (fizyk) kor. 4800, 1288	6088	
b) 3 lekarzy po 2000, 960 i trzechlecia 1466 kor.	10346	

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
c) Na statystykę lekarską . . .	400	
d) Weterynarz kor. 1600, 576 i ryczałt na dorożki dla tegoż K 80	2256	
e) Akuszerka kor. 240 i 160 . .	400	
f) Pachołek 650, 250 i pięciolecia 150 kor.	1050	
g) Umundurowanie	124	
h) Oprawca miejski kor. 1000, ryczałt na pomocnika i żywienie psów kor. 1300, opał 80 kor.	2380	
i) Utrzymanie budynku i stajni oprawcy, oraz czyszczenie kominów w domu oprawcy . .	500	
k) Na naprawę wozów do wożenia psów i padliny	250	
l) Na sanitarno-policyjne obdukcye i spisywanie protokołów . .	350	
m) Na krowiankę do szczepienia ospy	300	
n) Oświetlenie 9 latarń całonocnych przed fizykiem, lekarzami i akuszerką	200	
o) Ryczałt na reorganizacyę służby sanitarnej	6000	
p) Koszta podróży dla urzędników sanitarnych	500	31144

2. Utrzymanie szpitala epidemicznego.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Czynsz za szpital epidemiczny	2000	
b) Na koszta tłumienia epidemii .	3500	
c) Czynsz za lokal izolacyjny przy placu Kossaka	400	5900

3. Utrzymanie stacyi ratunkowej.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Subwencya roczna	2000	
b) Wynagrodzenie 3 fornali po 720 i 240 kor. i 3 pomocników po 720 kor.	5040	
c) Umundurowanie	810	
d) Opał	84	
e) Pasza dla dwóch par koni . .	2700	
f) Utrzymanie uprzęży	100	
g) Kucie koni	100	
h) Lekarstwo i sól	26	
i) Na drobne wydatki	30	10890

4. Utrzymanie cmentarza.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Zarządca cmentarza kor. 1000, 200 i pięciolecia 300 . . .	1500	
b) Kapelan	1200	
c) 7 grabarzy po kor. 650 i pięciolecia 377	4927	
d) Umundurowanie	760	
e) Opał domu administracyjnego zarządcy i kapelana kor. 282 Opał dla 7 grabarzy po kor. 40 . . „ 280	562	
f) Światło dla budynku administracyjnego	80	
g) Na mieszkanie dla 3 grabarzy po 250 kor.	750	
h) Na narzędzia dla 7 grabarzy po kor. 20	140	
i) Na wydatki ogrodnicze i szuter	2200	
k) Na utrzymanie budynku . . .	450	
l) Na czyszczenie kominów . .	40	
m) Na straż cmentarną, wykonywaną przez 6 weteranów przez 8 miesięcy letnich	600	13209

5. Utrzymanie laboratoryum chemicznego.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Chemik kor. 2400 i 960 . .	3360	
b) Asystent prowizoryczny . . .	1440	
c) Laborant: płaca . kor. 800 kwaterowe . . „ 300 pięciolecia . . „ 100 umundurowanie . „ 125	1325	
d) Chemikalia	500	
e) Oświetlenie gazem	320	
f) Różne drobne wydatki . . .	50	6995

6. Utrzymanie zakładu dezynfekcyjnego.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Woźny I. klasy 950 i 350 kor.	1300	
b) 2 woźnych II. klasy po 800 i 300 kor.	2200	
c) Pomocnik dezynfekcyonaryusza	803	
d) Umundurowanie	290	
e) Ubezpieczenie służby w Kasie chorych	100	
f) Wydatki, t. j. reparacya maszyny etc.	200	
g) Opał dla kotła i ogrzewanie podczas zimy	100	
h) Na środki dezynfekcyjne . .	2000	6993

7. Utrzymanie kanałów.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Naprawy kanałów		6500

8. Zakład czyszczenia miasta.

A) Zarząd.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Wynagrodzenie kierownika . .	2400	
b) Adjunkt kor. 2200 i 400 . .	2600	
c) Zarządca kor. 1600 i 360 . .	1960	
d) 3 kontrolorów po kor. 1600 .	4800	
e) Manipulant	1200	
f) Pomoc kancelaryjna	2640	
g) Woźny, płaca i mieszkanie w naturze	800	
h) Umundurowanie zarządcy, 3 kontrolorów i woźnego	810	
i) Remuneracya weterynarza . .	600	
k) Remuneracya za wymierzanie należytości za czyszczenie dołów	600	
l) Wydatki kancelaryjne . . .	1200	19610

B) Personal pomocniczy.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Magazynier kor. 1200 i mieszkanie w naturze	1200	
b) 6 dozorców po kor. 950 i na mieszkanie po 300 kor. (albo mieszkanie w naturze)	7500	
c) 24 pomocników po kor. 900	21600	
d) 24 „ „ „ 840	20160	
e) 24 „ „ „ 780	18720	
f) 24 „ „ „ 720	17280	
g) 2 maszynistów II. klasy po kor. 1200 i na mieszkanie po kor. 480 (albo mieszkanie w naturze)	3360	
h) 1 maszynista II. klasy kor. 1200 i 480	1680	
i) 3 palaczy po kor. 840 i 240	3240	
k) 4 obsługaczy maszyn po kor. 720 i 240	3840	
l) 3 przodowników kanałowych po kor. 840 i 240 na mieszkanie (lub mieszkanie w naturze)	3240	
m) 15 kanalarzy po kor. 720 i 240	14400	
n) 2 stróżów przy leju w Dąbiu po kor. 840 i 240	2160	
o) 2 stróżów nocnych po kor. 600 i 240 w Zakładzie na Dajworze	1680	
p) 1 dróżnik do leja kor. 600 i 240	840	
r) 1 odźwierny kor. 650 i 250 na mieszkanie (lub mieszkanie w naturze)	900	
s) 2 kowali, 1 ślusarz i 1 rymarz po kor. 840 i 240 na mieszkanie (lub mieszkanie w naturze)	4320	
t) Donajęcie sił roboczych, ubezpieczenie, kontrola przez straż pożarną i roboty nocne	29000	
u) Nagrody pilności dla personalu	1000	
w) Herbata dla funkcyonaryuszy Zakładu czyszczenia miasta podczas zimy	500	156620

C) Zaprzęgi.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) 36 fornali po kor. 720 i 240 i 6 stajennych po kor. 600 i 120	38880	
b) Pasza dla 36 par koni po kor. 1350 za parę	50000	
c) Lekarstwa i sól	720	
d) Żelazo na podkowy po kor. 30	1440	
e) Na naprawę uprzęży	1440	
f) Drobne wydatki	300	
g) Zakupno pary koni	1800	94580

D) Umundurowanie.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Umundurowanie funkcyonaryuszy	21780	
b) Umundurowanie przynajętych robotników	1500	23280

E) Utrzymanie zakładu.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Konserwacya budynków i ubezpieczenie od ognia	1500	
b) Opłata telefonów	215	
c) Opał zakładu	1409	
d) Oświetlenie elektryczne	700	
e) Opał maszyn	1200	
f) α) Uzupełnienie i utrzymanie maszyn, wozów, beczek i narzędzi rob. .... kor. 10000 β) Miotły i styliska „ 2000	12000	
g) Smary, oliwa, knoty i drobne przyrządy	1800	
h) Zakupno i utrzymanie węży do skrapiania ulic i do maszyn Tallarda	3600	
i) Piasek do posypywania ulic	600	
k) Utrzymanie śmiecisk publiczn., oraz środki odkażające dla stanowisk dorożkarskich	1000	
l) Utrzymanie drogi do leja	1200	
ł) Na nieprzewidziane i drobne wydatki	1300	26524

9. Utrzymanie rzeźni miejskiej.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Dyrektor zakładu kor. 3600 i 1104	4704	
b) Połowa płacy weterynarza pomocniczego (X. rangi)	1484	
c) Maszynista	1470	
d) Palacz	700	
e) Utrzymanie zaprzęgu	1700	
f) „ budynków	2500	
g) Naprawy i utrzymanie maszyn w rzeźni	2100	
h) Utrzymanie maszyn w ruchu (węgiel, elektryczność)	16000	
i) Swiatło	1800	
k) Woda	6000	
l) Sprawienie i naprawa przyrządów	3200	
m) Telefon	142	41800

10. Utrzymanie wychodków.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Wynagrodzenie 10 stróżów przez 4 miesiące zimowe, 4 stróży przez cały rok	752	
b) Utrzymanie wychodków	450	
c) Naprawy „	300	
d) Oświetlenie gazowe i naftą	800	2302

11. Koszta budowy.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Na budowę kollektora lewobrzeżnego i regulacyi Wisły 100.000 kor., płatne w 40 ratach, 2-ga rata		2500
Razem wydatki zwyczajne		**448847**

Wydatki nadzwyczajne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
1. Odnowienie kaplicy cmentarnej	1750	
2. Sporządzenie katalogu kartkowego grobów i uzupełnienie planów cmentarza	1200	

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
3. Na urządzenie gabinetu weterynaryjnego rata 2-ga i ostatnia . .	1000	
4. Na rekwizyta pogrzebowe	500	
5. Na naprawę muru cmentarnego, oraz odprowadzenie wody z podwórza zabudowań cmentarza i urządzenie wychodka dla kobiet na cmentarzu	1590	
6. Na zaprowadzenie światła elektrycznego w miejsce gazowego na stacyi ratunkowej — 2. rata i ostatnia	100	
Razem wydatki nadzwyczajne . . .		**6140**

Dochody zwyczajne.

1. Cmentarz.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Na utrzymanie kapelana z zapisu ś. p. Helclowej	800	
b) Za grunta pod wieczyste groby	28000	
c) Pokładne	4000	
d) Ekshumacya	1500	
e) Kopanie grobów	5200	
f) Opłata od nagrobków na utrzymanie ścieżek	4000	
g) Zbiór trawy	450	
h) Opłaty za rekwizyta pogrzebowe	200	44150

2. Laboratoryum chemiczne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Opłaty za rozbiory chemiczne		150

3. Aparat dezynfekcyjny.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Opłata za dezynfekcye . . .		250

4. Zakład czyszczenia miasta.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Za czyszczenie dołów kloacznych	32000	
b) Za napełnianie i wypożyczanie beczkowozów	2500	
c) Za nawóz ze stajen zakładu .	3000	37500

5. Z rzeźni miejskiej.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Z opłat oględzinowych od bydła	10750	
b) „ rzezalnianych	124000	
c) „ wagowych	5400	
d) „ stajennych	2000	
e) „ oględzinowych od mięsa	5600	
f) Ze sterylizatora i wolnej jatki	900	
g) Z chłodni od 1/7 1909 . . .	20000	
h) Z topiarni łoju	2150	
i) Z innych źródeł	1400	172200
Razem dochody zwyczajne . . .		**254250**

Dochody nadzwyczajne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
1. Ze sprzedaży koni niezdolnych do pracy		400
Razem dochody nadzwyczajne . . .		**400**

DZIAŁ X.

Dobroczynność.

Wydatki zwyczajne.

A) Opieka wolna.

1. Odsetki od zapisów i fundacyi na specyalne cele, wolą fundatorów wskazane.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Od zapisu ś. p. Juliusza Johna	1374	
b) „ „ ś. p. Katarzyny Hanowiczowej	200	
c) Od zapisu ś. p. Jana Schindlera	1840	
d) „ fundacyi Grzegorza Gaffenki	2500	
e) „ „ Kaspra Zubowskiego	100	
f) „ „ Karola Czarneckiego	24	
g) „ „ Dra Józefa Dietla .	88	
h) „ „ Ludwika Helcla . .	92	
i) „ „ Gal. Banku hipotecz.	316	
k) „ „ Anton. Marfiewicza .	97	
l) „ „ Cesarzowej Elżbiety	19	
m) „ „ Salomona Wechslera	400	
n) „ „ Hieronima Ślęczka .	3	
o) „ „ Ignacego Matyasika	48	
p) „ „ Fel. Bojanowskiego	3640	
r) „ zapisu ś. p. Lucyny Wiązownickiej dla sierót	1080	11821

2. Wsparcia dla ubogich.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Taryfowe stałe i jednorazowe dla ubogich miejscowych i zamiejscowych	80000	
b) Zwrot gminom obcym wsparć, udzielonych ubogim tutejszym .	550	
c) Zwrot gminom obcym kosztów utrzymania ubogich tutejszych do pracy niezdolnych	200	
d) Wydatki administracyjne, połączone z wykonywaniem opieki nad ubogimi	350	81100

3. Leczenie ubogich chorych.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Na lekarstwa, okulary, opatrunki i przyrządy chirurgiczne . . .	2500	
b) Koszta leczenia ubogich przynależnych w szpitalach obcych . .	2000	
c) Koszta przewozu chorych . . .	200	4700

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
4. Koszta pogrzebu ubogich, zmarłych poza obrębem szpitali lub zakładów dobroczynnych . . .		1000

5. Utrzymanie osieroconych lub opuszczonych dzieci.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) W zakładach dobroczynnych .	3000	
b) U osób prywatnych	3500	

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
c) Zakładowi wychowawczemu dla opuszczonej młodzieży w Pawlikowicach	1000	
d) Matkom Miłosierdzia na Kaźmierzu na opał	200	7700

6. **Miejskie schronisko dla bezdomnych pod zarządem brata Alberta.**

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Zasiłek na utrzymanie oddziału mężczyzn	2000	
b) Zasiłek na utrzymanie oddziału kobiet	2800	
c) Wartość czynszowa w domu L. 47 ulica Krakowska po Helclowej . . . . . . kor. 2480 Wartość lokalu pod L. 51 Dz. VIII przy ul. Krakowskiej po Birnbaumie . . . . „ 2500	4980	
d) Utrzymanie budynków i konserwacya wodociągu	400	
e) Czyszczenie kominów	116	
f) Asekuracya budynków	80	
g) Opłata za wodę	300	
h) „ „ telefon	85	10761

7. **Utrzymanie herbaciarni.**

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Najem lokalu	576	
b) Na częściowe pokrycie kosztów opału, światła i obsługi . . .	424	1000

B) Opieka przytułkowa.

8. **Miejski dom kalek i nieuleczalnych pod wezwaniem św. Anny** (dom główny w ogrodzie angielskim, filia w realności miejskiej pod L. 18 przy ulicy Kopernika).

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Koszta zarządu: α) ryczałt dla 12 Sióstr Albertanek (na osobiste potrzeby, polepszenie wiktu dla nich i zapłatę służby) kor. 3840 β) remuneracya za nadzór . . . . „ 400 γ) wydatki kancelaryjne . . . . . „ 360 δ) za telefon . . . „ 85	4685	
b) Wartość lokalu w realn. pod L. 18/32 Dz. VI. i wartość czynszu całego baraku po szkole III. i XIII.	12680	
c) Stróż budynku (woźny II. klasy)	800	
d) Utrzymanie budynków	1000	
e) Czyszczenie kominów	100	
f) Asekuracya budynków	122	
g) Opłata za wodę	200	
h) Światło elektryczne w baraku poszkolnym	1300	
i) Na żywność i obuwie, pranie bielizny, opał, światło i drobne wydatki	38000	
k) Odzież, bielizna i pościel . . .	6000	
l) Uzupełnienie inwentarza . . .	600	
m) Na lekarstwa, przyrządy chirurgiczne i okulary	800	
n) Dorożki: α) dla lekarza . . . kor. 100 β) „ księdza . . „ 50	150	
o) Koszta pogrzebu	200	
p) Przywóz chorych	300	66937

C) Subwencye.

9. **Towarzystwom, zakładom i instytucyom dobroczynnym prywatnym:**

Chrześcijańskim:

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Komitetowi ochrony małych dzieci	3000	
b) Zakładowi osieroconych chłopców (Józefitów) na opał . . .	200	
c) Towarzystwu ubogich uczniów szkół ludowych krakowskich .	1000	
d) Towarzystwu wzajemnej pomocy rękodzielników i przemysłowców	600	
e) Szpitalowi dzieci św. Ludwika	600	
f) Towarzystwu opieki nad uwolnionymi więźniami	200	
g) Towarzystwu męskiemu św. Wincentego à Paulo	300	
h) Zakładowi św. Jadwigi . . .	600	
i) Krakowskiemu Towarz. Dobroczynności	1500	
k) Towarzystwu kolonii wakacyjnych	1000	
l) Na leczenie dzieci skrofulicznych w Rabce	300	
l) Zakładowi ciemnych we Lwowie	200	
m) Komitetowi rozdającemu obiady dziatwie szkolnej	1200	
n) Radzie bractwa N. P. Maryi Królowej korony Polskiej . . .	300	
o) Zakładowi głuchoniemych we Lwowie	300	
p) Przytulisku weteranów 1863 r.	650	
r) Zgromadzeniu Sióstr Felicyanek na bezpłatne obiady dla ubogich uczniów	1200	
s) Towarzystwu kolonii wakacyjnych dla uczniów szkół średnich	300	
t) Towarzystwu żeńskiemu św. Wincentego à Paulo	200	
u) Zgromadzeniu OO. Bonifratrów	2000	
w) Subwencya dla Zakładu p. Żurowskiej	100	
y) Subwencya dla Towarzystwa Rady opiekuńczej	500	
z) Subwencya dla Towarzystwa wzajemnej pomocy weteranów z r. 1863/4	500	16750

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
Izraelickim:		
a) Stowarzyszeniu utrzymania sierót	1400	
b) Zakład. zaniedbanych chłopców	1000	
c) Stowarzyszeniu utrzymującemu dom schronienia dla biednych starców (Asyfas Skenim)	1000	
d) Towarzystwu wsparcia ubogich uczniów	600	
e) Towarz. zaopatrującemu ubogie uczennice w odzież i obuwie	100	
f) Towarzystwu wsparcia rękodzielników	300	
g) Towarzystwu opieki chorych	400	
h) Towarz. zaopatrującemu ubogich w odzież (Malbusz Erunim)	300	
i) Towarzystwu kolonii wakacyjnych w Rabce	400	
k) Komitetowi rozdającemu obiady dziatwie szkolnej	1200	
l) Komitetowi taniej kuchni izraelickiej	900	
m) Towarzystwu rozdającemu węgle	300	
n) Stowarzyszeniu ku niesieniu pomocy biednym chorym	100	
o) Szpitalowi żydowskiemu	1500	
p) Stowarzyszeniu dla leczenia gruźlicy u chorej młodzieży izraelickiej	100	
r) Stowarzyszeniu ubogich wdów	100	9700
Razem wydatki zwyczajne		**211469**

Wydatki nadzwyczajne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
1. Subwencya dla Stowarzyszenia biednych starców (Asyfas Skenim) na budowę własn. domu z 20000 kor. w 10 ratach rata 8-ma	2000	
2. Instalacya wodociąg. w domu kalek	1600	
3. Austr. komitetowi międzynarod. kongresu dla spraw, odnoszących się do opieki nad ubogimi, który się ma zebrać w r. 1910 w Kopenhadze	100	
4. Na nieprzewidziane subwencye dobroczynne	500	
Razem wydatki nadzwyczajne		**4200**

Dochody zwyczajne.

1. Datki dobrowolne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Dary od obywateli	600	
b) Od instytucyi publicznych	200	
c) Noworoczne	2400	3200

2. Zapisy i fundacye.

A) Odsetki na ogólne cele.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Od zapisu ś. p. Elżbiety Pozowskiej 4% od kor. 176	7	
b) Od zapisu ś. p. Anny Steskal 4% od kor. 179	7	
c) Od zapisu ś. p. Feliksa Madejewskiego $3^3/_4$% od kor. 1777·46	67	81

B) Odsetki na specyalne cele.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Od zapisu ś. p. Juliusza Johna na budowę domu kalek 4% od kor. 34350	1374	
b) Od zapisu ś. p. Katarzyny Hanowiczowej na wsparcia rzemieślników 4% od kor. 4983	200	
c) Od zapisu ś. p. Jana Schindlera na wsparcia dla rzemieślników 4% od kor. 46000	1840	
d) Od zapisu ś. p. Grzegorza Gaffenki dla ubogich 4% od kor. 62500	2500	
e) Od fundacyi Zubowskiego na jałmużny roczny datek od zapisu	100	
f) Od fundacyi Czarneckiego na wsparcia ubogich 4% od kor. 600	24	
g) Od fundacyi Dra Dietla na wsparcia dla rękodzielników 4% od kor. 2200	88	
h) Od fundacyi Ludwika Helcla na wsparcia dla rękodzielników 4% od kor. 2297	92	
i) Od fundacyi Galic. Banku hip. na zapomogi dla rękodzielników bez różnicy wyznań 4% od kor. 7900	316	
k) Od fundacyi Antoniego Marfiewicza dla rękodzielników 4% od kor. 2447	97	
l) Od fundacyi Cesarzowej Elżbiety na wsparcie biednej położnicy 4% od kor. 395	19	
m) Od fundacyi Salomona Wechslera na opał dla ubogich 4% od renty kor. 10000	400	
n) Od fundacyi Hieronima Ślęczka dla sierót 4% od kor. 75	3	
o) Od fundacyi Ign. Matyasika na wsparcie dla małoletnich sierót 4% od kor. 1203	48	
p) Od fundacyi Feliksa Bojanowskiego dla najuboższych chrześcijan 4% od kor. 91000	3640	
r) Od fundacyi Lucyny Wiązownickiej dla sierót 4% od kor. 27000	1080	11811

C) Odsetki na utrzymanie miejskiego domu kalek i nieuleczalnych.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Od zapisu Aleksandra Brześciańskiego	244	
b) Od zapisu Jana Smoniewskiego	86	
c) Od zapisu Stanisława hr. Małachowskiego	174	

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
d) Od funduszu, pozostałego po rozwiązanym domu przytułku i pracy	110	614
3. Trzecina spadku po księżach, bez testamentu zmarłych.		
a) Odsetki od spadku po ś. p. Kardynale Dunajewskim	1000	
b) Odsetki od spadku po ś. p. ks. Ignacym Polkowskim	128	
c) Odsetki od spadku po ś. p. ks. Piotrze Strzelichowskim . . .	100	1228
4. 1% ceny kupna przy licytacyach dobrowolnych i spadkowych .		1000
5. Grzywny.		
a) Administracyjne	7000	
b) Policyjne	2000	
c) Skarbowe	600	
d) Sądowe	12500	22100
6. Ze sprzedaży rzeczy, uznanych z urzędu za przepadłe . . .		500
7. Taksy.		
a) Za otwarcie szynków, restauracyi i kawiarń po godzinie policyjnej	7000	
b) Za pozwolenie na muzykę z tańcami w lokalach publicznych .	700	7700
8. Opłaty policyjne.		
a) Od balów, przedstawień teatralnych obcych, koncertów, menażeryi etc.		8000
9. 5% opłata gminna od wkładek totalizatora przy wyścigach konnych		5000
10. Zwroty od gmin przynależności.		
a) Wsparć doraźnych, udzielonych ubogim nieprzynależnym . . .	500	
b) Wsparć nadrożnych, udzielonych ubogim nieprzynależnym . . .	500	
c) Kosztów utrzymania ubogich nieprzynależnych	7500	8500
11. Zwrot kosztów utrzymania w domu kalek za osoby przynależne do gminy miasta Krakowa z ich majątku lub od krewnych . .		500
Razem dochody zwyczajne . . .		**70244**

DZIAŁ XI.

Sztuka i zabytki historyczne.

Wydatki zwyczajne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
1. Utrzymanie teatru miejskiego.		
a) Płace i zasługi:		
Maszynisty teatralnego kor. 2640 i 280	2920	
Elektromontera kor. 1700 i dodatek na mieszkanie kor. 480	2180	
Manipulanta kor. 1200 i 480 .	1680	
Dozorcy budynku kor. 850 i 300	1150	
Umundurowanie i ryczałt na obuwie dozorcy	115	
1 pompier I. klasy à 840 kor. i 2 pompierów II. klasy à 720 kor.	2280	
Umundurowanie strażaków . .	615	
b) Naprawy budynku, utrzymanie czystości i czyszczenie kominów	3100	
c) Oświetlenie tarasy przed teatrem i motor	100	
d) Subwencya Gminy na fundusz emerytalny artystów	500	
e) Remuneracya inspektora . . .	1440	
Na kancelaryę	60	
f) Za magazyn dekoracyi teatraln.	10000	
g) Ubezpieczenie teatru	8500	34640
2. Muzeum Narodowe i Muzeum Czapskiego.		
1) Dyrektor 2400, dodatek osobisty 1600, kwater. 1104 i pięciolecia 400 kor.	5504	
2) Kustosz 1200, dodatek osobisty 800, kwater. 576 i pięciolecia 200 kor.	2776	
3) Adjunkt, adjutum	1600	
4) Dyetaryusz	1000	
5) 2 woźnych I. klasy, płaca po kor. 950, jeden kwater. 350 i 1 mieszk. w naturze	2250	
6) Woźny I. klasy, płaca kor. 950, kwater. 350 (nadetat. posada) .	1300	
7) 2 woźnych II. klasy, płaca po kor. 800, jeden kwater. 300 i 1 mieszk. w naturze	1900	
8) Palacz Muzeum Narodowego .	730	
9) Robotnik	700	
10) Umundurowanie całej służby .	800	
11) Straż w Muzeum Narodowem i Muzeum Czapskiego	1770	
12) Wartość czynszu za lokale Muzeum Narodowego i Muzeum Czapskiego	30000	
13) Opał w Sukiennicach	3900	
14) Zakupno dzieł sztuki	3500	
15) Konserwacya dzieł sztuki . . .	2000	
16) Asekuracya dzieł sztuki . . .	500	

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
17) Biblioteka, utrzymanie i uporządkowanie	2000	
18) Porto i transport	1000	
19) Wydatki kancelaryjne i ryczałt na reprezentacyę	800	
20) Wydatki gospodarcze w Muzeum Narodowem i Muzeum Czapskiego	2300	
21) Telefony	200	
22) Pracownia fotograficzna	600	
23) Wynagrodzenie służby za nadzwyczajne roboty	300	
24) Wynagrodzenie sprzedającego bilety	800	
25) Druk katalogów, albumu i t. d.	3000	
26) Urządzenie stałej wystawy graficznej	100	
27) Podróże	1000	
28) Oświetlenie elektryczne i gazowe	208	
29) Drowi Wacławowi Lasockiemu 7% od 3000 rubli	532	
30) Opłata za wentylacyę elektryczną	100	
31) Utrzymanie budynku Muzeum Czapskiego	600	
32) Oprawa książek i rycin	600	
33) Introligator	740	
34) Ogród i lapidaryum	500	75610

3. **Dom imienia Jana Matejki.**

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
1) Kustosz (adjunkt Muzeum)	1600	
2) Odźwierny	800	
3) Straż, pilnująca zbiorów	650	
4) Umundurowanie odźwiernego i strażników	200	
5) Ubezpieczenie	100	
6) Utrzymanie porządku i wydatki gospodarcze	650	
7) Opał i oświetlenie	670	
8) Telefon	85	
9) Kancelarya	100	
10) Katalogi i druki	400	
11) Procenta od długów i podatki	3140	
12) Naprawy	200	
13) Nabytki i urządzenia	275	
14) Portorya	30	
15) Drobne wydatki	100	9000

4. **Archiwum aktów dawnych.**

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Wartość lokalu	7000	
b) Dyrektora remuneracya	2400	
c) Archiwaryusz 2800, 960, 600 i trzechlecia 400	4760	
d) Asystenta remuneracya	1800	
e) Woźny II. klasy	800	
f) Umundurowanie	106	
g) Pomocnik biurowy	900	
h) Opał i pomoc w opalaniu przez 6 miesięcy	1228	
i) Wydatki kancelaryjne	200	
k) Powiększenie biblioteki	400	
l) Na dalsze urządzenie archiwum	1100	
m) Na muzeum historyczne miejskie	600	
n) Na wydawnictwo źródeł dziejowych Krakowa	1000	22294
Razem wydatki zwyczajne		**141544**

Wydatki nadzwyczajne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
1. Subwencya dla kościoła św. Katarzyny z kwoty 20000 z 10 rat 8-ma rata	2000	
2. Subwencya na restauracyę kościoła św. Piotra	2000	
3. Subwencya na restauracyę klasztoru i kościoła OO. Paulinów z kwoty 40000 w 3 ratach 1-sza rata	13334	
4. Sporządzenie inwentarza Muzeum Narodowego i katalogu	1000	
5. Przerobienie inwentarza Muzeum Czapskiego i sporządzenie inwentarza zbiorów ś. p. Umińskiego	1000	
6. Urządzenie pracowni introligatorskiej, rata 2-ga i ostatnia	250	
7. Szafy i gabloty na zbiory hr. Rusieckiego — z 3 rat 1-sza rata	1000	
8. Rata za obraz „Wernyhora“ z 18000 kor. w 3 ratach rata 2-ga	6600	
9. Naprawa kaloryferów w Muzeum Narodowem	1100	
10. Częściowe przemalowanie sal w Muzeum Narodowem	500	
11. Urządzenie składów w Muzeum Narodowem	250	
12. Szafy i gabloty na niewystawione zabytki	2000	
13. Teki i oprawa rysunków	600	
14. Przerobienie okien frontowych w domu Matejki	600	
15. Zasłona pod górne światło w sali retrospektywnej	500	
16. Sprawienie półek, szaf do Archiwum Senatu Rzpltej, 4000 kor., rata 3-cia	1000	
17. Automat pożarny w Archiwum aktów dawnych	600	
18. Subwencya dla nieustającej wystawy przemysłu budowlanego	1000	
19. Subwencya dla Towarzystwa „Polska sztuka stosowana“	300	
20. Subwencya dla teatru ludowego	1000	
21. Za gaz do motoru w teatrze miejskim	1440	
22. Na urządzenie izby mieszkalnej dla stałej straży pożarnej teatru	200	
23. Na częściowe roboty tapicerskie w teatrze	1000	
24. Na naprawę wozu dla dekoracyj teatralnych	350	
25. Za roboty instalacyjne Elektrowni w Teatrze miejskim	3600	
26. Subwencya dla pisma „Architekt“	500	
Razem wydatki nadzwyczajne		**43724**

Dochody zwyczajne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
1. Z teatru miejskiego.		
a) Czynsz dzierżawny	2400	
b) Na płace dla personalu . . .	6000	
c) Za używanie inwentarza . . .	2000	10400
2. Z Muzeum Narodowego i Muzeum Czapskiego.		
a) Subwencya krajowa	10000	
b) Subwencya rządowa	10000	
c) Za bilety wstępów	10800	
d) Garderoba	700	
e) Ze sprzedaży katalogów . . .	2500	
f) Z atelier fotograficznego . . .	200	34200
3. Dom im. Jana Matejki.		
a) Subwencya krajowa	1000	
b) Subwencya m. Lwowa	200	
c) Katalogi i druki	600	
d) Za czynsze z realności	3000	
e) Wstępy do Muzeum	1800	
f) Garderoba	100	6700
Razem dochody zwyczajne . . .		**51300**

Dochody nadzwyczajne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
1. Subwencya krajowa 30000 kor. na cele rozszerzenia i adaptacyi Muzeum Narodowego w Krakowie w 5-ciu ratach, 2-ga rata .	6000	
2. Nadzwyczajna subwencya krajowa na kupno obrazu Matejki „Wernyhora“	3000	
3. Na inwentaryzacyę Archiwum aktów dawnych i wydawnictwo źródeł dziejowych nadzwyczajna subwencya krajowa 3000 K, 2-ga rata	1000	
Razem dochody nadzwyczajne . . .		**10000**

DZIAŁ XII.

Oświata.

Wydatki zwyczajne.

1. A. Szkoły ludowe.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Na zaległą prestacyę za lata 1895—1898 z 15 rat rata 11-ta kor. 12237		
b) Na zaległą prestacyę za lata 1883—1894 z 20 rat rata 10-ta „ 7537	19774	
c) Czynsze za wynajęte lokale szkolne	6016	
d) Wartość lokali szkolnych we własnych budynkach z przeprowadzenia rachunkowego . . .	245600	
e) Utrzymanie budynków szkolnych własnych i wynajętych i konserwacya wodociągu	17250	
f) Asekuracya	1000	
g) Czyszczenie kominów	993	
h) Ryczałt na wydatki gospodarcze dla wszystkich szkół po 20 kor. od klasy	6640	
i) Opał dla wszystkich szkół ludowych . kor. 36552·— Pomoc w opalaniu szkół . . . kor. 8506·20	45058	
k) Płaca 30 tercyanów po kor. 650 . . . kor. 19500 Pięciolecia . . . „ 1490 Płaca zastępców i pomoc w obsłudze „ 5840 Nieprzewidziane obsługi w nowych szkołach . . . „ 1160	27990	
l) Umundurowanie tercyanów . .	2210	
m) Ryczałt na mieszkanie: dla 13 kierowników i kierowniczek szkół pospol. po kor. 800 . . . kor. 10400 dla 7 dyrektorów i dyrektorek szkół wydział. po kor. 900 . . . . . „ 6300 dla 1 kierowniczki dopłata 320 i 1 kierownika dopłata 278 . . . . „ 598 dla 1 tercyana dopłata . . . . . „ 288	17586	
n) Na zakupno i naprawę sprzętów szkolnych	7500	
o) Zakupno książek na nagrody .	1850	
p) Dostarczenie kwater dla młodzieży, przybywającej do Krakowa	2000	
r) Utrzymanie biura Rady szkolnej okręgowej: płaca 2 woźnych II. klasy po kor. 800 K 1600·— kwaterowe po kor. 300 . . . . . „ 600·— pięciolecia . . . „ 200·— umundurowanie . . „ 150·— remuneracya za prowadzenie biura . „ 400·— potrzeby kancelaryjne . . . . „ 560·— roboty autograficzne „ 800·— opał . . . . „ 348·60 utrzymanie lokalu . „ 50·— oświetlenie lokalu . „ 60·— na druk sprawozdań Rady szkolnej okręgowej . . . „ 300·—	5069	406536

B. Szkoły przemysłowe i handlowe.

2. Szkoła robót kobiecych.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Czynsz za lokal	6000	
b) Dotacya dyrektora	800	
c) Płaca starszej nauczycielki wraz z kwaterowem, 3 pięcioleciami, dodatkiem osobistym	3550	
d) Płaca nauczyciela rysunków .	1400	
e) Płaca 5 nauczycielek z kwaterowem i pięcioleciami . . .	14650	
f) Płaca młodszej nauczycielki wraz z kwaterowem	1392	
g) Remuneracya pomocnicy nauczycielki	300	
h) Na przybory naukowe . . .	400	
i) Na wydatki szkolne i kancelaryjne	150	
k) Na wydatki drobne gospodarcze	300	
l) Płaca pachołka i mieszkanie w naturze	650	
m) Umundurowanie	40	
n) Płaca nauczyciela towaroznawstwa	320	
o) Wynagrodzenie katechety . .	320	
p) Wynagrodzenie 2 pomocnic .	1440	
r) Opał	732	32444

3. Kursa handlowe przy szkole św. Scholastyki.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Remuneracya dyrektora . . .	400	
b) Wynagrodzenie nauczycieli dochodzących	6400	
c) Wynagrodzenie dla dwóch gospodyń klasowych	160	
d) Na przybory naukowe . . .	100	
e) Na wydatki szkolne i kancelaryjne	60	
f) Na drobne potrzeby gospodarcze	40	7160

4. Akademia handlowa.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Wartość czynszu za lokal . .	20000	
b) Wynagrodzenie tercyana . . .	650	
c) Umundurowanie	40	
d) Wynagrodzenie dwóch prowizorycznych tercyanów: α) 1 à 2 kor. dziennie kor. 730; β) 1 à 2·20 kor. dziennie kor. 803	1533	
e) Wynagrodzenie palacza . . .	666	
f) Opał	3160	
g) Światło gazowe i elektryczne .	876	
h) Na honorarya nauczycielskie, wydatki szkolne i gospodarcze	8000	
i) Na utrzymanie dwuklasowej szkoły handlowej dla chłopców	4300	
k) Na utrzymanie budynku . . .	500	
l) Czyszczenie kominów	160	
m) Naprawa sprzętów	200	
n) Telefon	125	40210

5. Szkoła artystycznego przemysłu przy państwowej szkole przemysłowej . . . .

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
		6000

6. Szkoły przemysłowe uzupełniające.

DZIAŁ I.

obejmujący wydatki, do opędzenia których według reskryptu Wydziału krajowego z dnia 2/4 1898 L. 19931 przyczyniają się w równej części po $^1/_3$ Gmina, fundusz krajowy i fundusz państwowy.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Remuneracye: α) za kierownictwo kor. 3000; β) za naukę . . . „ 23210		26210
b) Na sprawienie pomocniczych środków naukowych		1630
c) Na uzupełnienie przyborów szkolnych		850
d) Koszta zarządu: α) ryczałt na potrzeby szkolne, kancelaryjne i gospodarcze . . . . kor. 604; β) ryczałt na przybory szkolne dla biednych uczniów „ 740; γ) na druki i roboty introligatorskie . „ 300		1644
e) Na druk sprawozdań o stanie i działalności szkół		200

DZIAŁ II.

obejmujący wydatki, które w myśl powołanego reskryptu Wydziału krajowego mają być opędzane wyłącznie z funduszów gminy m. Krakowa.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Światło . . . . kor. 2000; *b)* Opał . . . . . „ 972; *c)* Obsługa . . . . „ 836	3808	
d) Wynagrodzenie dla nauczycieli za nadzór młodzieży podczas nabożeństw	550	
e) Nagrody dla pilnych i dobrych uczniów szkół przemysłowych uzupełniających	500	35392

C. Inne szkoły.

7. Szkoła wydziałowa żeńska św. Scholastyki.

Nauczycielki, utrzymywane przez Gminę:

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
a) Do języka francuskiego . . .	3100	
b) Ochmistrzyni	1752	
c) Na przybory naukowe dla 4 klas wyższych	80	
d) Wynagrodzenie nauczycieli . .	2000	
e) Nauczycielki tymczasowe . .	4620	11552

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
8. **3 wyższe klasy szkoły wydziałowej im. Konarskiego i 1 klasa wyższa wydziałowa im. Zbigniewa Oleśnickiego**		6240
9. **Kursa żeńskie Dra Baranieckiego.**		
a) Czynsz za lokal	5300	
b) Remuneracya dyrektora . . .	800	
c) Sekretarka	1600	
d) Czesne profesorów	18500	
e) Służący i usługa w pracowniach	950	
f) Opał i światło	956	
g) Sprzęty i utrzymanie porządku	1200	
h) Wydatki kancelaryjne . . .	240	
i) Modele	810	
k) Ogłoszenia	260	
l) Nagrody na wydziale artystycznym	200	
m) Druk sprawozdania	80	
n) Aparat naukowy	1500	32396
10. **Akademia Sztuk Pięknych.**		
a) Wartość czynszowa lokalu . .	20000	
b) Opał	2450	
c) Oświetlenie gazem	768	
d) Utrzymanie budynku i czyszczenie kominów	762	
e) Ubezpieczenie	115	24095

D. Zakłady naukowe.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
11. **Muzeum techniczno-przemysłowe.**		
a) Dyrektor (z 6000 kor. połowa)	3000	
b) Kierownik artystyczny sali rysunkowej (cała płaca) . . .	3600	
c) Bibliotekarz	2100	
d) Woźny I. klasy kor. 950, 350 i umundurowanie 123 kor. . .	1423	
e) Lokal i naprawy	2515	
f) Opał	510	
g) Telefon	85	
h) Na ubezpieczenie zbiorów . .	720	
i) Na cele biblioteki, zakupno okazów, konkursów, wykładów etc.	11400	25353
12. **Krajowy instytut dla popierania rzemiosł i przemysłu.**		
a) Dyrektor (z 6000 kor. połowa)	3000	
b) Kierownik techniczny kor. 2800, 960 i dodatek osobisty 1200 .	4960	
c) Pomoc kancelaryjna konceptowa	2700	
d) Pomoc biurowa manipulacyjna	5441	
e) Woźny II. klasy kor. 800, 300 i umundurowanie 122 . . .	1222	
f) Lokal i naprawy	2515	
g) Opał	510	
h) Różne:		
Światło . . . . kor. 100		
Koszta kancelaryjne „ 260		
Szafy i sprzęty . . „ 400		
Oprawa książek i rysunków . . . . „ 500		
Drobne wydatki . „ 320	1580	
i) Na kursa majsterskie i zawodowe, na propagandę w kierunku assocyacyi rękodzielników, na wieczorne rysunki zawodowe, na wystawy prac terminatorów .	10072	32000
13. **Warsztat uczniów szkół średnich.**		
a) Wartość czynszowa lokalu l. 30 ul. Podzamcze	1500	
b) Płaca kierownika i pomocnika	1800	
c) Narzędzia i przybory	200	
d) Materyały	250	
e) Obsługa	140	
f) Opał i światło	355	
g) Drobne wydatki	50	4295
14. **Różne.**		
a) Na urządzenie i utrzymanie ogródków szkolnych	1500	
b) Nieprzewidziane wydatki wszystkich szkół ludowych	1200	
c) Na wycieczki wakacyjne . .	1000	
d) Wywóz śniegu i przewóz sprzętów	1000	4700
15. **Dotacye szkołom i zakładom naukowym.**		
1) Szkole żeńskiej przy klasztorze św. Tomasza	2400	
2) Szkole żeńskiej przy klasztorze PP. Augustyanek	2400	
3) Stowarzyszeniu „Dom rodzinny“	2000	
4) Towarzystwu muzycznemu . .	500	
5) Szkole muzycznej	3200	
6) Towarzystwu Oświaty ludowej	500	
7) Towarzystwu „Szkoły ludowej“ udział	20	
8) Zarządowi „Szkoły ludowej“ .	250	
9) Towarzystwu gimnastycznemu „Sokół“	1500	
10) Akademii Umiejętności . . .	1000	
11) Fundacyi im. Kopernika . . .	200	
12) Nauczycielowi szkół ludowych emerytura	800	
13) Szkole sług na Smoleńsku . .	500	
14) Nagrody dla sług, uczących się tamże	100	
15) Dla Towarzystwa dziennikarzy	400	
16) Dla internatu żeńskiego . . .	600	
17) Dla Towarzystwa muzyki „Harmonia“	3000	
18) Na szkołę prania i prasowania dla Sióstr Miłosierdzia i dom pracy	2000	
19) *a*) Dla gimnazyum żeńskiego I. . . kor. 2000		
b) Dla gimnazyum żeńskiego II. . „ 1500	3500	
20) Towarzystwu Tatrzańskiemu .	500	
21) Towarzystwu „Szkoły ludowej“ I. Koła męskiego	1000	

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
22) Dla Towarzystwa śpiewackiego „Lutnia“	400	
23) Towarzystwu miłośników zabytków historycznych m. Krakowa	1200	
24) Zapomogi dla nauczycieli . .	5000	
25) Na subwencyę dla III. Koła „Szkoły ludowej“ na 2 bezpłatne wypożyczalnie	1200	
26) Na subwencyę dla III. Koła „Szkoły ludowej“ zamiast lokalu	200	
27) Towarzystwu ogrodniczemu . .	200	
28) Szkole analfabetów wyznania mojżeszowego	200	
29) Szkole sług żeńskich wyznania mojżeszowego	200	
30) Kościołom i konwentom liturgiczne	540	
31) Subwencya dla Uniwersytetu ludowego	1300	
32) Komitetowi, urządzającemu wykłady powszech. uniwersyteckie	500	
33) Subwencya dla internatu uczniów c. k. Seminaryum nauczycielsk.	500	
34) Bursie nauczycielskiej	500	
35) Towarzystwu „Eleuterya“ w Krakowie	200	
36) Subwencya dla prywatnego Seminaryum żeńskiego	1500	40010
Razem wydatki zwyczajne . . .		**708383**

Wydatki nadzwyczajne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
1. Wynagrodzenie „Sokołowi“ za naukę gimnastyki	1000	
2. Pomoc szkolna dla dziewcząt wyznania mojżeszowego	200	
3. Na Macierz szkolną w Cieszynie .	200	
4. Na „Pomoc bratnią“ w Zakopanem	200	
5. Stowarzyszeniu cukierniczemu na szkołę zawodową	600	
6. Stowarzyszeniu gospodnio-szynkarskiemu na szkołę zawodową .	300	
7. Stowarzyszeniu masarzy i rzeźników na szkołę zawodową	600	
8. Związkowi katol. uczniów rękodzielniczych na szkołę zawodową .	100	
9. Na nowe ławki szkolne	2400	
10. Urządzenie szkoły XXVIII. (Pędzichów)	1512	
11. Zarządowi polskiego Towarzystwa szkoły ludowej w Wiedniu . .	100	
12. Na przybory naukowe szkoły im. Zbigniewa Oleśnickiego . . .	300	
13. „Sokołowi“ za naukę niedzielną terminatorów	300	
14. Na stypendya Seminaryum nauczycielskiego w Białej	300	
15. Subwencya na Dom polski w Morawskiej Ostrawie	200	
16. Subwencya dla Związku turystyczn.	2500	
17. Towarzystwu dla upiększenia miasta Krakowa	500	
18. Subwencya dla Komitetu, urządzającego uroczystość 3. Maja . .	300	
19. Sprawienie instrumentów muzycznych dla „Harmonii“ — z 5 rat 2-ga rata	500	
20. Subwencya jednorazowa dla kościoła św. Floryana na opał . . .	200	
21. Subwencya „Sokołowi“ w Czerniowcach na park Dra Jordana . .	300	
22. Nieprzewidziane subwencye na cele oświaty	500	
Razem wydatki nadzwyczajne . . .		**13112**

Dochody zwyczajne.

Subwencye na oświatę.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
1. **Państwowe.**		
a) Na szkoły przemysłowe . . .	10111	
b) Na kursa robót kobiecych .	2400	
c) Na kursa handlowe	1000	
d) Na kursa Baranieckiego . . .	1000	14511
2. **Krajowe.**		
a) Na kursa robót kobiecych i handlowe	5000	
b) Na szkoły przemysłowe . . .	10111	
c) Na szkołę wydziałową żeńską .	5000	
d) Na kursa Baranieckiego . . .	2000	22111
3. **Wpisowe i opłaty szkolne.**		
a) Z kursów robót kobiecych i handlowego	2600	
b) Z 3 klas wyższych wydziałowych św. Scholastyki	2500	
c) Z kursów Baranieckiego . . .	20000	
d) Z 3 klas wydział. szkoły Konarskiego i 1 klasy wydział. szkoły Zbigniewa Oleśnickiego	5200	30300
4. **Dochody na szkoły przemysłowe.**		
a) Procent od kapitału, przez Gminę złożonego na utrzymanie szkoły rzemieślniczej	530	
b) Procent od kapitału Dra Dietla	81	611
5. **Muzeum techniczno-przemysłowe.**		
a) Subwencya Ministerst. Oświaty	7000	
b) Subwencya krajowa	8000	
h) Dochód z realn. L. 59 Dz. III. Smoleńsk (za 1 miesiąc) . . .	125	
i) Bilety wstępu	500	15625
6. **Krajowy instytut dla popierania rzemiosł i przemysłu.**		
a) Przypuszczalna stała subwencya Minist. robót publicznych . .	10000	
b) Przypuszczalna nadzw. subwencya Minist. robót publ. na kursa, wystawy, wycieczki etc. . . .	2000	
c) Przypuszczalna stała subwencya krajowa	6000	

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
d) Przypuszczalna nadzw. subwencya krajowa na kursa, wystawy, wycieczki etc.	2000	
e) Przypuszczalna subwencya Izby handlowej	3000	23000

7. Warsztat uczniów szkół średnich.

a) Subwencya państw. na warsztat	1500	
b) Subwencya krajowa na warsztat	1000	
c) Opłaty uczniów	150	2650
Razem dochody zwyczajne . . .		**108808**

DZIAŁ XIII.

Sprawy wojskowe.

Wydatki zwyczajne.

1. Czynsze za stałe kwatery wojskowe	56000	
2. Wydatki na kwatery chwilowe dla oficerów w przechodzie . . .	20000	
3. Na utrzymanie kwater wojskowych podczas ćwiczeń	120	
4. Wydatki z powodu poboru wojskowego	1400	
5. Na utrzymanie ewidencyi pospolitego ruszenia	876	
6. Wydatki na spisy egzekucyi taks wojskowych	300	
7. Naprawy i przeistoczenia w m. budynku koszarowym przy ulicy Siemiradzkiego (ryczałt) . . .	800	
8. Na utrzymanie czystości w budynku odwachu głównego (ryczałt komendzie wojsk.)	100	
9. Zwrot należytości fund. wodociąg. za dostarczoną wodę do budynku koszar	340	
10. Zwrot należytości fund. wodociąg. za dostarczoną wodę do budynku odwachu głównego . . .	400	
Razem wydatki zwyczajne . . .		**80336**

Dochody zwyczajne.

1. Czynsze za stałe kwatery wojskowe	56000	
2. Należytość taryfowa za chwilowe kwatery przechodowe oficerów	5500	
3. Wynagrodzenie za nadwyżkę zużytej wody przez załogę w budynku koszar przy ul. Siemiradzkiego	170	
Razem dochody zwyczajne . . .		**61670**

DZIAŁ XIV.

Różne.

Wydatki zwyczajne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
1. Dotacya na lokal dla Izby handlowej i przemysłowej	2000	
2. Dotacya dla Izby rękodzielniczej .	1500	
3. Premia dla Towarz. wyścigowego .	2000	
4. Na uroczystości i nabożeństwa . .	1000	
5. Przygodne wydatki	12000	
6. Tabliczki oryentacyjne	500	
7. Na nieprzewidziane wydatki . . .	10000	
8. Na wybory komisyi szacunkowej powszechnego podatku zarobkowego i osob.-doch.	400	
9. Utrzymanie sądu przemysłowego: *a)* Woźny II. kl. K 800, 300 i 120 pięc. . . kor. 1220; *b)* Umundurowanie tegoż „ 66; *c)* Na lokal . . . . „ 2600; *d)* Opał . . . . . „ 506; *e)* Światło . . . . „ 50; *f)* Bilet tramwajowy dla woźnego . . . „ 55	4497	
10. Na operat listy sędziów przysięgłych	350	
11. Na dyety dla urzędników Mgtu, spełniających czynności nadzoru stowarzyszeń przemysłowych, względnie Kas chorych przy stowarzyszeniach	2000	
Razem wydatki zwyczajne . . .		**36247**

Wydatki nadzwyczajne.

1. Na ochronę interesów miasta w sprawie zabezpieczenia miasta od powodzi, oraz w sprawie przyłączenia gmin	15000	
2. Na sprawienie tabliczek z nazwami ulic i placów	2500	
3. Subwencya dla stowarzyszenia kupców Hali zbożowej	1000	
4. Na odnowienie dachu i fasady budynku probostwa św. Krzyża .	4000	
5. Na pokrycie rat 5% datku konkurencyjnego gminy m. Krakowa na obwałowanie lewego brzegu Wisły od stacyi kolejowej w Grzegórzkach do ujścia Białuchy z kwoty K 17.500 w 4 ratach rata 1-sza	4375	
Razem wydatki nadzwyczajne . . .		**26875**

Dochody zwyczajne.

1. Przygodne dochody	4000	
2. Tabliczki oryentacyjne	300	
3. Częściowy zwrot kosztów utrzymania Sądu przemysłowego od gmin powiatu krakowskiego . . .	800	
Razem dochody zwyczajne . . .		**5100**

Dochody nadzwyczajne.

1. Odszkodowanie za wcześniejsze usunięcie szkoły św. Barbary, rata 2-ga		2400

Zestawienie ogólne.

Dział	Wyszczególnienie	Wydatki			Dochody			Nadwyżka Kor.	Niedobór Kor.
		Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem	Zwyczajne	Nadzwyczajne	Razem		
I.	Zarząd główny	876713	34450	911163	65938	—	65938	—	845225
II.	Zarząd majątku miejskiego . .	124985	15875	140860	844789	167755	1012544	871684	—
III.	Podatki i opłaty gminne . . .	620	—	620	2128300	—	2128300	2127680	—
IV.	Zarząd długu miejskiego . . .	620712	—	620712	110642	—	110642	—	510070
V.	Bezpieczeństwo publiczne . . .	346357	8000	354357	5450	200	5650	—	348707
VI.	Budowy i roboty publiczne . .	251076	—	251076	130300	—	130300	—	120776
VII.	Upiększenie miasta	77923	13000	90923	11547	—	11547	—	79376
VIII.	Zarząd targowy	48826	22700	71526	113330	20000	133330	61804	—
IX.	Zdrowotność miasta	448847	6140	454987	254250	400	254650	—	200337
X.	Dobroczynność	211469	4200	215669	70244	—	70244	—	145425
XI.	Sztuka i zabytki historyczne . .	141544	43724	185268	51300	10000	61300	—	123968
XII.	Oświata	708383	13112	721495	108808	—	108808	—	612687
XIII.	Sprawy wojskowe	80336	—	80336	61670	—	61670	—	18666
XIV.	Różne	36247	26875	63122	5100	2400	7500	—	55622
	Razem . . .	3974038	188076	4162114	3961668	200755	4162423	3061168	3060859

BILANS OGÓLNY.

Wydatki zwyczajne	kor.	3974038		
„ nadzwyczajne	„	188076	kor.	4162114
Dochody zwyczajne	kor.	3961668		
„ nadzwyczajne	„	200755	„	4162423
		Nadwyżka . . .	kor.	309

Budżet 3-milionowej pożyczki z roku 1892 na rok 1909.

Rozchody.

Na 32. i 33. ratę amortyzacyjną od K 3,000.000 $^1/_2\%$ na kapitał . . . . . kor. 30915 hal. 44
$4^1/_4\%$ na procent . . . . „ 111584 „ 56 kor. 142500

Dochody.

Z funduszu Gazowni miejskiej . . . . kor. 58500 hal. —
„ obrotowego miejskiego . . . . „ 84000 „ — kor. 142500

BUDŻET FUNDUSZU WODOCIĄGOWEGO

NA ROK 1909.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
I. **Zarząd główny.**		
Wydatki zwyczajne.		
1. **Płace urzędników:**		
a) technicznych:		
Dyrektor VII. kl. r.	6688	
Starszy inspektor VIII. kl. r. .	5104	
Inspektor IX. kl. r.	3960	
Adjunkt bud. X. kl. r.	3168	
Asystent XI. kl. r.	2376	
b) rachunkowych:		
Rachmistrz X. kl. r.	3168	
Asystent XI. kl. r.	2176	
c) manipulacyjnych:		
Oficyał kancelaryjny X. kl. r. .	2968	
Kancelista XI. kl r.	2176	31784
2. **Powiększenie etatu i płace dyetaryuszy**		9520
3. **Woźny biurowy i pomocnik woźnego.**		
a) płaca	800	
b) umundurowanie	166	
c) pomocnik woźnego	900	1866
4. **Najem lokalu**	2000	
a) konserwacya	500	2500
5. **Wydatki kancelaryjne.**		
a) opał	750	
b) gaz do oświetlania	400	
c) opłata telefonów i konserwacya sygnalizacyi	700	
d) papier, druki i portorya . . .	2000	
e) sprzęty dla biura	200	
f) druk sprawozdania	250	
g) drobne wydatki	10	4310
6. Biblioteka i zakupno dzieł		400
7. Koszta podróży i dyety		600
8. Koszta prawne		800

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
II. **Koszta ruchu w Zakładzie pomp w Bielanach.**		
1. Płaca maszynistów:		
Starszy mechanik	3200	
Mechanik	2800	
I. maszynista	1800	
II. maszynista	1600	9400
2. Materyały		47500
3. Robocizna		12550
III. **Utrzymanie Zakładu pomp.**		
1. Stróż w Bielanach:		
a) płaca	650	
b) umundurowanie	176	826
2. Materyały	3630	
3. Robocizna	7000	
IV. **Utrzymanie zbiornika.**		
1. Dozorca zbiornika:		
a) płaca	800	
b) umundurowanie	173	
c) opał	195	1168
2. Materyały		555
3. Robocizna		500
V. **Utrzymanie sieci.**		
1. Pobory rurmistrza:		
a) płaca 1200, pięciolecie 200 kor., dodatek za nocne służb. 200 .	1600	
b) umundurowanie	187	1787
2. **Pobory służby niższej.**		
a) 2 turników	2850	
b) 4 dozorców sieci	4100	
c) umundurowanie	943	7943
3. Materyały.		3500
4. Robocizna		5000
VI. **Utrzymanie wodomierzy.**		
1. Dozorca wodomierzy:		
a) płaca 800 K, kwat. 300 K, dodatek za nocne służby 100 K	1200	
b) umundurowanie	185	1385
2. Utrzymanie wodomierzy		3000

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
VII. **Podatki, ubezpieczenie funkcyonaryuszy prowizor. i robotników, ubezp. od ognia etc.** . . .	3928	
VIII. **Utrzymanie gruntów**	1000	
IX. **Badanie stanu wody**	1000	
X. **Funduszom gminnym.**		
1. Udział w Zarządzie centralnym:		
Koncepistą X. kl. r.	2968	
Adjunkt Wydz. obr. X. kl. r. .	3368	
Starszy ofic. egzekucyjny X. kl. r.	3208	
Oficyał egzekucyjny XI. kl. r. .	2616	
Pachołek	950	
a) umundurowanie pachołka . .	111	
2. Na naprawę bruków	30000	43221
XI. **Utrzymanie studzien kopanych**		1000
XII. **Spłata pożyczek.**		
a) Bankowi krajow. od pożyczki 3,600.000 K	180001	
b) od pożyczki, zaciągniętej z funduszu inwestycyjnego w kwocie K 850.000	41642	221643
XIII. **Rata amortyzacyjna urządzeń wodociągowych**		26290
XIV. **Automobile.**		
1. Pobory motorowego II. kl. 1200 kor., kwat. 480 kor.	1680	
2. Materyały	1739	3419
XV. **Zapomogi i remuneracye dla urzędników i służby**		7000
Razem wydatki zwyczajne . . .		**466025**

Wydatki nadzwyczajne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
XVI. **Inwestycye.**		
1. Zakupno maszyny parowej trzeciej		115000
2. Przełożenie strumienia w Bielanach		3000
3. Rozszerzenie rurociągów:		
a) w gminach podmiejskich . . .	3500	
b) w ulicy Podgórskiej	4000	
c) „ Dietla	2000	
d) na gruntach Żeglikowskiego .	3800	
e) w ulicy Kurkowej	1000	
f) „ Żabiej	1250	
g) „ Kilińskiego	12000	
h) do szpitala wojskowego . . .	12500	40050
4. Połączenia		8000
5. Wodomierze		15000
6. Budowa domu administracyjnego .		129000
7. „ czterech studzien (reszta) .		500
8. Wodowskaz ze zbiornika		2500
9. Poszukiwania wody		6000
10. Ujęcie wody na prawym brzegu Wisły		5000
XVII. **Roboty na obcy rachunek** . .		30000
XVIII. **Funduszowi amortyz. urządzeń wodociągowych (rata nadzwyczajna)**		26975
Razem wydatki nadzwyczajne . . .		**381025**

Dochody zwyczajne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
Reszta kasowa z dniem 31. grudnia 1907		10651
I. 4% podatek wodociągowy . .		356000
II. Opłata za wodę bez wodomierza		1000
III. Opłata za wodę:		
1. Na potrzeby domowe . .		62000
2. „ „ przemysłowe		45000
IV. Dochód z wody poza obrębem Krakowa		16000
V. Opłata za wodomierze		12000
VI. Dochód z gruntów		2500
VII. Zwrot z fundacyi ś. p. Dr. Zieleniewskiego		6000
VIII. Drobne przychody		1600
IX. Egzekutne		249
Razem dochody zwyczajne . . .		**513000**

Dochody nadzwyczajne.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
X. 1. Nadobowiązkowe połączenia		1000
2. Na budowę rurociągów w gminach podmiejskich		100
3. Zwrot za roboty na obcy rachunek		33000
4. Z pożyczki konwersyjno-inwestycyjnej 850000 kor. reszta		129463
5. Z funduszu amort. urządzeń wodociągowych tytułem pożyczki na kupno trzeciej maszyny parowej i na rozszerzenie sieci		190487
Razem dochody nadzwyczajne . . .		**354050**

BILANS.

Wydatki zwyczajne . . .	kor.	466025		
„ nadzwyczajne . .	„	381025	kor.	847050
Dochody zwyczajne . . .	kor.	513000		
„ nadzwyczajne . .	„	354050	„	867050
Nadwyżka w dochodach . . .			kor.	20000

Budżet Gazowni miejskiej w Krakowie na rok 1909.

Wydatki.

	Koron
1. Węgle gazowe	335000·—
2. Olej błękitny	24500·—
3. Podpał retort	78000·—
4. Utrzymanie pieców	25000·—
5. Utrzymanie maszyn	8500·—
6. Sprzęty i koszta fabryczne	40000·—
7. Materyał czyszczący	5000·—
8. Wypłaty robotnikom od wyrobn gazu	40000·—
9. Naprawy	85000·—
10. Ruchomości	2200·—
11. Płace urzędników	64288·—
12. Płace emerytów	2000·—
13. Wsparcia	6500·—
14. Koszta ogólne	160000·—
15. Odbiorcy gazu	—
16. Odbiorcy koksu	—
17. Odbiorcy smoły	10000·—
18. Odbiorcy amoniaku	—
19. Urządzenia gazowe	—
20. Utrzymanie urządzeń gazowych	7000·—
21. Wynajęte urządzenia gazowe	1000·—
22. Wynajęte przybory gazowe	100·—
23. Odsetki od pożyczki amortyzac.	44747·92
24. Odsetki	20000·—
25. Sklep	—
26. Utrzymanie strażnicy	11500·—
27. Wypłata lampiarzy	25000·—
28. Odpisy amortyzacyjne	77467·08
29. Kasa miejska	267697·—
Czysty zysk	—
Razem wydatki	**1340500·—**

Dochody.

	Koron
1. Gaz	960000·—
2. Koks	285000·—
3. Smoła	32500.—
4. Amoniak	22500·—
5. Magazyn	35000·—
6. Wynajęte gazomierze	5500·—
7. Skonto	—
8. Ażjo	—
9. Realność lk 328/VIII	—
Razem dochody	**1340500·—**

Budżet Elektrowni miejskiej w Krakowie na rok 1909.

Wydatki.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
1. **Ruch.**		
a) Paliwo	73300	
b) Oleje i smary	10000	
c) Woda	5000	
d) Robocizna i materyały	68500	
e) Prąd w agregat.	—	156800
2. **Naprawy i utrzymanie**		34000
3. **Elektromierze**		4500
4. **Koszta ogólne.**		
a) Płace	29028	
b) Różne wydatki	30472	
c) Wsparcia	—	59500
5. **Odpisy.**		
a) Ruchomości	1240	
b) Urządzenia	115760	117000
6. **Odbiorcy prądu**		1000
7. **Urządzenia domowe**		2000
8. **Odsetki**		112000
9. **Sklep**		—
10. **Kasa miejska**		20000
11. **Czysty zysk**		—
Razem wydatki		**506800**

Dochody.

	Szczegółowo Kor.	Razem Kor.
1. **Prąd.**		
a) Odbiorcy		466800
b) Agregaty		—
2. **Magazyn**		40000
3. **Ażjo**		—
Razem dochody		**506800**

Budżet inwestycyjny na rok 1909.

Wydatki.

	Razem Kor.
1. Wodociąg miejski	129463·57
2. Budowa trzech szkół wydziałowych i jednej barakowej	—
3. Adaptacye gmachu Magistratu i przebudowa oficyn	—
4. Budowa chłodni i rozszerzenie rzeźni miejskiej	256161·85
5. Rozszerzenie centralnej targowicy miejsk.	—
6. Rozszerzenie elektrowni miejskiej	100000·—
7. Uporządkowanie placów i ulic	26235·71
8. Budowa jednej hali targowej	99910·30
9. Rozszerzenie strażnicy pożarnej	150000·—
10. Rozszerzenie i ulepszenie sieci kanałowej	—
11. Budowa domów robotniczych	150000·—
12. Rezerwa z uchwały Rady miejskiej z dnia 3. listopada 1904 r.	1270·02
13. Inwestycye gazowni miejskiej (rezerwa)	121000·—
14. Rezerwa z uchwały Rady miejskiej z dnia 21. listopada 1904 r.	8310·26
Razem wydatki	**1042351·71**

Dochody.

	Razem Kor.
1. Z realizacyi pożyczki i zwroty zaliczek	**1042351·71**

Protokoły obrad pełnej Rady miejskiej.

(Z posiedzeń jawnych).

Posiedzenie nadzwyczajne (16. w kad. XV.) **z dnia 11. marca 1909 r.**

Przewodniczący: dr. Juliusz Leo, prezydent miasta.
I. Wiceprezydent miasta: dr. Henryk Szarski.
II. Wiceprezydent miasta: Józef Sare.
Sekretarz Rady miejskiej: dr. Tadeusz Kannenberg.
Radców miejskich obecnych **45**.

Radcy miejscy: Bialik, Birnbaum, Bujwid, Daszyński, dr. Doboszyński, Epstein, dr. Fierich, dr. Gross, dr. Jaworski, dr. Landau Ignacy, Maywalt, Mendelsburg, dr. Meisels, dr. Petelenz, Porębski, Schmelkes, Sędzimir, Sołtysik, Stachowski, dr. Staniszewski, Sulikowski, dr. Tilles, dr. Wasung, hr. Wodzicki **(24)** nieobecność usprawiedliwili.

Początek posiedzenia o godzinie 6. wieczorem.

Protokół z ostatniego posiedzenia przyjęto.

Urlop.

Przewodniczący oświadcza, że r. m. dr. Tilles wniósł pismo o udzielenie mu 4-tygodniowego urlopu z powodu wyjazdu dla poratowania zdrowia.

W głosowaniu udzielono urlopu.

Renty z fundacyi Prószyńskiego.

Przewodniczący ogłasza w myśl art. X. aktu fundacyjnego jednomyślną uchwałę komisyi, zarządzającej fundacyą dla literatów ś. p. Ludomira Prószyńskiego, powziętą w dniu 10. marca 1909, mianowicie, że Komisya nadała renty dożywotnie po 1.896 K 05 h pp. Maryanowi Dubieckiemu w Krakowie i Julianowi Baczyńskiemu w Zwierzyńcu.

Budżet na rok 1909.

Na trybunę sprawozdawcy wchodzi generalny referent budżetowy r. m. Federowicz.

Przewodniczący proponuje, aby Referenta uwolnić od czytania sprawozdania budżetowego.

Uchwalono.

Mowa r. m. dra Bobilewicza.

Mowca ubolewa, że budżet znowu tak późno przedkładany jest Radzie. Winą tego jest rozwlekła i sprężystej administracyi nie odpowiadająca manipulacya. Budżet przejść musi przez alembik Magistratu, następnie komisyj, wszystkich sekcyj, następnie przez 14 dni ma być wystawiony na widok publiczny. Jednak i tak budżet ostatni załatwiony został przez Komisyę budżetową w połowie grudnia, a jeżeli dziś dopiero Rada rozpoczyna dyskusyę budżetową, to usprawiedliwić to należy tem, że zarząd miasta pragnął przedtem przeprowadzić dyskusyę nad sprawozdaniem Sekcyi skarbowej w sprawie zamknięć rachunkowych za lata 1906 i 1907.

Przechodząc do omówienia budżetu, stwierdza Mowca z zadowoleniem, że budżet zamyka się równowagą cyfr, oraz, że tylko 51 proc. budżetu pokrywają dochody z podatków, resztę przynoszą bowiem przedsiębiorstwa Gminy. Podnieść tu należy sprawozdanie Sekcyi skarbowej odnośnie do zamknięć rachunkowych za lata 1906 i 1907, stwierdzające, że gospodarka Gminy jest zupełnie prawidłową i niema mowy o jakichkolwiek deficytach. Dotknąwszy sprawy konwersyi długów, wskazuje Mowca na konieczność reorganizacyi Magistratu i wita z zadowoleniem fakt, że już w Wydziałach VI. *a* i *b* zaprowadzono próbną reformę manipulacyi w myśl projektu radcy Magistratu Banasia. Reorganizacya dotyczyć musi dalej Urzędu budownictwa, Zakładu czyszczenia miasta, Komisaryatów obwodowych i targo-

wego, służby sanitarnej. Należy mieć nadzieję, że zarząd miasta natychmiast po zatwierdzeniu nowego Fizyka miejskiego przez Ministerstwo przedłoży Radzie gotowy już projekt reformy służby sanitarnej. — Dalej podnosi Mowca konieczność reformy akcyzy miejskiej bądź przez zniesienie, bądź przez gruntowną jej reformę. Przytem już obecnie należy zaznaczyć z całą stanowczością, że środki opałowe (węgiel, drzewo), środki do oświetlenia (nafta), artykuły koniecznej żywności (zboże, mąka, chleb), wreszcie artykuły dla celów przemysłowych (oleje i smary) muszą być bezwarunkowo uwolnione od wszelkich opłat.

Wskazuje dalej Mowca na kwestyę aprowizacyi miasta i spodziewa się, że nowo wybrana Komisya dołoży starań, aby rzecz ku zadowoleniu publiczności rozwiązać. Należałoby założyć 3 jatki miejskie, uporządkować place targowe i zbudować halę targową. Wkońcu zaznacza Mowca, że konieczną jest reforma statutu miejskiego w kierunku dopuszczenia najszerszych warstw ludności, dotychczas prawa tego pozbawionych, do wykonywania czynnego i biernego prawa wyboru, dalej w kierunku zmodernizowania dzisiejszego systemu kuryalnego przez usunięcie wszelkich przepisów przestarzałych, a wreszcie w kierunku zmiany przepisów administracyjnych (utworzenie wydziału Rady miejskiej).

Mowa r. m. dra Bandrowskiego.

Mowca wskazuje, że budżet jest niejako odbiciem życia w mieście, miarą jego zamożności. Z tego stanowiska należy oceniać preliminarze miejskie. Mimo z roku na rok zwiększających się dochodów budżetowych zamożność Krakowa jest słabą i znacznie mniejszą od zamożności innych miast w państwie. Porównując budżet Krakowa z budżetem Gracu, Berna, wreszcie Lwowa i przyjmując dla miast tych ludność Krakowa, t. j. 106.961, powinienby budżet ten wynosić: w porównaniu z Bernem 7,350.000, z Gracem 6,560.000, ze Lwowem 5,360.000 koron; gdy zaś budżet ten oznaczony jest cyfrą 4,162.423, przeto wynosi tylko 60 proc. budżetu Berna, 67 proc. Gracu, 84 proc. Lwowa i te cyfry do pewnego stopnia oznaczają stosunek zamożności Krakowa do miast innych. Z tego wynika, że mimo pocieszających cyfr budżetowych Rada miasta Krakowa ma jeszcze dużo do zrobienia, a niemniej i zarząd miasta.

Godzi się tu zapytać, czy i w jakim stopniu świadomą jest Rada i jej Prezydyum tego obowiązku i zadania? Pod tym względem każdorazowy budżet powinien dawać jasną odpowiedź. Mamy ją też i w przedłożonym budżecie, a Referent dał temu wyraz w przedłożeniu generalnem, wskazując na dochody miejskie z podatków i myta rogatkowego, z majątku i przedsiębiorstw Gminy. Analiza tych źródeł dochodu i wzajemny ich stosunek wykazuje, że Gmina czerpie swe dochody w coraz mniejszym stopniu z podatków bezpośrednich czy pośrednich, coraz większe natomiast z majątku własnego i przedsiębiorstw. To ostatnie świadczy, że majątek Gminy stale wzrasta, a jednocześnie miasto znajduje się na drodze do uprzemysłowienia. A ponieważ wynik tej gospodarki jest wyraźnie dobry, przeto i dalej tak postępować należy.

Niejednokrotnie można się spotkać ze zdaniem, jakoby Kraków nie nadawał się na siedzibę przemysłową, co więcej, że nawet byłoby to ze szkodą dla starego Krakowa. Odpowiedzieć tu należy, że właśnie Kraków ze względu na swoje położenie geograficzne ma wszelkie warunki pod tym względem i że niema najmniejszej obawy, aby stary Kraków na tem coś ucierpiał. I dlatego Rada miejska nie powinna ustawać, a raczej dążyć, aby poza Gminą krzewił się w Krakowie ruch przemysłowy. Ku temu nadarza się sposobność już teraz z powodu gruntów pofortyfikacyjnych, a jeszcze większa będzie w Wielkim Krakowie. Prowadząc tę politykę, znajdziemy dochody coraz obfitsze, znajdziemy je dla Wielkiego Krakowa, który przy dzisiejszych do hodach byłby na długie czasy pewnem tylko wyobrażeniem geograficznem, a nie potężnem ogniskiem ruchu kulturalnego i ekonomicznego na ziemiach polskich.

Wreszcie prze do tej polityki rozwój wypadków. Dobrze urządzony dworzec krakowski, kanał Dunaj-Odra-Wisła, stworzą w Krakowie siedzibę większego ruchu handlowego i przemysłowego, a przezorna polityka miejska musi ze swej strony usuwać wszelkie możliwe utrudnienia rozwoju ekonomicznego miasta, z którego tylko wtedy może mieć wzmożone dochody. Należy pamiętać, że tych utrudnień jest dużo. Mamy rejon fortyfikacyjny, wprawdzie przesunięty, ale zawsze jeszcze jakby żelazną obręczą zaciskający Wielki Kraków w przyszłości, mamy akcyzę w jej prymitywnej formie, która z jednej strony podraża warunki odżywiania się, a z drugiej w rozmaity sposób utrudnia rozwój przemysłu w mieście i uniemożliwia powstanie hurtownych składów handlowych.

Z tych wszystkich względów prowadzić musimy gospodarkę ostrożną, oszczędną i przewidującą.

Że jest ona ostrożną, dowodzi zestawienie preliminowanych dochodów z osiągniętymi wynikami, dowodzą zamknięcia rachunkowe z lat poprzednich. Były one przedmiotem nie tylko przedmiotowej, ale i bardzo ożywionej krytyki. Jest to potrzebnem, byle tylko nie narażało miasta na pewne perturbacye w zaufaniu publicznem, a wreszcie w świecie ekonomicznym. Tak się nie stało, jest to jednak zasługą rzeczy samej, która chociaż może i powinna ulegać rzeczowej obywatelskiej krytyce, przecież po rozpatrzeniu wyszła obronną ręką.

Na drugie pytanie, czy ta gospodarka jest równie oszczędną, nie zgadza się Mowca z Referentem generalnym, który twierdzi, że koszta zarządu miejskiego są w Krakowie cokolwiek wyższe, niż we Lwowie, natomiast znacznie niższe, niż w Bernie i Gracu. A do wyniku tego doszedł Referent, dzieląc wyłożony koszt administracyi przez sumę ludności. Otóż obliczenie jest rachunkowo dobre, ale rzeczowo szwankuje. Należy mierzyć kosztowność administracyi jej stosunkiem do budżetu. Jeżeli na tej staniemy podstawie, otrzymamy liczby inne, a mianowicie, że koszta administracyi wynoszą: we Lwowie 25·5 proc., w Bernie 30·9 proc., w Gracu 32·4 proc., w Krakowie 33·4 proc budżetu.

Tu podkreślić należy dobitnie konieczność reformy administracyi. Mowca zwraca się do Prezydenta z żądaniem, aby na to szczególną zwrócił uwagę, by reformę administracyi przeprowadził. Cała Rada a i Prezydyum musi się poczuć do postawienia raz tej sprawy na porządku dziennym, jako wielkiej kwestyi ekonomicznej.

Należy co rychlej zabrać się do poprawy obecnych stosunków. Dobra administracyą to czynnik pierwszorzędny w rozwoju miasta i tu należy podnieść, że urzędnicy Magistratu udzielić powinni miastu obywatelskiego po-

parcia przez intenzywne, a zawsze obywatelskim duchem owiane spełnianie tych powierzonych sobie dla dobra miasta obowiązków.

Czy gospodarka jest przewidującą? Wprawdzie zdobyliśmy wiele środków działania; zrobiliśmy to, o czem przed laty dwudziestu ani się śniło — ale wiele kwestyj nie wychodzi ze sfery tego, o czem się tylko ciągle mówi. Domy robotnicze? Wszyscy przyznajemy, że to kwestya piekąca, a mimo to wygląda tak, jakbyśmy się nie umieli zabrać do rzeczy. A sprawy zdrowotne miasta, drogi, wreszcie kanalizacya? I tu się coś robi, ale nie tak, aby uwidoczniała się nasza energia i siła. Rzecz trzecia, która gniecie i najbogatszych i najbiedniejszych, to horrendalna drożyzna, właśnie w Krakowie. Odbywa się systematyczne podwyższanie czynszów, zamożniejszym nawet zaczyna ta kwestya dokuczać. — I zastanowić się należy, czy ta drożyzna jest u nas kwestyą przejściową, czy też i w przyszłości odbijać się będzie na całej produktywności naszej, na żywotności miasta?

Wprawdzie z powodu różnych politycznych stosunków Gmina tu wiele zdziałać nie może i nie może mieć ingerencyi na wysokość cen, ale z drugiej strony można wiele zrobić. Kwestyę tę miasto powinno wziąć w swoje ręce lub przynajmniej na zewnątrz popierać to, co zdąża do ulżenia doli obywateli. Powinniśmy popierać każdą myśl asocyacyi. Rada zgodziła się, aby pozwolić na sprzedaż taniego mięsa „Związkowi urzędników, profesorów i nauczycieli“. Trzeba się organizować i organizacye popierać i w tym kierunku otwiera się wdzięczne pole dla Komisyi aprowizacyjnej. Niechaj jednak Komisya ma to zaufanie, że niema rzeczy, którejby rozwiązać nie można, lub przynajmniej zbliżyć do ideału, jaki mieć pragnęlibyśmy.

Jeszcze jedno miejmy na uwadze: kwestyę odnowienia Krakowa. Do powodzenia miasta przyczyniają się jego wszyscy obywatele, a z tego wynika, że oni wszyscy muszą mieć głos w sprawach miasta, oni wszyscy muszą się interesować jego dobrem, jego rozwojem. Wszyscy obywatele bez względu na klasy i stany, bez względu na wyznanie i na dawne przywileje — muszą być powołani do obrad nad rozwojem przez wszystkich ukochanego Krakowa. Nie można dzielić obywateli na uprawnionych i nieuprawnionych, jak było dotąd. A jeżeli taką była dotychczasowa polityka, a Kraków mimo to się rozwinął — to tylko dzięki tej sile, która mimo przeszkód nie pozwoliła mu stanąć.

To musi być zmienionem. Musimy pozyskać dla miasta tych obywateli, o których zapominaliśmy dotąd; tym statutem zresztą dalej rządzić się nie możemy, on krępuje nas. Czas zerwać z tem, co było dobrem kiedyś, a dziś jest przestarzałem. Trzeba, aby ten stary Kraków wchłonął życie dzisiejsze, aby miał siłę przetrwania i nadal.

(P r e z y d e n t oddaje przewodnictwo w ręce wiceprezydenta dra Szarskiego).

Mowa r. m. Kosobuckiego.

Mowca, nawiązując do słów posła Bandrowskiego o konieczności podźwignięcia przemysłu, wskazuje, że stan rękodzielniczy ogromnie właśnie cierpi z powodu niskiego stanu przemysłu. Każdą inicyatywę w tym kierunku witają też rękodzielnicy z wielkiem uznaniem, a gmina miasta Krakowa, która dla uczczenia jubileuszu cesarskiego przeznaczyła znaczniejszą sumę (10.000 K rocznie) na Muzeum rzemiosł, zrobiła istotnie wiele.

Mowca domaga się założenia wielkiej hali z urządzeniami przemysłowemi, w której stanąćby mogły warsztaty rękodzielnicze; Gmina powinna na ten cel wydzielić odpowiedni obszar w kompleksie gruntów pofortyfikacyjnych. Miasto powinno iść rękodziełu na rękę i Mowca domaga się, aby Komisya gazowo-elektryczna o ile możności podjęła się urządzeń motorów gazowo-elektrycznych na dłuższe spłaty i zniżyła opłatę od gazu i elektryki dla celów rękodzielniczo-przemysłowych.

Omawiając kwestyę drożyzny środków spożywczych, wskazuje Mowca na konieczność zwrócenia się do reprezentacyi poselskiej w Wiedniu. Miasto niewiele tu pomódz może, bo przyczyny są zewnętrznej natury. Należy otworzyć granice Monarchii, aby dowóz bydła mógł się odbywać bez przeszkód, należy wystąpić przeciw zbyt wielkiemu wywozowi bydła i mięsa z kraju, w którym taka drożyzna panuje. Należy także kołatać o zniesienie lub reformę akcyzy, bo ona podraża ceny mięsa. Przynajmniej wysokość dzierżawy akcyzy corocznie powinna być zmniejszaną i tu Ministrowie-rodacy powinni pójść miastu na rękę.

Mowca zgłasza następujące rezolucye:

Warsztaty rękodzielnicze.

Rada miejska uchwala:

„Poleca się Komisyi gruntów pofortecznych, aby w jak najkrótszym czasie wydzieliła obszar gruntów pod budowę warsztatów rękodzielniczych (tak zw. dzielnicę przemysłową)“. (L. 28408/909/prez.).

Hale przemysłowe.

Rada miejska uchwala:

„Poleca się Magistratowi, aby wypracował projekty na zbudowanie hal przemysłowych z urządzeniem maszynowem“. (L. 28409/909/III. b.).

Szkoły rękodzielnicze.

Rada miejska uchwala:

„Uprasza się Prezydyum miasta, aby zwróciło się do Rządu i Wydziału krajowego, aby szkoły rękodzielnicze, t. j stolarskie, ślusarskie, szewskie i innych gałęzi rękodzielniczych, ile możności zakładał w naszem mieście“. (L. 28410/909/IV.).

Motory elektryczne.

Rada miejska uchwala:

„Poleca się Komisyi gazowo-elektrycznej, ażeby ile możności we własnym zarządzie urządzała motory elektryczne dla rękodzielników i przemysłowców, oddając je na dłuższe spłaty, oraz aby zniżyła cenę prądu elektrycznego dla przemysłowców i rękodzielników“. (L. 28411/909 Elektr.).

Akcyza i granica.

Rada miejska uchwala:

„Zwrócić się do P. P. Posłów miasta Krakowa, aby starali się jak najenergiczniej o zniesienie akcyzy rządowej oraz otwarcie granicy do Rumunii lub Królestwa Polskiego dla dowozu bydła i nierogacizny ze względu na drożyznę i ze względu na brak nierogacizny w naszym kraju“. (L. 28412/909/Akc.).

Wiceprezydent Szarski, zamyka posiedzenie o godz. $7\frac{1}{2}$ wieczorem, odraczając obrady budżetowe do soboty.

Posiedzenie nadzwyczajne (17. w kad. XV.) **z dnia 13. marca 1909 r.**

Przewodniczący: dr. Juliusz Leo, prezydent miasta.
I. Wiceprezydent miasta: dr. Henryk Szarski.
II. Wiceprezydent miasta: Józef Sare.
Sekretarz Rady miejskiej: dr. Tadeusz Kannenberg.
Radców miejskich obecnych **49**.

Radcy miejscy: Bialik, Birnbaum, Bujwid, dr. Doboszyński, Epstein, dr. Jaworski, Jawornicki, dr. Lustgarten, Mendelsburg, dr. Petelenz, Porębski, Sędzimir, Sołtysik, Stachowski, dr. Staniszewski, Sulikowski, Szatkowski, dr. Tilles, dr. Wasung, hr. Wodzicki **(20)** nieobecność swą na tem posiedzeniu usprawiedliwili.

Początek posiedzenia o godzinie 6. wieczorem.
Protokół z ostatniego posiedzenia przyjęto.

Budżet na rok 1909.

Dalszy ciąg dyskusyi ogólnej.

Wobec tego, że poprzednio zapisani do głosu p. r. m. dr. Rafał Landau, Dąbrowski, dr. Merz i Peroś ustępują pierwszeństwa r. m. Daszyńskiemu, przeto Przewodniczący udziela temuż radcy głosu.

Mowa r. m. Daszyńskiego

Mowca dziękuje za ustąpienie pierwszeństwa głosu poczem podnosi sprawę buudowy dróg wodnych. Ostatni krok rządu, t. j. wyznaczenie 10 milionów koron na wykupno gruntów pod budowę kanałów, nie daje gwarancyi rozpoczęcia budowy kanału z Wiednia do Krakowa. Jest to bowiem połowa tej sumy, którą rząd musiałby płacić jako procent w razie przystąpienia do budowy. Jako członek parlamentu i jako członek Rady miejskiej i jako obywatel tego miasta, które ma się stać punktem końcowym tego kanału, łączącego je z Wiedniem, poczyni Mowca w parlamencie daleko sięgające starania, aby zmusić rząd do jasnego oświadczenia się w tej sprawie.

Druga sprawa to reforma wyborcza. W poszczególnych klubach Rady miejskiej zaczęła ona przybierać kształty pozytywne. Każdy przyzna, że obecna ordynacya wyborcza musi być zmodernizowaną, opartą na powszechnem, równem, bezpośredniem i tajnem prawie wyborczem do Rady miejskiej, bez upośledzenia kobiet. Zasadzie powszechności prawa wyborczego nikt się dziś nie sprzeciwia. Każdy rozumie, że wyłączenie całej klasy dorosłych obywateli od prawa wyborczego musi rodzić wieczne rozgoryczenie, że podział na takich, którzy mają prawa, i takich, którzy są praw pozbawieni, nie da się już dziś utrzymać. Mowca stanowczo jest przeciwny, żeby tu na wzór badeniowskiej V kuryi stworzono kuryę powszechną, w której ukryta jest pluralność, bo członek kuryi uprzywilejowanej miałby 2 głosy: jeden w swojej kuryi, drugi w powszechnej. Mowca prosi, żeby w tym kierunku poszła reforma, w jakim idą rządowe projekty. Administracya miasta znajdzie przy każdym dobrym projekcie w kuryi robotniczej najszczersze poparcie! Te masy mają tylko wielkie, szerokie, prawdziwe publiczne interesy: ażeby można mieszkać tanio i zdrowo w tem mieście, żeby można tu dostać taniego mięsa i taniego chleba, żeby się tu mógł rozwinąć przemysł i dobrobyt, żeby ten stary Kraków mógł rozkwitnąć! Dlatego w interesie miasta byłoby właściwie najodpowiedniejszem czteroprzymiotnikowe prawo wyborcze.

Mowa r. m. dra Rafała Landaua.

Mowca zaznacza, że przemawia jako reprezentant ludności żydowskiej, i wyraża żal, że mimo zabiegów żaden nauczyciel żydowski nie otrzymuje nominacyi do szkół miejskich poza obrębem dzielnic VII. i VIII. To nie jest kwestya chleba ani ekonomiczna, ale kwestya honoru i godności; dlatego musi się przy niej obstawać z całą stanowczością. Idzie o to, aby nauczyciele żydowscy byli traktowani jako mający równe prawa i obowiązki z katolickimi nauczycielami. W interesie podniesienia ludności żydowskiej pod względem kulturalnym i ekonomicznym, Mowca domaga się energicznego stosowania przymusu szkolnego i budowy dalszych szkół; dalej domaga się dopuszczenia majstrów żydowskich do tych cechów, z których są wykluczeni, t. j. do cechu piekarzy, stolarzy i rzeźników. Co do reformy wyborczej, Mowca zauważa, że ona musi być daną, a trudności muszą być usunięte; domagać się należy wprowadzenia jej przy najbliższych wyborach.

Mowca twierdzi, że w sprawie drożyzny Rada miejska zrobiła bardzo wiele; rozpatruje drożyznę mięsa, przypomina działalność Gminy w tej mierze, założenie jatek miejskich, poniesione straty, wreszcie stworzenie konkurencyjnych jatek, które przyczyniły się do obniżenia cen mięsa. W sprawie drożyzny węgla Gmina założeniem własnego składu przeszkodziła podwyższeniu cen tego artykułu; Rada wyznaniowa przy pomocy miejskiego składu mogła wprowadzić sprzedaż taniego węgla dla swej ubogiej ludności. Mowca rozpatruje sprawę drożyzny mieszkań; zrobiono w tej sprawie znaczny krok naprzód, kupując grunta pofortyfikacyjne, na których rozwinie się ruch budowlany, a tylko droga konkurencyi może się przyczynić do obniżenia cen mieszkań. Na złagodzenie drożyzny może wpłynąć znacznie reforma akcyzy. Dalej rozpatruje sprawę tramwajową, tak ważną dla ludności, i wyraża zadowolenie, że podjęto drogę rokowań, która musi doprowadzić do pożądanego dla Gminy załatwienia tej sprawy. Gdyby zarząd tramwaju stawiał trudności, to można uciec się do odpowiednich środków.

Mowca ubolewa, że dotąd nie przeprowadzono jego wniosku o przemianę policyi rządowej na miejską; wreszcie zarzuca, że urząd pośrednictwa pracy w Krakowie więcej staje się stacyą przechodnich robotników, a za mało zajmuje się miejscowymi robotnikami; filia urzędu powinna powstać na Kaźmierzu. Mowca widzi znaczny postęp w administracyi gminnej, a ma nadzieję, że Magistrat będzie dążył do spełnienia podniesionych postulatów.

Mowa r. m. Dąbrowskiego.

Mowca wskazuje, że administracya miejska dotąd bardzo skąpo uwzględniała interesy urzędników, t. j. tej sfery obywateli, która razem z robotnikami w połowie przyczynia się do dochodów miasta Krakowa. Dotyczy to szczególnie kwestyi drożyzny. Mowca przytacza na podstawie obliczeń fachowego znawcy w „Głosie urzędniczym“, że urzędnicy, profesorowie, nauczyciele i robotnicy w Krakowie płacą 12,000.024 K z ogólnej kwoty 25,000.000 K podatków państwowych, krajowych i gminnych pośrednich i bezpośrednich. Byłoby rzeczą konieczną coś w sprawie mieszkaniowej zrobić; pożądane w pierwszym rzędzie tworzenie fabryk materyałów budowlanych.

Mowca zgłasza następujące rezolucye, które uzasadnia:

Cegielnia miejska.

Rada miejska uchwala:

„Uprasza się Prezydyum miasta, aby sprawę budowy cegielni miejskiej jak najprędzej w czyn wprowadziło“. (L. 28413/909/B. a.).

Grunta poforteczne.

Rada miejska uchwala:

„Uprasza się Prezydyum miasta, aby przy planie sfinansowania gruntów pofortecznych uwzględniło życzliwie i dla urzędników korzystnie oferty Towarzystw budowlanych urzędniczych, wniesione o nabycie tychże gruntów“ (L. 28414/909/Prez.).

Kwaterowe urzędników miejskich.

Rada miejska uchwala:

„Wzywa się Prezydyum i Sekcyę III. Rady miejskiej, aby w najkrótszym czasie przedłożyły Radzie miejskiej wnioski, celem przyznania dodatku aktywalnego urzędnikom Magistratu krakowskiego ze względu na niebywałą drożyznę mieszkań w Krakowie, w zasadzie wyższego niż w Wiedniu, a przynajmniej równego z urzędnikami Magistratu wiedeńskiego“. (L. 28415/909/Prez.).

Dodatek aktywalny dla Krakowa.

Rada miejska uchwala:

„Ponieważ same Władze rządowe uznały, że w Krakowie mieszkania są najdroższe, wzywa się Prezydyum miasta, aby w porozumieniu z posłami do parlamentu z miasta Krakowa skłoniło tychże do podjęcia akcyi w parlamencie, celem przyznania urzędnikom, w Krakowie zamieszkałym, w zasadzie wyższego niż w Wiedniu, a przynajmniej równego z urzędnikami wiedeńskimi dodatku aktywalnego“. (L. 28416/909/Prez.).

Mowa r. m. dra Merza.

Mowca omawia kwestyę mieszkaniową. Do jej uregulowania należy dążyć wszelkiemi siłami i w tym kierunku należałoby wskazać na instytucyę wiedeńską „*Zentralstelle für Wohnungsreform in Oesterreich*“, której zadaniem jest dążenie do zasadniczej zmiany stosunków mieszkaniowych i osiedlenia przez zakupno większych terytoryów dla gminy, zakładanie dzielnic ogrodowych i tanich domów, tworzenie t. zw. inspektoratów mieszkaniowych, organizacyę i poprawę kredytu budowlanego i hipotecznego i t. d Nie dawno temu powstała w Krakowie myśl założenia miejscowego oddziału tej instytucyi. To jest obecnie tem więcej wskazane, skoro Gmina nabyła wielki kompleks gruntów pofortyfikacyjnych, skoro więc czeka ją obecnie trudne zadanie oddania tych gruntów na cele użyteczności publicznej.

Następnie podnosi Mowca szereg postulatów co do urządzeń pocztowych. Za mała liczba listonoszów powoduje ciągłe opaźnianie w doręczaniu listów, na czem ogromnie cierpią obywatele miasta. W trafikach bocznych brak zazwyczaj marek; Ministerstwa handlu i skarbu toczą co do obowiązku sprzedaży marek jakiś spór, na którym jak najgorzej wychodzi publiczność. Filie pocztowe nie są dotychczas połączone telegraficznie z urzędem głównym — stąd ciągłe opaźnianie w ekspedycyi depesz, wysyłanych za pośrednictwem posłańców pocztowych. Również urządzenia telefoniczne pozostawiają wiele do życzenia.

Mowca zgłasza następującą rezolucyę:

Skargi na zarząd poczt.

Rada miejska uchwala:

„Uprasza się Prezydyum, aby wdrożyło odpowiednie kroki w Ministerstwie handlu, któreby miały na celu poprawę panujących w Krakowie przykrych stosunków pocztowych, telegraficznych i telefonicznych“. (L. 28417/909/I.).

R. m. Miedniak zgłasza wniosek o zamknięcie ogólnej dyskusyi nad budżetem z uwzględnieniem zapisanych do głosu

Przewodniczący poddaje wniosek ten pod głosowanie.

Przyjęto.

Mowa r. m. Perosia.

Mowca podnosi szereg kwestyi gospodarczej natury. Wskazuje na znakomity rozwój elektrowni, gazowni i rzeźni. Rozpatruje następnie sprawę zabezpieczenia miasta od powodzi. W bieżącym roku przełożenie koryta Rudawy będzie ukończone, trzeba jednak było bardzo wielu starań i zabiegów ze strony miasta, aby doprowadzić do zmiany projektu rządowego, zupełnie nie odpowiadającego interesom Krakowa Co do trzeciego mostu na Wiśle, wskazuje Mowca na to, jak wiele trzeba było zabiegów, ażeby most odpowiadał potrzebom i stanowisku Krakowa, a nie wyglądał jak most, zbudowany gdzieś w zapadłym kącie.

Dalej zwraca Mowca uwagę na akcyę miasta w uporządkowywaniu ulic i zakładaniu kanałów. W ostatnich trzech latach wykonano kanały kosztem 370.000 K, chodniki za 770.000 K (nowych bruków 45.000 metrów kwadratowych, bruków na torze jezdnym 18.400 metr kwadr, chodników asfaltowych 416 metr. kwadr., torów jezdnych asfaltowych 16.500 metr. kwadr., nowych szos 24.300 metr. kwadr). Zrobiono więc wiele i to w najtrudniejszych warunkach, albowiem nie było ani projektów ogólnej kanalizacyi, ani planu regulacyjnego miasta. Po ukończeniu projektu generalnego kanalizacyi miasta i niwelacyi ulic, co wykona biuro gruntów pofortyfikacyjnych, będzie możność wykonania planu gospodarczego co do skanalizowania miasta. W kwestyi planu regulacyjnego Krakowa, należałoby taki plan dla obecnych granic miasta, zanim stanie się ono Wielkim Krakowem, koniecznie przeprowadzić. Mowca omówił kwestyę uregulowania młynówki i użycia jej wód do skrapiania ulic, aby ulżyć wodociągowi Dalej podniósł sprawę gruntów pofortyfikacyjnych, podziału tych gruntów na strefy, ich parcelacyę partyami ze szczególnem uwzględnieniem strefy przemysłowej. Ze sprawą tą wiąże się niejako kwestya osuszenia błoń. W tym kierunku konieczną jest pomoc Wydziału krajowego i Magistrat powinien nawiązać rokowania z krajowem Biurem melioracyjnem.

Wkońcu wskazał Mowca na konieczność reformy ustawy budowlanej i omówił kwestyę polityki mieszkaniowej. Należałoby dążyć do reformy podatku domowoczynszowego w tym kierunku, aby uwzględniał on interesy Krakowa jako całości, a także interesy właścicieli realności i lokatorów. W polityce gruntowej należy się starać o zakupywanie gruntów w różnych dzielnicach,

ażeby przez ich parcelacyę umożebniać powstawanie nowych budowli. Należałoby podnieść przemysł budowlany, a przynajmniej przeprowadzić studya nad podniesieniem tego przemysłu.

Mowca zgłasza następujące rezolucye:

Kanalizacya.

Rada miejska uchwala:

„Wzywa się Magistrat, aby przedłożył Radzie miejskiej generalny projekt kanalizacyi miasta z uwzględnieniem istniejących kanałów“. (L. 28418/909/B. b).

Regulacya ulic.

Rada miejska uchwala:

„Wzywa się Magistrat, aby w porozumieniu z Sekcyą ekonomiczną powołał do życia komisyę, która ma przygotować projekt regulacyi ulic miasta i zastanowić się nad stworzeniem nowego typu ulic, które w przyszłości będą zakładane“. (L. 28419/909/B. b.).

Młynówka.

Rada miejska uchwala:

„Wzywa się Magistrat, aby przeprowadził studya nad młynówką i zużyciem jej wód do skrapiania ulic i przepłukiwania kanałów“. (L. 28420/909/I.).

Błonia i park dr. Jordana.

Rada miejska uchwala:

„Wzywa się Magistrat, aby uprosił Wydział krajowy, ażeby tenże na swój koszt zapomocą swego Biura melioracyjnego przeprowadził studya i wykonał osuszenie błoń wraz z parkiem dr. Jordana“. (L. 28421/909/B. b.).

Grunta poforteczne.

Rada miejska uchwala:

„Wzywa się Magistrat, aby po przeprowadzeniu ogólnych studyów nad sprawą rozparcelowania gruntów pofortyfikacyjnych przyśpieszył ową parcelacyę z szczególnem uwzględnieniem strefy przemysłowej“. (L. 28422 1909/Prez.).

Ustawa budowlana.

Rada miejska uchwala:

„Wzywa się Magistrat, aby w roku bieżącym przedłożył projekt nowej ustawy budowlanej“. (L. 28423 1909/B. a.).

Spekulacya gruntowa.

Rada miejska uchwala:

„Wzywa się Magistrat, aby prowadził politykę gruntową w kierunku zaknpowania gruntów w rozmaitych dzielnicach, aby przez ich parcelacyę neutralizować niezdrową spekulacyę gruntową“. (L. 28424/909/Prez.).

Przemysł budowlany.

Rada miejska uchwala:

„Wzywa się Magistrat, aby przeprowadził studya nad podniesieniem przemysłu budowlanego“. (L. 28425 1909/III. a.).

Domy robotnicze i warsztaty rzemieślnicze.

Rada miejska uchwala:

„Wzywa się Magistrat, aby przystąpił do budowy domów robotniczych i centralnych warsztatów rzemieślniczych“. (L. 28426/909/B. a.).

Przewodniczący z powodu spóźnionej pory zamyka posiedzenie o godzinie $8^1/_2$ wieczór, zaznaczając, że dalsze obrady budżetowe odbędą się w poniedziałek i wtorek.

Posiedzenie nadzwyczajne (18. w kad. XV.) z dnia 15. marca 1909.

Przewodniczący: dr. Juliusz Leo, prezydent miasta.
I. Wiceprezydent miasta: dr Henryk Szarski.
II. Wiceprezydent miasta: Józef Sare.
Sekretarz Rady miejskiej: dr. Tadeusz Kannenberg.
Radców miejskich obecnych **44**.

Radcy miejscy: Bialik, dr. Bobilewicz, Daszyński, Dębicki, dr. Doboszyński, Drozdowski, Epstein, Hałatkiewicz, Jarra, Jawornicki, dr. Jaworski, dr. Koy, Margulies, Mendelsburg, Nowak Stanisław, dr. Petelenz, Porębski, Sędzimir, Sołtysik, Stachowski, dr. Staniszewski, Sulikowski, Szatkowski, dr. Tilles, dr. Wasung **(25)** nieobecność na tem posiedzeniu usprawiedliwili.

Początek posiedzenia o godzinie 6. wieczorem.

Protokół z ostatniego posiedzenia przyjęto.

Datek dla żołnierzy w Bośni.

Sekretarz Rady odczytał podziękowanie Ministerstwa wojny dla Rady miejskiej, złożone za pośrednictwem Ministerstwa spraw wewnętrznych, a nadesłane reskryptem Namiestnictwa przez Starostwo krakowskie na ręce Prezydenta miasta, za ofiarność, okazaną wobec żołnierzy, będących w Bośni i Hercogowinie, i złożenie dla nich datku na święta Bożego Narodzenia. (L. 271/909 Prez.).

Liga pomocy przemysłowej.

Następnie odczytał Sekretarz pismo Ligi pomocy przemysłowej o odbycie tegorocznego zjazdu w Krakowie.

Rada upoważniła Prezydyum miasta do zaproszenia Ligi pomocy przemysłowej, aby zgromadzenie tegoroczne odbyło się w Krakowie w połowie r. b. (L. 23969/909 Prez).

Regulacya ulic Dietlowskiej i Augustyańskiej.

Koncepista dr. Wydro imieniem Sekcyi I. i II.: wnosi:

Rada miejska uchwali!

I. 1) Od Zgromadzenia X. X. Augustyanów w Krakowie z realności tegoż Zgromadzenia lwh. 1454 nabyć:

a) potrzebny dla regulacyi ulicy Dietla grunt z parceli gr. lk. 392/1 o powierzchni 2257 m^2 czyli 627·5 sąż. kwadrat,

b) potrzebny dla regulacyi ulicy Augustyańskiej grunt z parcel gr. lk. 391, 390, 392/8 i 419 o powierzchni 603 m^2 czyli 168 sąż. kwadrat.

2) Odstąpić w zamian Zgromadzeniu X. X. Augustyanów w Krakowie, dla uporządkowania otoczenia ich kościoła, grunt z realności m. lwh. 1783 w Krakowie

o powierzchni 926 m² czyli 258 sąż. kwadr., mianowicie: część parceli gr. lkat. 2425, nowemi lkat. 2425/2 i 2425/3 oznaczoną, i część parceli gr. lkat. 2426, nową lkat. 2426/2 oznaczoną.

3) Za nadwyżkę gruntu X. X. Augustyanów zapłaci Gmina temuż Zgromadzeniu ryczałtową kwotę 15.580 K w ośm dni po otrzymaniu przez Gminę uchwały sądowej, dozwalającej intabulacyi Gminy za właścicielkę gruntów, przez Zgromadzenie X. X. Augustyanów jej odstąpionych w stanie wolnym od ciężarów.

Z tej kwoty 15.580 K potrąci sobie jednak Gmina swoją pretensyę do Zgromadzenia X. X. Augustyanów w kwocie 341 K 36 h z tytułu kosztów sporu, przyznanych Gminie wyrokami c. k. Sądu krajowego i c. k. Sądu krajowego wyższege w Krakowie z 24. listopada 1893 L. 13080 i z dnia 16. czerwca 1894 L. 20106, oraz zaległy u X. X. Augustyanów za lata 1900/908 czynsz dzierżawny z gruntu miejskiego, wyżej pod 2) wymienionego, w kwocie 9 K tak, że za nadwyżkę gruntu X. X. Augustyanów wypłaci im Gmina gotówką tylko kwotę 15.229 K 64 h.

4) Gmina miasta Krakowa zrzeka się swej pretensyi do Zgromadzenia X. X. Augustyanów o oddanie Gminie 46 sąż. kwadrat. gruntu, przyznanych jej wyrokami c. k. Sądu krajowego i c. k. Sądu krajowego wyższego w Krakowie z 24. listopada 1893 L. 13080 i z 16. czerwca 1894 L. 20106.

5) Zgromadzenie X. X. Augustyanów w Krakowie przestawi własnym kosztem bez pretensyi do Gminy swój mur graniczny od ul. Augustyańskiej do nowej granicy swej posiadłości.

6) Koszta kontraktu i intabulacyi ponoszą strony po połowie, należytości przenośne każda strona od swojego nabytku.

7) Do podpisania kontraktu obok p. Prezydenta miasta upoważnia się Radców m. Szymona Dąbrowskiego i Jana Perosia, a na przypadek przeszkody u jednego z nich Radcę m. Stanisława Drozdowskiego.

8) Wydatek na dopłatę za nadwyżkę gruntu X. X. Augustyanów pokryć zaliczkowo z funduszu miejskiego na rachunek funduszu, jaki Gmina uzyska od c. k. Skarbu państwa tytułem wynagrodzenia za grunta miejskie, odstąpione pod kanalizacyę Wisły.

II. 1) Zgromadzeniu X X. Augustyanów w Krakowie przyznaje się pod warunkiem nabycia przez Gminę gruntów tegoż Zgromadzenia dla regulacyi ulic Dietla i Augustyańskiej, subwencyę na wystawienie muru granicznego koło klasztoru w kwocie 5.000 K, płatną w pięciu równych ratach rocznych, począwszy od r. 1909.

2) Pierwsza rata będzie wypłacona w 14 dni po objęciu w posiadanie Gminy gruntów Zgromadzenia, pod II. 1) wspomnianych.

3) Dla pokrycia pierwszej raty przyznaje się kredyt nadzwyczajny do dz. XIV. budżetu 1909 r., na pokrycie następnych rat wstawiać będzie Wydział obrachunkowy po 1.000 K do budżetów lat 1910, 1911, 1912 i 1913.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 81131/08/I).

Parcelacya Harajewiczówki.

K o n c e p i s t a dr. Wydro imieniem Sekcyi I. wnosi:

Rada miejska uchwali!

Zatwierdza się plan Budownictwa miejskiego z dnia 8. lutego 1909 r., dotyczący parcelacyi Harajewiczówki i przyległych gruntów miejskich po ulicę Koletek; przyczem postanawia się, że nowa ulica, na tych gruntach według planu powstać mająca, ma być 18 metrów szeroka, linia zaś regulacyjna ulicy Bernardyńskiej na części od ulicy na gruntach Harajewiczówki ku Rybakom ma pozostać w linii, dawniej zaprojektowanej.

Przyjęto bez rozpraw. (L. 13579/09/I.).

Rozprawy budżetowe.

(Dalszy ciąg rozpraw ogólnych).

Mowa r. m. dra Ignacego Landaua.

Mowca uważa za właściwy ten objaw, że żaden ton namiętny nie ukazał się w dyskusyi budżetowej, a debata toczyła się w sposób rzeczowy. Jest to rzeczą wskazaną wobec sytuacyi, wytworzonej przez obecny zarząd miejski, który w gospodarce okazał się sprężystym i przewidującym. Mowca pragnie podnieść dwie ważne rzeczy: drożyznę i sprawę mieszkaniową. Drożyzna i jej ukrócenie należy wprawdzie do parlamentu, ale i Rada miejska może wiele uczynić przez zwalczanie wyzysku lokalnego. Należałoby mieć większą niezależność i swobodę ruchów i w tym kierunku tylko zmiana miejskiej ordynacyi wyborczej może doprowadzić do celu. Wskazując na walkę z wyzyskiem, nie ma Mowca na myśli zwalczania drobnego przemysłu i rękodzieła, dla którego poparcia pragnie z całej siły, wskazuje tylko na konieczność zwalczania jednostek. Drożyźnie mieszkaniowej zapobiedz może tylko racyonalna polityka gruntowa i mieszkaniowa. Co do gruntów, to prawdą jest, że w Krakowie panuje ciasnota miejsca, tem bardziej więc winna Gmina popierać wszelkie związki, mające na celu budowę tanich mieszkań; Gmina powinna udzielać pożyczek takim stowarzyszeniom lub za stowarzyszenia te poręczać. W tym kierunku mało zrobiła Gmina, która co do inwestycyj ogółem angażowała się w sposób plutokratyczny.

Mowca jest zwolennikiem równego i powszechnego głosowania, zgadza się jednak na to, aby przez częściową na razie reformę, jak to uchwaliły oba kluby demokratyczne, kiedyś ideał powszechności i równości został osiągnięty.

Wkońcu omówił kwestye szkolnictwa, żaląc się, że nauczyciele żydowscy nie są dopuszczani do szkół w śródmieściu i że trzy cechy, t. j piekarzy, stolarzy i rzeźników, nie przyjmują do swych organizacyj majstrów żydowskich Wreszcie Mowca podniósł także kwestyę zbyt surowego stosowania ustawy o spoczynku niedzielnym.

Mowa r. m. dra Grossa.

Mowca podnosi, że tegoroczny budżet przedstawia zwyczajny obraz. Źródła podatkowe pozbawione są elastyczności. Należy szukać nowych źródeł dochodów. Jako takie wskazuje Mowca odszkodowanie Gminy przez Rząd za sprawowanie puruczonego zakresu działania. Wielkie pozycye idą na „zarząd główny“, bo przeszło 800.000 K. Są to głównie koszta z powodu wykonywania funkcyj władz politycznych. Rok rocznie uchwala rząd nowe agendy dla Gminy z okazyi nowych przepisów przemysłowych, ubezpieczeniowych i t. d. Cały system podatkowy krzywdzi Kraków, podatki bezpośrednie od kolei płaci się we Lwowie,

miasto nasze z tego nic nie ma. Kraków jest jedynem miastem niestołecznem w państwie, które płaci akcyzę rządową. W Kole polskiem źle też postawiono tę sprawę, żądając zniesienia akcyzy równocześnie dla Lwowa i Krakowa. Tymczasem w komisyi podatkowej Izby posłów Mowca tę sprawę poruszył i wszyscy posłowie niemieccy uznali słuszność postulatu, aby tylko stolica kraju (Lwów) akcyzę płaciła, a Kraków był od niej wolny.

W sprawie drożyzny mieszkań podniósł Mowca, że na razie wiedeńska „*Zentralstelle für Wohnungsreform*“ i filie krajowe mało robią z powodu szczupłych funduszów. U nas sprawa gruntów pofortecznych może być podłożem dla regulacyi kwestyi mieszkaniowej. Wskazane byłyby spółki budowlane, jako stowarzyszenia tanich mieszkań.

Następnie omawia Mowca kwestyę reformy statutu miejskiego. Chodzi o to, aby najbliższe wybory odbyły się już na zasadzie zreformowanej, aby przynajmniej najgorsze przepisy zostały usunięte w myśl zasady, wypowiedzianej w komunikacie obu klubów demokratycznych Rady. Mowca oświadcza się także za tem, aby kobietom przyznane zostało bierne prawo wyborcze. Wejdą do Rady kobiety, które będą bardzo pożytecznym czynnikiem w akcyi drożyźnianej i dobroczynnej, jakie prowadzi Gmina. Niechaj Kraków pod tym względem uczyni początek.

Przechodząc do sprawy drożyzny i mowy r. m. dr Rafała Landaua, który wskazał na doniosłą skuteczność asocyacyj i konieczność wydzierżawienia jatki miejskiej pod kontrolą miasta — wskazuje Mowca, że taki projekt sam stawiał a dr. R. Landau w swoim czasie go zwalczał... Że można w kierunku ukrócenia drożyzny wiele zdziałać, dowodzi „Związek ekonomiczny urzędników“, który przez racyonalną gospodarkę może swoim członkom dawać towar znacznie taniej, jak np. wędliny tańsze o 60 proc. Nie wyłączając pośredników, ale regulując ich wpływy i kontrolując je, można bardzo wiele zdziałać. Mowca kończy apelem, aby do następnych obrad budżetowych załatwioną została sprawa dopuszczenia żydów do wszystkich cechów krakowskich.

Mowa r. m. dra Gertlera.

Mowca zaznacza, że należałoby jak najrychlej zreformować sposób postępowania i urzędowania sekcyj i komisyj Rady miejskiej, a przedewszystkiem zreformować nie tylko manipulacyę, ale także postępowanie administracyjne Magistratu. Prezydyum jest przeciążone swoim zakresem działania i zadań, jakie stawia Rada miejska i statut. Reforma manipulacyi Magistratu nie została jeszcze zaprowadzoną. Należy także postępowanie administracyjne Magistratu uprościć. Magistrat zastępuje Rząd w poruczonym zakresie działania, z biegiem czasu ma coraz większe obowiązki, co roku nowe wydaje się ustawy, coraz większy ciężar spada na Magistrat. My Rząd wyręczamy, to też powinno Prezydyum starać się o to, aby Gmina otrzymała od Rządu wynagrodzenie za poruczony zakres działania. Magistrat powinien przez uproszczenie postępowania administracyjnego i manipulacyi zyskać na energii twórczej powinien starać się urzeczywistnić myśli socyalno-polityczne w dziedzinie zycia praktycznego, w życiu codziennem, w przemyśle, handlu i rękodziele.

Mowa r. m. dra Rosenblatta.

Mowca wskazuje na harmonię, jaka objawiła się podczas tegorocznych obrad budżetowych, poczem porusza sprawę bezpieczeństwa publicznegow mieście, wskazując na wypadki napadów w ostatnich czasach. Konieczną jest poprawa tych stosunków. W tej mierze możeby się użyć pomocy kamienicznych stróżów, którzy winni wiedzieć, kto w danym domu mieszka, i kto przychodzi i kto wychodzi. Za granicą stróż przebywa stale w tym celu w t. zw. loży portyera.

Dalej porusza Mowca uproszczenie manipulacyi w Magistracie. Całe urzędowanie w Magistracie cierpi z tego powodu. Mowca wyraża zadowolenie, że pewien dochód Gminy zmniejszył się o 1.000 K, mianowicie dochód z egzekutnego. Ogółem ściąganie podatków bywa zazwyczaj u nas zanadto energiczne.

Mowca domaga się, aby w przyszłości w sprawozdaniu budżetowem podany był obraz finansowy gospodarki miejskiej, ile wynoszą długi, jakie pożyczki i jaka ich amortyzacya.

Ostatni ustęp swego przemówienia poświęcił Mowca kwestyi reformy statutu miejskiego.

Mowa r. m. Maciołowskiego.

Mowca przypomina, że w debacie nad budżetem w r. 1906 zgłosił rezolucyę, aby powołać ankietę, złożoną z ludzi fachowych i przyjaciół młodzieży, któraby wypracowała program organizacyi ćwiczeń fizycznych szkolnych. Rezolucya ta została uchwaloną. Lwów zrobił w tym kierunku bardzo wiele i życzyćby należało, aby Kraków poszedł za Lwowa przykładem, bo pojawiające się od czasu do czasu sporadyczne usiłowania są tylko chwilowym i dorywczym objawem, nie ujętym w żaden system, aczkolwiek usiłowania te nie są bez wartości. Do takich należy wniosek prof. dr. Domańskiego o utworzenie korpusów wakacyjnych. Taką akcyą częściową na wielką skalę jest objęcie i prowadzenie parku dra Jordana w zarządzie miasta i uporządkowanie tam ćwiczeń fizycznych dla dziatwy szkolnej. Dla dziatwy, której jest 10.000 w Krakowie, konieczne są dwugodzinne przynajmniej w tygodniu ćwiczenia fizyczne, zadaniem polskiej szkoły bowiem jest wychowanie pokoleń zdrowych na duchu i ciele i o tem Rada miejska powinna pamiętać.

Druga sprawa, którą polecić należy gorącej opiece Prezydyum, to kwestya lekarzy szkolnych. Mowca wyraził następnie uznanie zarządowi miasta za planowe zwiększanie liczby budynków szkolnych. W ostatnich latach wiele zrobiono w kierunku umieszczenia i należytego urządzenia szkół. Na tem poprzestać nie można, albowiem liczba dzieci wzrasta w Krakowie corocznie. Przy tej sposobności porusza Mowca opóźniające się zetatowanie szkoły im. św Mikołaja, apeluje do Prezydenta, aby dążył do zetatowania tej szkoły.

Następnie poruszył Mowca sprawę nauczycieli tymczasowych, którzy mimo potrzebnych kwalifikacyj, wszyscy z egzaminami wydziałowymi, nie rzadko ze studyami uniwersyteckiemi, po 6 do 10 lat pracować muszą na stanowiskach nauczycieli tymczasowych za połowę płacy i bez dodatków pięcioletnich. Takich jest w Krakowie osób 98, mężczyzn 44, kobiet 54. Gmina powinna się ich losem zająć przez tworzenie nowych szkół, gdy są po temu warunki, przez wprowadzenie — jak we Lwowie — podwójnego etatu tam, gdzie niema warun-

ków oddzielenia paralelek jako osobnych szkół. Zanim to nastąpi, należałoby choć procentowo podwyższyć płace. Mowca apeluje do Prezydenta, aby sprawą tą się zajął, do czego znajdzie sposobność także jako poseł sejmowy. Wkońcu podnosi Mowca sprawę sług szkolnych i domaga się, aby Prezydyum i Rada zajęły się uregulowaniem ich poborów.

Mowca zgłasza następującą rezolucyę:

Opieka nad młodzieżą szkolną.

Rada miejska uchwala!

„Rada miejska, uznając potrzebę gorliwszej opieki, niż dotąd, nad młodzieżą w kierunku fizycznego wyrobienia, uprasza p. Prezydenta, aby powołał w tym celu ankietę, złożoną z ludzi fachowych, przyjaciół młodzieży, któraby wypracowała program organizacyi i ćwiczeń fizycznych szkolnych i jak najrychlej — najdalej w przeciągu trzech miesięcy — przedłożyła wyniki tych obrad Radzie miejskiej do ostatecznego wprowadzenia w życie". (L. 28427/909/IV.).

Mowa r. m. Heumanna.

Mowca omawia niektóre cyfry budżetu i przedstawia, że Gmina około 5 do 6 razy więcej wydaje na cele kulturalne, niż na kwestye ekonomiczne. Tak być nie powinno i możliwem jest tylko dlatego, ponieważ rządzimy się ordynacyą kuryalną; dlategoto szerokie sfery domagają się prawa głosowania do Gminy Mowca sądzi, że należałoby bardziej uwzględniać sprawy ekonomiczne, poczem omawia kwestyę mieszkaniową i sądzi, że Gmina może tu wiele zrobić. Co roku może Gmina stawiać 15 do 20 domów mieszkalnych i wynajmować je, w ten sposób domy mogłyby się same amortyzować. Mowca domaga się również popierania przez Gminę instytucyj gospodarczych w Krakowie. Kończąc, zgłasza następującą rezolucyę:

Domy mieszkalne.

Rada miejska uchwali!

„Poleca się Prezydyum miasta, ażeby w najbliższym czasie przedłożyło Radzie miejskiej projekt budowy 15 do 20 domów mieszkalnych dla 300 do 400 rodzin, w różnych dzielnicach miasta Krakowa wystawić się mających, celem wynajęcia tanich, zdrowych mieszkań, składających się przeważnie z jednego pokoju i kuchni.

Równocześnie poleca się Prezydyum miasta wspierać istniejące i w tym roku nowopowstające Stowarzyszenia gospodarcze dla budowy domów dla tanich mieszkań przez przystąpienie do takowych z większymi udziałami i sprzedanie im parcel budowlanych pod przystępnymi warunkami". (L. 28428/909/Prez.).

Mowa r. m. dra Meiselsa.

Mowca omawia drożyznę mieszkań. Gmina nie może wprost zapobiedz drożyźnie mieszkań, gdyż 20% mieszkańców mieszka nieodpowiednio Miasto winno zatem kupować grunta i to we wszystkich dzielnicach miasta, wspierać prywatne Towarzystwa mieszkaniowe, wykupić tramwaj i rozszerzyć go we wszystkich kierunkach miasta Gmina winna założyć park ludowy, rozszerzyć park dr. Jordana. W końcu wskazuje Mowca na upośledzenie Kaźmierza pod każdym względem. Domaga się dalej, aby urzędników żydów przyjmowano do urzędów autonomicznych, gazowni, Kasy Oszczędności i t. p.

Mowca zgłasza następujące rezolucye:

Sprawy mieszkaniowe.

Rada miejska uchwala!

„Rada miejska uważa za wskazane, by w Wydziale aprowizacyjnym utworzony został jak najśpieszniej referat dla spraw mieszkaniowych i by przy takowym utworzoną została biblioteka i archiwum dla spraw mieszkaniowych". (L. 28429/909/Prez.).

„Uprasza się Prezydyum, by bezzwłocznie przystąpiło do zakupna gruutów w okolicy dzielnicy VIII. celem umożliwienia jak najrychlejszego uzyskania hygienicznych mieszkań dla tej dzielnicy". (L. 28430/909/Prez.).

Z powodu spóźnionej pory P r z e w o d n i c z ą c y zamyka posiedzenie jawne o godzinie 9. wieczorem, a zarządza tajne.

Posiedzenie nadzwyczajne (19. w kad. XV.) z dnia 16. marca 1909.

Przewodniczący: Dr. Juliusz Leo, prezydent miasta.
I. Wiceprezydent miasta: Dr. Henryk Szarski.
II. Wiceprezydent miasta: Józef Sare.
Sekretarz Rady miejskiej: Dr. Tadeusz Kannenberg.
Radców miejskich obecnych **44**.

Radcy miejscy: Bialik, Daszyński, Dębicki, dr. Doboszyński, Epstein, dr. Fierich, dr. Gross, Heuman, dr. Jaworski, Maywalt, Mendelsburg, dr. Petelenz, Porębski, dr. Rosenblatt, Sędzimir, Sołtysik, Stachowski, dr. Staniszewski, dr. Starzewski, Sulikowski, Suski, Szatkowski, dr. Tilles, dr. Wasung, Wolny **(25)** nieobecność usprawiedliwili.

Początek posiedzenia o godzinie $5^3/_4$ wieczorem.

Protokół z ostatniego posiedzenia przyjęto.

Budżet na rok 1909.

Dalszy ciąg rozprawy ogólnej.

Mowa r. m. Turskiego.

Mowca wskazuje, że tegoroczna dyskusya budżetowa toczyła się głównie pod hasłem zwalczania drożyzny. W związku ze sprawą mieszkaniową należy wspomnieć o kwestyi tramwajowej, która wobec „Wielkiego Krakowa" będzie niezwykle piekącą. Bez tramwaju w rękach miasta niema mowy o racyonalnej polityce gminnej. Bez tramwaju miejskiego nie można sobie wyobrazić dzielnic robotniczych i handlowych; miasto musi mieć decydujący głos w sprawie taryfy tramwajowej, rozwoju linii i prowadzenia ruchu. Dzisiejszy stosunek spokojnej wojny z Towarzystwem prywatnem musi się zakończyć. Miasto musi wziąć tramwaj w swoje ręce Dalej przechodzi Mowca do spraw, wiążących się z wybitnie polskim charakterem Krakowa; domaga się współdziałania reprezentacyi miejskiej w różnych przejawach życia narodowego, współdziałania przy wycieczkach ludowych do Krakowa, w walce z niemczyzną; zwraca uwagę na cudzoziemszczyznę w umundurowaniu służby

miejskiej, straży pożarnej i akcyzowej. Mowca podejmuje następnie podnoszoną w Radzie miejskiej kwestyę żydowską. Szukać należy rozwiązania tej trudnej kwestyi na gruncie wspólnego dążenia w tym kierunku, aby za równouprawnieniem wobec ustaw państwowych nastąpiło równouprawnienie, płynące z duszy narodu. Mowca przypomina cześć, jaką społeczeństwo polskie otacza postacie żydów z historyi Polski, oraz znanych współczesnych, którzy współdziałali z nami na wspólnym gruncie. Na tym wspólnym gruncie Mowca widzi możność wzajemnego wypowiedzenia się, opartego na wzajemnem zaufaniu.

Przemówienia Dyr. Grodyńskiego i Wiceprez. dra Szarskiego.

Dyrektor Magistratu Grodyński udziela kilku wyjaśnień, odnoszących się do reformy manipulacyi w Magistracie. Obawa, że projektu reformy nie da się wprowadzić, jest nieuzasadnioną, albowiem prawidła nowej manipulacyi oparte są na zasadach, już wypróbowanych w Namiestnictwie i Starostwach dolno-austryackich. Zniesione będą urzędy pomocnicze wspólne, jak Dziennik podawczy, Registratura i Ekspedyt, natomiast zaprowadzone będą osobne kancelarye w poszczególnych wydziałach Magistratu Kredyt w budżecie na reformę manipulacyjną usprawiedliwiony jest wydatkami koniecznymi na druki, wzory, prasę litograficzną, poruszaną elektrycznością. Są to jednak wydatki jednorazowe, które budżetu stale obciążać nie będą. Koszta stałe będą natomiast znacznie mniejsze.

Wiceprezydent dr. Szarski reaguje na momenty, podniesione przez kilku radców w kwestyi drożyźnianej, przyczem wskazuje, że światła i cienie niezupełnie równo zostały rozdzielone. Co do kwestyi mięsnej, zarząd miasta utworzył w swoim czasie dwie jatki mięsne, subwencyonował jatki z taniem mięsem. Chcąc zapobiedz drożyźnie węgla, zarząd utworzył miejski skład węgla Podczas strajku piekarskiego Gmina zajęła również energiczną postawę. Projekt, aby Gmina prowadziła jatki mięsne, nie ma praktycznej wartości; zresztą rzeźnicy nigdy nie zgodzą się na to, aby zejść mieli ze swego charakteru przemysłowego, a stali się tylko przekupniami. Gmina zrobiła w kwestyi zwalczania drożyzny wszystko, co tylko do niej należało. Mowca wskazuje na odnośną akcyę Magistratu przed dwoma tygodniami z powodu podrożenia wędlin.

Mowa Prezydenta miasta.

Prezydent dr. Leo dziękuje Radzie za tak szczegółowe roztrząsanie spraw gospodarki miejskiej z okazyi budżetu, który co roku daje asumpt niejako do ogólnej spowiedzi. W debacie względnie mało miejsca poświęcono krytyce finansów miejskich. Jest to rzecz pocieszająca. Były wprawdzie poprzednio głosy, które mogły zachwiać nawet zaufanie do egzekutywy miejskiej, ale kwestye te zostały należycie wyjaśnione. W każdym razie podnieść tu należy, że Kraków, siedziba nauki, sztuki i inteligencyi polskiej, niestety nie jest siedliskiem polskiego kapitału. Miasto ścieśnione, jedna z nielicznych twierdz w państwie, w sztuczny więc sposób powstrzymywane w swoim rozwoju, sponiewierane przez ustawodawstwo podatkowe tak dalece, że nawet Kolej Północna, kończąca się w Krakowie, płaci podatki we Lwowie — to miasto znajduje się istotnie w ciężkiem położeniu. Mimo to jednak budżet nasz przekroczył już 4 miliony. Roczny przyrost budżetu wynosi prawie $7^{3}/_{4}$ w każdem dziesięcioleciu, t. j. zwiększył się znacznie i to dzięki zwiększaniu się dochodów Gminy przez wydatną gospodarkę inwestycyjną. Okolica miasta staje się coraz bardziej przemysłową. Prezydent podnosi dalej, że Kraków ma prawo apelować do kraju i Sejmu, aby miastu naszemu przychodziły z pomocą, albowiem Kraków musi spełniać wyjątkową misyę narodową i kulturalną, której się nam wyprzeć nie można. Prezydent odpowiada następnie jednemu z mowców, który zarzucił, że miasto nasze angażuje się w inwestycye o kierunku plutokratycznym. Zarzucono, że odnowiono stary teatr; była to inwestycya konieczna ze względu na odczuwany tak bardzo przez ogół brak sali koncertowej i siedziby dla Tow. muzycznego w Krakowie. Powstały w starym teatrze sklepy, które wraz z dzierżawą sal koncertowych i Tow. muzycznem cały wydatek na przebudowę starego teatru amortyzują. Prezydent wykazuje następnie, że nie miały cechy plutokratycznej inwestycye w brukach, kanałach, rzeźni, dalej, że dopiero obecnie opracowuje się plany, odnoszące się do gruntów pofortyfikacyjnych, nieuzasadnione więc były wyrzuty, czynione co do domów robotniczych. Rzecz będzie obmyślana w roku bieżącym, p. architekt Bandurski otrzymał polecenie przestudyowania tej sprawy i wygotowania planów. Rozpatrując wywody innych mowców, odpiera Prezydent zarzuty, że administracya miejska jest zbyt kosztowną i niesprawną. Nie może się zgodzić Mowca z wywodami posła Bandrowskiego, aby wysokość kosztów administracyi mierzyć stosunkiem do wysokości budżetu; ona musi być liczoną na głowę mieszkańca Porównując koszta administracyi Krakowa do innych miast, wykazuje Prezydent między innemi, że one w Krakowie muszą być wyższe, albowiem publiczność krakowska jest niesłychanie wybredna, co na jej pochwałę zresztą podnieść należy. Prezydent odczuwa jednak odpowiedzialność, jaka na nim ciąży, aby dążyć do potanienia administracyi. W sprawie zamiany policyi wojskowej na miejską wyjaśnia Prezydent, że Ministerstwo spraw wewnętrznych na wezwanie, aby zmienić policyę wojskową w Przemyślu, Krakowie i Lwowie na miejską odpowiedziało, że uczynić tego nie może z powodu braku funduszów. W sprawie tej konferował zresztą Prezydent przed kilku dniami z Namiestnikiem, który oświadczył, że wszelkich dołoży starań, aby przyczynić się do przeprowadzenia tego postulatu.

Co do drożyzny mieszkań, co do których Gmina rozpocząć będzie musiała wydatniejszą akcyę, zaznacza Prezydent, że wniosku o wybudowanie gminnych domów czynszowych nie da się urzeczywistnić. Stosunki w Krakowie są tego rodzaju, że idąc równolegle ze zwiększaniem się ludności, należałoby co roku budować przynajmniej 50 nowych kamienic. Ruch budowlany tymczasem przez szereg lat znajdował się w zupełnej stagnacyi; budowano zaledwie czwartą część tego, czego Kraków w normalnym swym rozwoju potrzebuje. Jedną z przyczyn tego silnego zastoju budowlanego po r. 1900, gdzie cyfra wybudowanych kamienic spadła do cyfry 11, t. j. do $^{1}/_{5}$ normalnego zapotrzebowania, było gwałtowne podwyższenie podatków bezpośrednich, t. j. domowo-czynszowych. W pięcioleciu od r. 1897—1902 wynosiło ono

około 1,700.000 koron, co jest wprost niesłychanem zjawiskiem w historyi rozwoju podatkowych stosunków. Fakt ten przeraził poprostu przemysłowców budowlanych, zwłaszcza, że jednocześnie gwałtowne podrożenie robocizny i materyału czyniło budowę domów znacznie mniej rentującą. Nadto na zastój budowlany wpłynęło podrożenie gotówki i wielkie trudności w uzyskaniu dostatecznie wysokich pożyczek hipotecznych, nie mówiąc już o podwyższeniu cen terenów budowlanych i o ich niedostateczności na obszarze Krakowa. Gmina przedewszystkiem musi dostarczyć dogodnych gruntów; co uczyniła, zakupując grunta pofortyfikacyjne i zyskując przez to olbrzymi obszar budowlany. Przez nabycie gruntów pofortyfikacyjnych zyskano nietylko sto morgów terenu, ale nadto umożliwiono przesunięcie rejonu fortecznego i wskutek tego zwolniono od rewersów demolacyjnych wielkie terytoryum, obejmujące Półwsie Zwierzynieckie, Zwierzyniec, Błonia miejskie, Czarną Wieś, Nową Wieś i Łobzów — razem obszar około 7 klm. kwadr., a więc o kilometr kwadratowy większy, niż cały dotychczasowy Kraków. Zniesienie rewersów na tym obszarze umożliwi dopiero parcelacyę gruntów i budowę domów piętrowych. Drugim środkiem w akcyi mieszkaniowej będzie ułatwienie komunikacyi przez tramwaj, który musi się stać własnością Gminy; Gmina musi dalej popierać dostarczanie taniego kredytu budowlanego i hipotecznego, ułatwiać go i ożywiać, musi utworzyć nową ustawę budowlaną. Prezydent zaznacza, że popierać będzie dążenia do wybudowania hali dla rękodzielników i do zniżenia cen za światło elektryczne dla potrzeb przemysłowych; Gmina udzieli gruntu, na którym stanąć będzie mógł dom dla Izby rękodzielniczej. Co do spraw szkolnych, wskazuje Prezydent na to, że w trzech latach wybudowano więcej szkół, niż w ostatnich dwudziestu; ta kwestya i nadal będzie Prezydyum leżała na sercu. W sprawie mianowań nauczycieli żydów dla śródmieścia i dzielnic poza Kazimierzem, oświadcza Prezydent, że w sprawach tych decydują kollegia (Rady miejskiej, Rady szkolnej okręgowej i Rady szkolnej krajowej) w tajnem głosowaniu i że sam jako przewodniczący nie ma żadnej ingerencyi. Jeżeli wynik obsadzeń jest dla żydów dotąd ujemny, to dzieje się to może jeszcze z powodu pewnych przesądów i uprzedzeń. Byłoby lepiej, aby społeczeństwo nie separowało się, aby się raczej zbliżało i jednoczyło pod każdym względem. Co do przyjmowania rękodzielników żydowskich do cechów, oświadcza się Prezydent za tem, aby praktyka stanęła możliwie jak najprędzej na zasadach stanu prawnego.

Wkońcu wskazując na reformę statutu miejskiego, oświadcza Prezydent, że dopuszczenie szerokich warstw do udziału w zarządzie miejskim jest postulatem sprawiedliwości, który w najbliższych czasach wejść już powinien na praktyczne tory. — Oba kluby większości powzięły już odnośne uchwały, a Magistrat na tych samych zasadach współdziałać będzie skutecznie z Radą, starając się, aby prace Komisyi szły raźno, aby materyał wypracowany był rychło i na prawdziwych opierał się cyfrach, tak, aby reforma ordynacyi wyborczej wnet została dokonaną. Z chwilą bowiem, gdy się stanęło na stanowisku, że jakiejś grupie należy się pewne prawo, odwlekanie tego prawa nie jest dobrym środkiem polityki społecznej, nie przyczyni się ono bowiem do uspokojenia umysłów w mieście. Z projektem reformy wyborczej łączy jednak Mowca drugi postulat, aby równocześnie zmienione zostały te postanowienia statutu, które odnoszą się do administracyi Musi ona być sprężystszą; dosyć ciężkim aparatem sekcyj i komisyj pracować dłużej nie możemy. Uproszczenie postępowania leży w interesie obywateli, Rady miejskiej, wreszcie administracyi samej.

Mowa generalnego sprawozdawcy budżetowego.

Referent generalny r. m. Federowicz wskazuje, że żaden z mowców nie wystąpił z poważniejszymi zarzutami przeciw gospodarce miejskiej. Przeciwnie podniesiono, że jest ona ostrożną, że budżet nie wykazuje niedoboru, zamknięcia rachunkowe ostatnich lat wskazują, że rzeczywiste dochody były znacznie wyższe od preliminowanych. I dziś może Referent na podstawie zasięgniętych informacyj podać do wiadomości Rady, że zamknięcie rachunkowe za r. 1908 przynosi pewną nadwyżkę. Jeżeli jednak słusznie żądamy, aby gospodarka była oszczędną, to trudno zrozumieć, dlaczego jeden z mowców wyraził zapatrywanie, że budżet nasz jest za szczupły. Szczupłość ta znajduje umotywowanie najpierw w niskim stopniu zamożności mieszkańców, następnie w tem, że Kraków, nie będąc stolicą kraju, pozbawiony jest tych dochodów, jakie mają wszystkie stolice do rozporządzenia. Nie należałoby więc tej szczupłości budżetu się dziwić, a raczej z pewnem uznaniem to podkreślić, że administracya tak wielkiego miasta, która ponosić musi nadto jako duchowa stolica Polski dużo specyalnych wydatków, zdołała w tak ciasnych ramach budżetowych pomieścić bez deficytu wszystkie swoje wydatki. Mimo jednak, że wskazywano na szczupłość budżetu, nie skąpiono wniosków i projektów, których przeprowadzenie byłoby bardzo kosztownem.

Następnie Referent stwierdza, że obraz sytuacyi finansowej miasta skreślony jest w sprawozdaniu budżetowem jasno i przejrzyście. Zachodziłaby chyba tylko potrzeba objaśnienia, ile miasto ma jeszcze do dyspozycyi z pożyczki, uchwalonej na różne cele gminne Z ostatniej pożyczki zrealizowano jedynie kwoty potrzebne na wyposażenie elektrowni i gazowni.

Wkońcu porusza Referent aktualne kwestye polityczne i wypowiada pragnienie, aby tak reforma administracyi, jak i prawa wyborczego dokonaną została w należytym spokoju, przy uwzględnieniu wszystkich usprawiedliwionych interesów społecznych. Jednostronne traktowanie z czyjejkolwiek strony tak trudnego zadania musiałoby wyjść na szkodę ogólnych interesów Gminy. Reforma administracyi wymaga jej uproszczenia i dania jej przez to większej sprężystości a prawdopodobnie i taniości. Reforma wyborcza dopuścić musi wszystkie warstwy społeczne do udziału w reprezentacyi miasta. W tym kierunku zapatrywania są zgodne a zgodność poglądów, jakie się objawiły w tegorocznej dyskusyi budżetowej, usuwa obawy, aby prace nad reformą statutu nie wydały jak najlepszych rezultatów.

Przemówienie r. m. Konopińskiego.

Mowca oświadcza, że jako delegat do Rady szkolnej krajowej, zajmował się sprawą zetatowania szkoły wydziałowej im. św. Mikołaja. Sprawa ta utknęła na interpretacyi ustawy szkolnej przez Wydział krajowy

w tym kierunku, że nowe szkoły wydziałowe utrzymywać powinno m. Kraków w zupełności. Dla Krakowa sprawa ta jest ważną i zasadniczą, a rozstrzygniętą być powinna przez Sejm, jeżeli rozwój szkolnictwa krakowskiego nie ma natrafić na nieprzeparte zapory finansowe.

Rozprawa szczegółowa.

Na wniosek Przewodniczącego uchwalono przeprowadzić dyskusyę szczegółową nad poszczególnymi działami budżetu, oraz uwolnić każdego ze Sprawozdawców od czytania

Dział I. Zarząd główny.

Sprawozdawca r. m. dr. Ponikło

Bilans:

Wydatki zwyczajne	K 876.713
Wydatki nadzwyczajne	„ 34.450
Dochody	„ 65.938
Niedobór . .	K 845.225

Pośrednictwo w pracy.

R m. Rafał Landau podnosi konieczność rozszerzenia etatu okręgowego Urzędu pośrednictwa w pracy i zgłasza następującą rezolucyę:

„Wzywa się Magistrat, by ile możności jak najprędzej przedłożył Radzie wniosek o utworzenie filii biura pośrednictwa w Dzielnicy VII. lub VIII. (LM. 25.405/909/O. U. P. P.).

Kierownik Urzędu pośrednictwa w pracy dr. Kumaniecki wkazuje, że utworzenie filii jest rozważane; jeżeli dotąd jeszcze tego nie zrealizowano, to dlatego, że wskazaną jest pewna ostrożność.

Ubezpieczenie dyetaryuszy.

R. m. dr. Gertler zgłasza następującą rezolucyę:

„Wzywa się Magistrat, aby sprawę ubezpieczenia dyetaryuszy w kraj zakładzie ubezpieczenia ponownie poddał rozpoznaniu Sekcyi III. po poprzedniem porozumieniu się z wydziałem stowarzyszenia dyetaryuszy, aby 44 dyetaryuszy zawodowych włączyć do funduszu emerytalnego urzędników na takich samych zasadach, jak postąpił Rząd z oficyantami kancelaryjnymi, płacąc do funduszu emerytalnego tyle, co oficyanci, t. j. 3·6% od płacy“. (LM. 25.407/909/VI. b.).

Płace pomocników dziennych.

R. m. dr. Gertler zgłasza następującą rezolucyę:

„Wzywa się Magistrat, aby sprawę podwyższenia płacy dyetaryuszy i służby pomocniczej załatwił jak najrychlej. Odnośny wydatek pokryje się w r. b. kredytem dodatkowym“ (LM 25.403/909/Prez.).

Oddział rękodzielniczy.

R. m. Kosobucki zgłasza rezolucyę:

„Poleca się Magistratowi, aby przy Wydziale III. a. utworzono osobny oddział dla spraw rękodzielniczych, aby sprawy były prędzej załatwiane, a fuszerka tępiona przez osobnego urzędnika“. (LM. 25 404/909/Prez.).

Stroje narodowe.

R. m. Turski zgłasza rezolucyę:

„Wzywa się Magistrat, aby na podstawie opinii znawców historycznych strojów narodowych dążył do zmiany umundurowania tych wszystkich funkcyonaryuszów miejskich, którzy obecnie mundurów używają“. (LM. 25.408/909/I.

Miejska kopalnia węgla.

R. m. Godzicki podnosi, że miejski skład węgla jest tylko częściowym regulatorem cen, ale kwestyi węglowej rozwiązać nie jest w stanie. Uczynić to możnaby tylko wtedy, gdyby Gmina nasza posiadała własne kopalnie węgla. Wiedeń dał nam w tym kierunku dobry przykład. Mowca zgłasza rezolucyę:

„Wzywa się Magistrat, aby w ciągu r. b. poczynił wyczerpujące studya nad zakupnem terenów węglowych w najbliższej okolicy Krakowa oraz nad założeniem kopalni węgla na tych terenach miejskich i przedłożył Radzie miejskiej odpowiednie wnioski“. (LM 25.409 1909/I., L. prez. 148/909).

Urzędnicy manipulacyjni.

R. m. Hałatkiewicz zgłasza rezolucyę:

„Wzywa się Prezydyum miasta o rychłe przedłożenie Radzie miejskiej wniosków o polepszenie awansu w etacie urzędników manipulacyjnych“. (LM. 25.406/909 Prez.).

W głosowaniu uchwalono Dział I. budżetu i wszystkie zgłoszone rezolucye, oraz rezolucyę komisyi budżetowej:

Dziennik rozporządzeń.

Wzywa się Magistrat, aby w Dzienniku rozporządzeń ogłaszano uchwały sekcyj i komisyj (LM. 173/909/Prez.).

Przewodniczący zamyka posiedzenie, odraczając dalszy ciąg obrad budżetowych do następnego posiedzenia w poniedziałek 22. b. m.

Posiedzenie nadzwyczajne (20. w kad. XV.) z dnia 20. marca 1909 r.

Przewodniczący: dr. Juliusz Leo, prezydent miasta.

I. Wiceprezydent miasta: dr. Henryk Szarski.

II. Wiceprezydent miasta: Józef Sare.

Sekretarz Rady miejskiej: dr. Tadeusz Kannenberg.

Radców miejskich obecnych **44**.

Radcy miejscy: Beringer, Bialik, Birnbaum, Daszyński, dr Doboszyński, Epstein, dr. Fierich, dr. Gross, Hałatkiewicz, Jawornicki, dr. Koy, dr Lustgarten, Mendelsburg, dr. Petelenz, Porębski, dr. Rosenblatt, Schmelkes, Sędzimir, Sołtysik, Stachowski, dr. Staniszewski Sulikowski, Szatkowski, dr. Tilles, hr. Wodzicki **(25)** nieobecność usprawiedliwili.

Początek posiedzenia o godzinie 6. po południu.

Protokół z ostatniego posiedzenia przyjęto.

Jubileusz Cesarski.

Sekretarz Rady m. odczytuje pismo Delegata c. k. Namiestnika w Krakowie, wystosowane do Prezydenta miasta, a zawierające Najwyższe podziękowanie Monarchy dla Rady m. Krakowa z powodu wyrazów hołdu z okazyi 60-letniego jubileuszu rządów Najj. Pana.

Oświadczenia w sprawie żydowskiej.

Wiceprezydent Sare odpowiada na przemówienie r. m. Turskiego z ostatniego posiedzenia. Dyskusya była już wtedy zamknięta i Mowca nie mógł odpowiedzieć. Dziś oświadcza w swojem i kolegów-żydów imieniu, że zarzut r. m. Turskiego jest niesłuszny. Rzesze żydowskie mówią i uczą się po polsku, po polsku

także czują. Dużo było również dobrych patryotów, choć byli wyznania mojżeszowego.

R. m. Turski oświadcza, że nie chciałby, aby z jego przemówienia wysnuwane być miało przypuszczenie jakiegokolwiek wyrzutu lub zarzutu. Mowca powiedział z najlepszą wiarą i wolą, że wspólne są prawa i obowiązki. Bez wzajemnej nieufności, lecz z wiarą w siebie powinni wszyscy iść w jednym kierunku.

Budżet na rok 1909.

(Dalszy ciąg dyskusyi szczegółowej).

Dział II. Zarząd majątku miejskiego.

W miejsce nieobecnego referenta budżetowego r. m. Beringera Naczelnik miejskiego Wydziału Obrachunkowego Krzyżanowski odczytuje

Bilans:

Wydatki zwyczajne	K	124.985
„ nadzwyczajne	„	15.875
Razem . .	K	140.860
Dochody zwyczajne	K	844.789
„ nadzwyczajne	„	167.755
Razem . .	K	1,012.544
Nadwyżka pokrycia	K	871.684

W głosowaniu przyjęto Dział II. i rezolucyę komisyi budżetowej:

Czynsze w Sukiennicach.

Rada miejska poleca Magistratowi, aby przy odnawianiu kontraktów rozpatrzył, czy czynsze dzierżawne ze sklepów i kramów w Sukiennicach odpowiadają dzisiejszym stosunkom (L. 30287/09/I.).

Dział III. Opodatkowanie i opłaty gminne.

W miejsce nieobecnego referenta budżetowego r. m. dr. Grossa Naczelnik miejsk. Wydziału Obrachunkowego Krzyżanowski odczytuje

Bilans:

Wydatki zwyczajne	K	620
„ nadzwyczajne	„	—
Razem . .	K	620
Dochody zwyczajne	K	2,128.300
„ nadzwyczajne	„	—
Razem . .	K	2,128.300
Nadwyżka pokrycia	K	2,127.680

Przyjęto.

Dział IV. Zarząd długu miejskiego.

W miejsce nieobecnego referenta budżetowego r. m. dr. Grossa Naczelnik miejskiego Wydziału Obrachunkowego Krzyżanowski odczytuje

Bilans:

Wydatki zwyczajne	K	620.712
„ nadzwyczajne	„	—
Razem . .	K	620.712
Dochody zwyczajne	K	110 642
„ nadzwyczajne	„	—
Razem . .	K	110 642
Niedobór	K	510 070

Przyjęto.

Dział V. Bezpieczeństwo publiczne.

Referent budżetowy r. m. Dąbrowski odczytuje

Bilans:

Wydatki zwyczajne	K	346 357
„ nadzwyczajne	„	8.000
Razem . .	K	354.357
Dochody zwyczajne	K	5.450
„ nadzwyczajne	„	200
Razem . .	K	5.650
Niedobór	K	348.707

Miejski zakład ubezpieczeń.

R. m. Godzicki wskazuje, że gmina miasta Pragi założyła własny zakład ubezpieczeń i zakład ten pomyślnie się rozwija, a z zysków swoich przyczynia się znacznymi datkami do utrzymania miejskiej straży pożarnej. Mowca sądzi, że przykład Pragi jest zachęcającym do utworzenia podobnego zakładu w Krakowie.

Mowca zgłasza wniosek:

„Wzywa się Magistrat, aby sprawę założenia miejskiego Zakładu ubezpieczeń od ognia i innych szkód, z zakresem działania na miasto Kraków i inne gminy podmiejskie wszechstronnie zbadał i przedłożył Radzie miejskiej sprawozdanie najdalej do dnia 1. października b. r. (LM. 26841/09).

R. m. dr. Domański w odpowiedzi na wywody r. m. Godzickiego zaznacza, że nic nie ma przeciw odesłaniu wniosku jego do Magistratu, ale przypomina, że nad tą sprawą zastanawiała się już Sekcya ekonomiczna i przyszła do przekonania, że miejskiego zakładu ubezpieczeń w Krakowie utworzyć się nie da, bo u nas są inne stosunki, aniżeli w Pradze, bo nasze gminy podmiejskie mają bardzo liche budynki, a Towarzystwo wzajemnych ubezpieczeń ma tutaj swoją siedzibę, daje pracę bardzo znacznej liczbie rodzin, więc z tem liczyć się potrzeba.

Oświetlenie ulic.

R. m. Konopiński wskazuje, że niema dotychczas oświetlenia elektrycznego na ulicach Krakowa. Przynajmniej na najbardziej ożywionych punktach (zbieg ulic Basztowej i Lubicz) należałoby ustawić latarnie elektryczne. Mowca zgłasza rezolucyę:

„Wzywa się zarząd miasta, aby w ważniejszych punktach miasta zaprowadzono żarowe lampy elektryczne“. (LM. 26844/09/el).

Dyrektor gazowni miejskiej Dąbrowski zaznacza, że Komisya elektryczna pragnie oświetlić ważniejsze punkty miasta lampami łukowemi; nastąpi to po zbudowaniu drugiej elektrowni. W jesieni z. r. wzmocniono oświetlenie gazowe w różnych punktach miasta.

Policya cywilna.

R. m. dr. Rafał Landau zgłasza następującą rezolucyę:

„Wzywa się Magistrat, by zbadał sprawę zastąpienia policyi wojskowej cywilną i odnośne wnioski, do tego celu zmierzające, Radzie miejskiej przedłożył". (LM. 26851/09/V.).

Pasza dla koni.

Referent budżetowy popiera wszystkie rezolucye, sam zaś czyni wniosek, aby podwyższyć wydatek przy pozycyi „pasza dla koni" z powodu przekroczenia tego kredytu w zeszłym roku. Po wyjaśnieniu, udzielonem przez Przewodniczącego, modyfikuje Referent budżetowy swój wniosek w formie rezolucyi:

„Wzywa się Magistrat, aby przedłożył sprawozdanie z obliczeniem co do wydatku na paszę dla koni odnośnie do Dz. V. 2 *d.* budżetu". (LM. 27654/09/I).

W głosowaniu przyjęto Dział V., wszystkie zgłoszone rezolucye, oraz rezolucyę komisyi budżetowej:

Straż pożarna.

Uprasza się p. Prezydenta, aby poczynił starania u Rady nadzorczej krakowskiego Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń o podwyższenie dotacyi Towarzystwa na straż pożarną miejską (LM. 30288/09/I.).

Dział VI. Budowy i roboty publiczne.

Referent budżetowy r. m. Uderski odczytuje

Bilans:

Wydatki zwyczajne		K	251.076
„ nadzwyczajne		„	—
	Razem	K	251.076
Dochody zwyczajne		K	130.300
„ nadzwyczajne		„	—
	Razem	K	130.300
Niedobór		K	120.776

Asfaltowanie ulic.

R. m. Konopiński domaga się, aby zarząd czyszczenia miasta większą otaczał opieką nieliczne bruki asfaltowe ulic w mieście.

Wiceprezydent Sare stwierdza, że Budownictwo miejskie pamięta o tej sprawie.

R. m. dr. Domański wskazuje, iż miasto pod względem czystości wygląda nieszczególnie, w czem ponoszą także winę właściciele realności. Mowca domaga się, aby chodniki asfaltowe czyszczone były szczotką

R. m. dr. Gertler zgłasza rezolucyę:

„Poleca się Magistratowi, aby jak najrychlej przeprowadził wyasfaltowanie ulic Grodzkiej, Floryańskiej, Szewskiej i Sławkowskiej". (LM. 27412/09/B. b.).

Wiceprezydent Sare odpowiada, że najpierw ulice te muszą być dokładnie skanalizowane. Należy przedewszystkiem pomyśleć o wyasfaltowaniu Rynku, na co potrzeba miliona koron. Pracy tej nie można rozkładać na długie okresy czasu, ona musi być najwyżej w dwóch latach przeprowadzoną.

Stroże kamieniczni.

R. m. dr. Nowak Julian wskazuje na fatalny dostęp do Wawelu w czasie niepogody. Mowca podnosi konieczność organizacyi stróżów i zgłasza rezolucyę:

„Wzywa się Magistrat, aby w najbliższym czasie przedłożył projekt zorganizowania instytucyi zawodowych stróżów kamienicznych na wzór miast zachodnich". (LM. 27417/09/I.).

Skwery przed domami.

R. m. Bujwid zgłasza następującą rezolucyę:

„Rada miejska poleca, ażeby Magistrat zajął się uregulowaniem placyków przed domami pomiędzy frontem a brukiem miejskim — bądźto przez zaprowadzenie skwerów przed domami, bądźto przez ich wybrukowanie lub choćby wyszutrowanie (na ulicy Lubicz i innych, gdzie takie stosunki panują"). (LM. 27652/09/B. b.).

Inspektorzy drogowi.

R m. dr. Pareński zgłasza rezolucyę:

„Poleca się Magistratowi, aby się zastanowił nad tem, czyby nie było praktycznem ustanowić instytucyi inspektorów drogowych, powoływanych z grona obywateli miejskich". (LM. 27655/09/Prez).

R m. Dębicki zaznacza, że koła wozów ciężarowych po szynach tramwajowych uszkadzają w wysokim stopniu asfalt w ul. Basztowej.

R. m. dr. Starzewski podnosi nieporządki w ul. Batorego i Łobzowskiej przed niezabudowanemi realnościami.

Uporządkowanie Rynku.

R. m. dr. Bandrowski podnosi, że kwestya uporządkowania bruków i ulic jest palącą i trzeba się do niej zabrać jak najprędzej. Mowca sądzi, że do asfaltowania Rynku należałoby przystąpić choćby w drodze oddania tego jakiemuś przedsiębiorstwu.

R. m. dr. Wasung zgłasza rezolucyę:

„Wzywa się Magistrat, by w jak najkrótszym czasie przedłożył komisyi drogowo-kanałowej wnioski co do uporządkowania Rynku głównego". (LM. 27653/09/B. b.).

Referent budżetowy r. m. Uderski zaznacza, że w ciągu ostatnich 5 lat zrobiono w Krakowie więcej pod względem czystości, bruków i kanałów, aniżeli w ciągu poprzednich lat 20. Mowca jako technik wskazuje, że do Budownictwa powołano fachowe siły, założono fabrykę płyt betonowych na chodniki, a wszystkie roboty wykonywuje się dokładnie i gruntownie.

W głosowaniu Dział VI. przyjęto a następnie wszystkie zgłoszone rezolucye.

Dział VII. Upiększenie miasta.

Referent budżetowy r. m. Judkiewicz odczytuje

Bilans:

Wydatki zwyczajne		K	77.923
„ nadzwyczajne		„	13.000
	Razem	K	90.923
Dochody zwyczajne		K	11.547
„ nadzwyczajne		„	—
	Razem	K	11.547
Niedobór		K	79.376

Skwery.

R. m. Konopiński zgłasza rezolucyę:

„Wzywa się zarząd miasta, aby zakładał skwery także poza wewnętrznym pierścieniem miasta, w pierwszym rzędzie, aby założono uchwalony już przez komisyę plantacyjną skwer na placu Matejki. (LM. 27416/09/Bb.).

Park ludowy.

R. m. dr. Gertler zgłasza rezolucyę:

„Wzywa się Magistrat, aby przygotował jak najrychlej projekt parku ludowego na Błoniach miejskich". (LM. 27415/09/I.).

Wiceprezydent Sare wyjaśnia, że w konkursie na plan regulacyi Wielkiego Krakowa jest warunek co do utworzenia parku ludowego.

R. m. dr. Domański podnosi potrzebę uregulowania placu Bernardyńskiego, oraz placu przy domu lekarskim.

Ulica Biskupia.

R. m. Stanisław Nowak zgłasza rezolucyę:

„Wzywa się Magistrat o uporządkowanie i uregulowanie placu w ulicy Biskupiej, jak również przeniesienie szkoły barakowej im. św. Wojciecha z tego placu w inne miejsce. (LM. 27413/09/Bb.).

Referent budżetowy udziela wyjaśnień a Prezydent omawia jeszcze sprawę utworzenia parku ludowego; dla rozszerzonego miasta nie wystarczy jeden park i trzeba pomyśleć o założeniu trzech lub czterech w różnych dzielnicach miasta. Magistrat w niedługim czasie przedłoży wnioski o zakupno potrzebnych terenów. Takich terenów dawniej nie nabyto i dawniejsze zaniedbanie trzeba dzisiaj odrabiać.

W głosowaniu Dział VII. przyjęto, a następnie wszystkie zgłoszone rezolucye oraz rezolucye komisyi budżetowej:

Czynsze z plant.

Rada miejska poleca Magistratowi, aby przy odnawianiu kontraktów podniósł czynsze z dzierżawy parcel na plantach. (LM. 30289/09/I.).

Park Dra Jordana.

Uprasza się p. Prezydenta, aby poczynił starania u Rządu o uzyskanie stałej subwencyi rządowej z tytułu odszkodowania za urządzanie zabaw dla młodzieży szkolnej w parku Dra Jordana (LM. 30290/09/I.).

Dział VIII. Zarząd targowy.

Referent budżetowy r. m. Schwarz odczytuje

Bilans:

Wydatki zwyczajne	K	48 826
„ nadzwyczajne	„	27.200
Razem . .	K	71 526
Dochody zwyczajne	K	113.330
„ nadzwyczajne	„	20.000
Razem . .	K	133.330
Nadwyżka	K	61.804

Bez dyskusyi przyjęto.

Dział IX. Zdrowotność miasta.

Referent budżetowy r. m. dr. Pareński odczytuje

Bilans:

Wydatki zwyczajne	K	448.847
„ nadzwyczajne	„	6 140
Razem . .	K	454.987
Dochody zwyczajne	K	254.250
„ nadzwyczajne	„	400
Razem . .	K	254.650
Niedobór	K	200.337

Prezydent Leo wyjaśnia, że wkrótce przedłożoną będzie Radzie sprawa organizacyi służby zdrowia; Sekcya ekonomiczna przedłoży też wkrótce Radzie sprawozdanie o potrzebie uporządkowania cmentarza; za kilka dni wyjadą delegaci miasta do Berna, celem zbadania tamtejszego zakładu czyszczenia miasta, który funkcyonuje nietylko dobrze ale i tanio, a po ich powrocie przeprowadzoną będzie organizacya zakładu czyszczenia miasta w Krakowie.

Zwalczanie gruźlicy.

R. m. Bujwid zgłasza rezolucyę:

„Rada miejska poleci Komisyi sanitarnej i Magistratowi rychłe przyjście z wnioskami w sprawie tłumienia rok rocznie rosnącej w kraju gruźlicy przez zbudowanie sanatoryum, założenie przychodni lub zbudowanie szpitala dla chorych". (LM. 26849/09/Fiz.).

Zakład pogrzebowy miejski.

R. m. Godzicki zgłasza rezolucyę:

Rada miejska uchwali!

„Wzywa się Magistrat, aby studya nad założeniem miejskiego Zakładu pogrzebowego i budowę domu przedpogrzebowego przyśpieszył i przedłożył Radzie miejskiej sprawozdanie i wnioski najpóźniej do 1. stycznia 1910". (LM. 26850/09/V.).

R. m. dr. Ponikło wskazuje na konieczność wprowadzenia w życie instytucyi lekarzy szkolnych i założenia szpitala epidemicznego. Mowca domaga się wyższych rang i lepszego awansu dla lekarzy miejskich.

Wychodki publiczne.

R. m. Konopiński zgłasza rezolucyę:

„Poleca się zarządowi miasta przekształcenie istniejących wychodków miejskich i budowę nowych". (LM. 26847/09/B. a).

Prezydent dr. Leo oświadcza, że Magistrat już przygotował projekt budowy wychodków kosztem stu kilkudziesięciu tysięcy koron; Sekcya ekonomiczna zajmie się nią w najbliższym czasie.

R. m. dr. Julian Nowak zaznacza ważność spraw sanitarnych dla mieszkańców miasta, a gdzie jest drożyzna, tam o dobrych stosunkach sanitarnych mowy być nie może. W zeszłym roku dużo zrobiono w kierunku sanitarnym i podjęto roboty około budowy chłodni przy rzeźni. Konieczną jest potrzeba zorganizowania dostawy dobrego mleka dla miasta. Dla zdrowotności miasta ma wielkie znaczenie uskutecznione zakupno gruntów pofortyfikacyjnych. Należy zwrócić baczną uwagę na takie instytucye. jak park Jordana, Sokół i t. p. Mowca

domaga się także przyznania takich płac lekarzom miejskim, aby mogli się poświęcić służbie dla miasta. Przy organizacyi służby zdrowia trzeba zaprowadzić pomocniczy korpus sanitarny. Należy też zapewnić departamentowi sanitarnemu wpływ na czyszczenie miasta Mowca podnosi potrzebę popierania instytucyi „Kropli mleka“ i zgłasza następującą rezolucyę:

„Kropla mleka“.

„Udzielić „Kropli mleka“ dotychczasowej subwencyi pod warunkiem, iż Urząd zdrowia uzna, że funkcyonuje prawidłowo“. (LM. (26582/09/VI a).

Pobliże OO. Reformatów.

R. m. Klemensiewicz zgłasza rezolucyę:

„Wzywa się Magistrat, aby sprawę regulacyi drogi od plant ku ulicy św. Marka wzdłuż muru klasztornego OO. Reformatów — oraz usunięcia wychodków z drugiej strony muru klasztoru — przy plantacyach — jak najprędzej starał się przeprowadzić“. (LM. 26846/09/Bb.).

Groby krużgankowe.

R. m. dr. Gertler zgłasza rezolucyę:

„Poleca się Magistratowi, aby postarał się o budowę grobów krużgankowych na cmentarzu“. (27414/09/B. a.).

Sprawy mieszkaniowe.

R. m. dr. Meisels zgłasza rezolucyę:

„Uprasza się Prezydyum, aby rozpatrzyło sprawę utworzenia osobnego referatu dla spraw mieszkaniowych w wydziale aprowizacyjnym, jak również utworzenia biblioteki i archiwum dla spraw mieszkaniowych i by do dnia 1 lipca przedłożyło sprawozdanie Radzie“. (LM. 28429/09/III b.)

Zakład czyszczenia miasta.

R. m. Nowak Stanisław zgłasza rezolucyę:

„Wzywa się Magistrat, ażeby zakład czyszczenia miasta miał na względzie także dalsze ulice.

W zakładzie czyszczenia miasta należy przystąpić jak najrychlej do wybudowania odpowiednich budynków na pomieszczenie wozów maszynowych“. (LM. 26843/09/I.).

Referent budżetowy r. m. dr. Pareński rozpatruje podniesione w dyskusyi sprawy i udziela fachowych wyjaśnień.

W głosowaniu Dział IX. przyjęto a następnie zgłoszone rezolucye.

Rezolucyę r. m. Bujwida poddaje Przewodniczący pod głosowanie osobno.

W głosowaniu nad rezolucyą r. m. Bujwida przyjęto pierwszą część wniosku do słów: „przez zbudowanie sanatoryum“. Druga część wniosku od tych słów w głosowaniu upadła. Przyjęto zarazem rezolucye komisyi budżetowej:

Stacya ratunkowa.

Poleca się Magistratowi, aby jednocześnie ze sprawą reorganizacyi służby zdrowia przedłożył wnioski co do reorganizacyi stacyi ratunkowej. (LM. 30291/09/V).

Zakład czyszczenia miasta.

Wzywa się Magistrat, aby zastanowił się nad sprawą odłączenia Zakładu czyszczenia miasta od Straży pożarnej i przedstawił odpowiednie wnioski. (LM. 30292/09/I).

Cmentarz i zakład pogrzebowy.

1. Wzywa się Magistrat, aby zastanowił się nad sprawą objęcia przez Gminę w własny zarząd „utrzymania grobów pod względem ogrodowym“ na cmentarzu miejskim.

2 Wzywa się Magistrat, aby zastanowił się nad sprawą założenia zakładu pogrzebowego miejskiego.

Na tem przerwano rozprawy budżetowe.

Nowy kanał.

Radca Budownictwa Kłeczek imieniem komisyi drogowo kanałowej i inwestycyjnej wnosi:

Zbudować kanał w całej ulicy Gazowej a wydatek na tę budowę w kwocie 16.000 koron pokryć z funduszu inwestycyjnego II. z kwoty 500 000 koron, przeznaczonej na rozszerzenie sieci kanałowej.

Bez dyskusyi uchwalono. (L 47870/09/B. b.)

Z powodu spóźnionej pory Przewodniczący zamyka posiedzenie o godzinie 9. wieczór.

Posiedzenie nadzwyczajne (21. w kadencyi XV.) **z dnia 23. marca 1909.**

Przewodniczący: dr. Juliusz Leo, prezydent miasta

I. Wiceprezydent miasta: dr. Henryk Szarski.

II. Wiceprezydent miasta: Józef Sare.

Sekretarz Rady miejskiej: dr. Tadeusz Kannenberg.

Radców miejskich obecnych **45.**

Radcy miejscy: Bialik, Daszyński, Dattner, dr. Doboszyński, Epstein, dr. Gross, Jarra, dr. Jaworski, Jawornicki, Maywalt, Margulies, Mendelsburg, dr. Pareński, dr. Petelenz, Porębski, dr. Rosenblatt, Schmelkes, Sędzimir, Sołtysik, Stachowski, dr. Staniszewski, Sulikowski, dr. Tilles, hr. Wodzicki **(24)** nieobecność usprawiedliwili.

Początek posiedzenia o godzinie 6. wieczorem.

Protokół z ostatniego posiedzenia przyjęto.

Ś. p. Wojciech Dzieduszycki.

Przewodniczący poświęca następujące żałobne wspomnienie pamięci ś. p. Wojciecha hr. Dzieduszyckiego:

„Żałobna wieść doszła nas ze stolicy państwa. Jeden z najwybitniejszych polityków polskich ostatniej doby, Wojciech hr. Dzieduszycki zmarł nagle dziś w nocy na posterunku swej parlamentarnej działalności. Posłując od lat 30 w Sejmie krajowym, gdzie w ostatniej kadencyi był prezesem Związku posłów prawicy, od tyluż lat w parlamencie wiedeńskim, gdzie jako prezes i wiceprezes Koła polskiego, jako członek delegacyi, wreszcie minister rodak, należał do przodujących wysoką kulturą i talentem politycznym przedstawicieli naszego narodu — zaznaczył się w najważniejszych momentach współczesnych naszych dziejów jako polityk niezwykle wytrawny i doświadczony, jako znakomity mowca parlamentarny i gorący rzecznik naszych narodowych interesów wobec parlamentu i rządu centralnego. Wybitny poeta i głęboki myśliciel przysporzył literaturze i nauce polskiej niejedno znakomite dzieło; jako człowiek wyróżniał się niezwykle szeroką i głęboką kulturą, gorącym i szczerym patryotyzmem, wielkiem poczuciem obowiązku wobec społeczeństwa i ojczyzny.

Cześć pamięci wielkiego patryoty i męża stanu!“

Prezydent podnosi, że czyniąc zadość życzeniu Rady, wyśle depesze kondolencyjne do Koła polskiego i rodziny Zmarłego. Rada przez powstanie uczciła pamięć Zmarłego.

Kanały spławne.

Sekretarz Rady odczytuje list ministra dla Galicyi Dr. Dulęby w sprawie budowy dróg wodnych

Prezydent zaznacza, iż z listu wynika, że Minister popiera gorąco sprawę budowy dróg wodnych.

Urlop.

Rada miejska udzieliła urlopu 3-tygodniowego r. m. dr. Rosenblattowi dla wyjazdu na konieczny wypoczynek.

Nauczyciele o dodatek drożyźniany.

Prezydent zawiadamia, że wpłynęła petycya tymczasowych nauczycieli i nauczycielek o przyznanie dodatku z powodu drożyzny.

R. m. Turski popiera prośbę nauczycielstwa

Prezydent wyjaśnia, że zasadnicze polepszenie płac i sanacya obecnych stosunków tej kategoryi nauczycielstwa zależy od Sejmu krajowego. Gmina będzie czyniła zabiegi w Sejmie o podwyższenie płac, oraz o zetatowanie dwóch szkół miejskich.

Petycyę przekazano Magistratowi i odnośnym Sekcyom.

Budżet na rok 1909.

(Dalszy ciąg dyskusyi szczegółowej).

Dział X. Dobroczynność.

Referent budżetowy r. m. Birnbaum odczytuje

Bilans:

Wydatki zwyczajne	K	211.469
„ nadzwyczajne	„	4.200
Razem . .	K	215.669
Dochody zwyczajne	K	70.244
„ nadzwyczajne	„	—
Razem . .	K	70.244
Niedobór	K	145.425

W głosowaniu Dział X. uchwalono, a następnie przyjęto następującą rezolucyę komisyi budżetowej:

Dom pracy przymusowej.

Rada miejska uchwala odnieść się do Wydziału krajowego, aby wykonując ustawę państwową z dnia 24. maja 1885, przedłożył jak najśpieszniej wniosek wysokiemu Sejmowi w sprawie założenia odpowiedniej ilości domów pracy przymusowej w Galicyi, a w szczególności założenia takiegoż domu w Krakowie lub w najbliższej tegoż okolicy i wydania w tym celu ustawy krajowej. (LM. 30294/09/VI a).

Dział XI. Sztuka i zabytki historyczne

Referent budżetowy r. m. dr. Wasung odczytuje .

Bilans:

Wydatki zwyczajne	K	141.544
„ nadzwyczajne	„	43.724
Razem . .	K	185.268
Dochody zwyczajne	K	51.300
„ nadzwyczajne	„	10.000
Razem . .	K	61.300
Niedobór	K	123 968

Muzeum w Rapperswylu.

R. m. Turski zgłasza rezolucyę:

„Powołując się na uchwałę Rady miejskiej z r. 1907 i odnośnie do podania, wniesionego w r. 1908 do Rady miejskiej przez Radę Zawiadowczą Muzeum polskiego w Rapperswylu, — uprasza się Prezydenta, aby w r. b. przedstawił Radzie miejskiej wniosek przyznania poza budżetem subwencyi dla Muzeum". (L. 36858/09/IV).

Muzeum Narodowe.

R. m. dr. Domański zgłasza rezolucye:

1. „Poleca się Komitetowi Muzeum narodowego, by się zastanowił nad potrzebą podwyższenia pensyi Kustosza Muzeum i stosowne w tej mierze wnioski przedłożył właściwym Sekcyom a następnie Radzie miejskiej przed układaniem budżetu na rok 1910". (LM. 36854/09/IV.).

2. „Rada miejska postanawia założyć w Muzeum Narodowem galeryę artystycznie wykonanych portretów Mężów, Ojczyźnie dobrze zasłużonych, i poleca Komitetowi Muzeum Narodowego przedstawić stosowne w tej mierze wnioski". (LM. 36855/09/IV).

Biblioteka Jagiellońska.

R. m. dr. Domański zgłasza rezolucyę:

„Rada miejska uprasza Prezydenta, by w porozumieniu ze Sekcyą ekonomiczną przedstawił wprost J. Eks. P. Namiestnikowi zły stan budowlany gmachu biblioteki Jagiellońskiej i prosił o jak najśpieszniejsze doprowadzenie tego gmachu do porządku". (LM. 36852/09/I).

Teatr ludowy.

R. m. Konopiński zgłasza rezolucyę:

„Uznaje się potrzebę budowy teatru ludowego w Krakowie, w ten sposób urządzonego, aby widownia użytą być mogła także na zgromadzenia ludowe, odczyty i t. p." (LM. 36857/09/B a.).

Teatr miejski.

R. m. Peroś zgłasza rezolucyę:

Rada miejska uchwali!

„Poleca się Magistratowi przedłożyć wnioski co do robót rekonstrukcyjnych w gmachu teatralnym, jak również poleca się zastanowić nad przeniesieniem kurtyny Siemiradzkiego do Muzeum Narodowego". (LM. 36853/09/B. a.).

R. m. Kosobucki podnosi znaczenie teatru ludowego dla Krakowa. Nadto prosi, aby komisya teatralna nie udzielała zezwolenia dyrekcyi teatru miejskiego na niepotrzebne podwyżki ceny miejsc.

R. m. Stanisław Nowak zgłasza rezolucyę:

Rada miejska uchwali!

„Uprasza się Prezydyum miasta o poczynienie starań, ażeby dyrekcya teatru miejskiego urządzała dla dzieci szkolnych w miesiącach jesiennych i zimowych odpowiednie przedstawienia po cenach wstępu, przystępnych dla tejże dziatwy“. (LM. 36851/09/prez.).

Referent budżetowy dr. Wasung pod względem formalnym czyni wniosek, aby sprawy, dotyczące teatru miejskiego, traktowane były osobno przy sposobności obrad nad sprawozdaniem komisyi teatralnej.

Wniosek uchwalono.

R. m. dr Gertler zwrócił uwagę, że urządzenia osobnej sali wykładowej nie da się pogodzić z teatrem i wobec tego zachodzi potrzeba zbudowania osobnej sali wykładowej.

R. m. Maciołowski zapytuje, co słychać z zabudowaniami przy kościele św. Idziego.

R. m. Iglicki z powodu włamania się do muzeum Czapskich wskazuje, że służba przy tem Muzeum jest za słabą. Komitet, opiekujący się Muzeum, powinien nad sprawą się zastanowić.

R. m. dr. Domański wskazuje potrzebę pouczenia właścicieli prywatnych zbiorów, aby zaprowadzili takie same zabezpieczenia od pożaru, jakie istnieją już w miejskich zakładach.

Archiwum aktów dawnych.

R. m. dr. Ponikło zgłasza rezolucyę:

„Uprasza się Prezydyum, aby zechciało w myśl wniosków komisyi archiwalnej sprawę uregulowania płac archiwaryusza i asystenta w Archiwum aktów dawnych jak najrychlej przedstawić Radzie miejskiej“. (L. 36856/09/IV.).

Referent budżetowy dr. Wasung uznaje, że wszystkie rezolucye są uzasadnione, i zgadza się na nie.

Prezydent dr. Leo zaznacza, że p. Edmund Rygier, były dyrektor teatru poznańskiego, wniósł do Namiestnictwa prośbę o przelanie koncesyi, którą posiada p. Poleński, na niego. Prośbę tę Prezydent poparł jak najgoręcej, bo sądzi, że p Rygier jak najbardziej powołany jest do prowadzenia teatru ludowego. P. Rygier nadto zaproponował miastu pewien sposób rozwiązania sprawy teatru ludowego, którego wybudowania podjąłby się sam z pomocą Gminy i gdyby Gmina na ten cel ofiarowała grunt. Właścicielem byłaby Gmina, którąby dzierżawiła teatr i przeznaczała jakąś nań subwencyę. W ten sposób, mając prywatnego przedsiębiorcę, Gmina mogłaby mieć rychło teatr ludowy. Warunkiem jednak rozwoju takiego teatru musiałoby być podwyższenie subwencyi, tak od miasta, jak i Sejmu, bo 2.000 K. razem, które daje Kraków i Sejm, absolutnie nie wystarczają. Dalej zawiadamia Prezydent, że wysłał właśnie wczoraj do Namiestnictwa prośbę o przyśpieszenie odnowienia gmachu Biblioteki Jagiellońskiej. Co do budynków koło kościoła św. Idziego, to Budownictwo zestawia obecnie kosztorys restauracyi tych budynków.

W głosowaniu przyjęto Dział XI., a następnie wszystkie rezolucye zgłoszone, oraz rezolucye Komisyi budżetowej:

Teatr miejski.

Wzywa się Komisyę teatralną: 1) aby przedkładała regularnie co pół roku sprawę z rozwoju teatru miejskiego;

2) aby rozważyła sprawę powołania do życia stałych przedstawień operowych;

3) aby wspólnie z odnośnemi Sekcyami rozważyła sprawę umiastowienia teatru i sprawozdanie odnośne przedłożyła Radzie miejskiej do 1. stycznia 1910;

4) wzywa się Magistrat, aby przedłożył wnioski w sprawie urządzenia „fumoir“ w teatrze. (L. 174/09/prez., LM. 30295/09/B. a.).

Muzeum im. Czapskich.

Poleca się Dyrekcyi Muzeum, aby przedłożyła wnioski w sprawie ubezpieczenia zbiorów w Muzeum Czapskich od włamania. (LM. 30296/09/IV.).

Dom Matejki.

Wzywa się Magistrat, aby umieścił odpowiedni napis na domu imienia Jana Matejki dla orjentowania się publiczności. (LM. 30297/09/IV.).

Dział XII. Oświata.

Referent budżetowy r. m dr. Bandrowski odczytuje

Bilans:

Wydatki zwyczajne		K	708.383
„ nadzwyczajne		„	13.112
	Razem	K	721.495
Dochody zwyczajne		K	108.808
„ nadzwyczajne		„	—
	Razem	K	108.808
Niedobór		K	612.687

R. m. Stanisław Nowak domaga się energiczniejszego wykonywania przymusu szkolnego, który widocznie jest nietęgi, skoro liczba dzieci szkolnych się zmniejszyła. Przed 10 laty było w Krakowie dzieci w wieku szkolnym 15.719, obecnie wedle sprawozdania Rady szkolnej krajowej jest tylko 12.000. Mowca zgłasza następujące rezolucye:

Nowe budynki szkolne.

„Wzywa się Magistrat, ażeby w mających stanąć nowych budynkach szkolnych Budownictwo miejskie uwzględniło także i wyposażyło te gmachy w takie także ubikacye, które mogłyby służyć na pomieszczenie dla biednej dziatwy szkolnej poza godzinami nauki, a w których dzieci otrzymywałyby prócz posiłku także zdrową opiekę. Jako niezbędne ubikacye takie uważać należy: kuchnię z refektarzem, łazienkę i osobną salę do zabaw i nauki“. (LM. 36859/09/IV.).

Dziatwa opuszczona.

„Wzywa się Magistrat, ażeby wystąpił z inicyatywą założenia miejskiego Zakładu wychowawczego dla opuszczonej i zaniedbanej moralnie młodzieży“. (LM. 36860/09/IV.).

Ławki szkolne.

„Wzywa się Magistrat, ażeby nowe wyposażenie wewnętrzne szkół miejskich a szczególnie ławki szkolne odpowiadały najnowszym wymogom pedagogiczno-hygienicznym“. (LM. 36861/09/IV.).

Szkoła im. św. Floryana.

„Wzywa się Magistrat, ażeby bezzwłocznie przystąpił do budowy gmachu na pomieszczenie dla szkoły

wydziałowej im. św. Floryana, któryto gmach odpowiadałby już w zupełności wszelkim potrzebom tej szkoły, jak również i potrzebom szkoły uzupełniającej przemysłowej, która przy tej szkole od wielu lat istnieje". (LM. 36862/09/IV.).

R. m. Bujwid zgłasza rezolucye:

Sala ludowa na odczyty.

„Wzywa się Magistrat, aby przyszedł z wnioskami w sprawie budowy sali odczytowej dla wykładów popularnych w rodzaju Uranii berlińskiej". (LM. 36865/09/IV.).

Bratnia pomoc w Zakopanem.

„Przekazuje się Magistratowi sprawę konieczności podwyższenia dotacyi dla Pomocy bratniej w Zakopanem, dopóki Gmina sama nie zbuduje sanatoryum przeciwgruźliczego". (LM. 36864/09/IV.).

R. m. dr. Julian Nowak, prosi o podwyższenie subwencyi dla gimnazyum żeńskiego im. królowej Jadwigi w pałacu Spiskim tak, aby dorównała subwencyi dla drugiego gimnazyum żeńskiego.

Muzeum techniczno-przemysłowe.

R. m. Iglicki zgłasza rezolucyę:

„Poleca się Komitetowi przy Muzeum techn. przem. do uchwały:

Obsadzenie posad nauczycielami fachowymi w działach rękodzielniczych z wiedzą, odpowiadającą postępom techniki z lat ostatnich.

Podział konkursów na drobniejsze działy w rękodzielnictwie. Odpowiednie nagrody za praktyczne urządzenia mieszkalne". (LM. 36863/09/IV.).

Uniwersytet ludowy im. Adama Mickiewicza.

R. m. X. Krupiński, opierając się na sprawozdaniach Uniwersytetu ludowego im. Mickiewicza, wskazuje, że wyziębia on wiarę, osłabia uczucia moralne młodzieży, psuje poczucie porządku i ładu społecznego. W czytelni znajdują się dzieła autorów socyalno-demokratycznych, dzieła treści niemoralnej, odczyty odznaczają się tą samą tendencyą. Sekcya szkolna zastanawiała się nad tą sprawą i uchwaliła nawet w roku zeszłym wstrzymanie subwencyi, dopóki nie zapanuje inny duch w tej instytucyi. Ostatecznie mimo stanowiska Sekcyi szkolnej Komisya budżetowa podwyższyła uniwersytetowi ludowemu subwencyę. Według przekonania Mowcy Uniwersytet rozwija dalej szkodliwą działalność.

Mowca zgłasza rezolucyę:

Rada miejska uchwala!

„Nie uwzględnia się prośby Uniwersytetu ludowego im Adama Mickiewicza o subwencyę w kwocie 1300 kor. i wykreśla się odnośną pozycyę z preliminarza budżetu na rok 1909".

R. m. Bujwid z powodu wywodów r. m. X. Krupińskiego wyraził zapatrywanie, że zapewne w tej mierze wypowie swe zdanie Sekcya szkolna; Mowca zastrzega sobie głos na później po wyjaśnieniach Sekcyi.

R. m. dr. Wasung wyraża zapatrywanie, że w Uniwersytecie ludowym pracują ludzie dobrej woli i uważa za wskazane popieranie wszystkich kierunków oświaty.

R. m. X. Krupiński sądzi, że Rada nie może przykładać ręki do popierania instytucyi uniwersytetu ludowego, dopóki kierunek jego działalności się nie zmieni.

Referent r. m. dr. Bandrowski w odpowiedzi na zgłoszone rezolucye zaznacza, że uznaje potrzebę opieki nad zaniedbanemi dziećmi; akcyę taką powinien podjąć cały kraj, a Gmina musi pośpieszyć z wydatną pomocą dla Towarzystwa Rad opiekuńczych. W sprawie uniwersytetu ludowego Sekcya szkolna nie była zadowoloną z jego działalności; kierowała się wszakże wyrozumiałością i nie chciała gasić ogniska oświaty. Mowca sądzi, że obecnie dokonywuje się tam zwrot, który może będzie odpowiadał nadziejom, jakie przywiązujemy do Uniwersytetu ludowego im. Mickiewicza. Wreszcie prosi o uchwalenie subwencyi w zasadzie z tem, aby Sekcya nadal czuwała nad działalnością uniwersytetu ludowego i aby jej pozostawiono decyzyę co do wypłaty subwencyi.

W głosowaniu przyjęto dział XII. Poddany pod głosowanie wniosek r. m. X. Krupińskiego upadł. — Natomiast uchwalono poprawkę r. m. dr. Bandrowskiego, aby sprawę wypłaty subwencyi Uniwersytetowi ludowemu przekazać do decyzyi Sekcyi IV.

W dalszem głosowaniu przyjęto wszystkie zgłoszone rezolucye, oraz następującą rezolucyę komisyi budżetowej:

Organizacya szkół miejskich.

Rada miejska uprasza Prezydyum o poczynienie energicznych kroków w Radzie szkolnej krajowej w sprawie organizacyi szkół miejskich i zamienienia posad nauczycielskich tymczasowych na etatowe, tem bardziej, że sprawy te już przed paru laty zostały Radzie szkolnej krajowej przedłożone. (LM. 30298/09/IV.).

Dział XIII. Sprawy wojskowe.

Naczelnik Wydziału Obrachunkowego miejskiego Krzyżanowski odczytuje

Bilans:

Wydatki zwyczajne	K	80.336
„ nadzwyczajne	„	—
Razem . .	K	80.336
Dochody zwyczajne	K	61.670
„ nadzwyczajne	„	—
Razem . .	K	61.670
Niedobór	K	18.666

Uchwalono.

Dział XIV. Różne.

Naczelnik miej. Wydz. Obrach. Krzyżanowski odczytuje

Bilans:

Wydatki zwyczajne	K	36.247
„ nadzwyczajne	„	26.875
Razem . .	K	63.122
Dochody zwyczajne	K	5 100
„ nadzwyczajne	„	2.400
Razem . .	K	7.500
Niedobór	K	55.622

Uchwalono.

Budżet inwestycyjny.

Naczelnik miej. Wydz. Obrach. Krzyżanowski odczytuje